

DEZBATERI PARLAMENTARE

Parlamentul Republicii Moldova de legislatura a XIX-a

SESIUNEA a III-a ORDINARĂ – OCTOMBRIE 2011

Ședința din ziua de 27 octombrie 2011

(STENOGRAMA)

SUMAR

1. Declararea ședinței ca fiind deliberativă.
2. Dezbateri asupra ordinii de zi și aprobarea ei.
3. Dezbateră, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.1839 din 15 august 2011 pentru aderarea Republicii Moldova la Memorandumul de înțelegere privind rolul și organizarea Inițiativei Reforma Educației în Țările Europei de Sud-Est (ERI SEE).
4. Dezbateră și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.1782 din 1 august 2011 privind completarea alineatului (3) articolul 4 din Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2011 nr.55 din 31 martie 2011.
5. Dezbateră și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.621 din 10 martie 2011 privind modificarea și completarea Legii nr.436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală (*art.24*).
6. Dezbateră și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.2472 din 14 septembrie 2010 pentru completarea unor acte legislative (*Legea pentru punerea în aplicare a Titlului III al Codului fiscal – art.4; Legea cu privire la tariful vamal – art.28, nota la anexa nr.2*).
7. Dezbateră și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.1769 din 29 iulie 2011 pentru modificarea Codului fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997 (*art.188*). Pentru lectura a doua acest proiect se va comasa cu proiectul politicii fiscale.
8. Dezbateră și adoptarea proiectului de Hotărîre nr.2351 din 27 octombrie 2011 privind numirea unor membri ai comisiilor permanente, unei delegații și unor grupuri de prietenie ale Parlamentului.
9. Informarea plenului Parlamentului despre activitatea Comisiei speciale de desfășurare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova. (Raportor – Tudor Deliu, președintele Comisiei speciale de desfășurare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova.) Se dă citire procesului-verbal nr.2.
10. Răspunsul domnului Marian Pocaznoi, Președintele Consiliului Coordonator al Audiovizualului, la întrebarea domnului deputat Dumitru Diacov.

11. Răspunsul domnului ministru al educației Mihail Șleahțișchi la întrebările mai multor deputați.

12. Răspunsul domnului ministru al economiei Valeriu Lazăr la întrebarea domnului deputat Eduard Mușuc.

13. Adresarea interpelărilor de către deputați.

14. Declarația domnului deputat Ion Ceban, Frațiunea Partidului Comuniștilor din Republica Moldova.

15. Declarația domnului Mihai Godea, deputat neafiliat.

Ședința începe la ora 10.00.

Lucrările sînt prezidate de domnul Marian Lupu, Președintele Parlamentului, asistat de domnul Vladimir Plahotniuc, prim-vicepreședinte al Parlamentului, și de doamna Liliana Palihovici, vicepreședinte al Parlamentului.

Domnul Marian Lupu:

Secretariatul,

Rog să anunțe prezența deputaților în sală.

Domnul Maxim Ganaciuc – *secretar general adjunct al Parlamentului, șeful Direcției documentare parlamentară:*

Doamnelor și domnilor deputați,

Bună dimineața.

Vă anunț că la lucrările ședinței de astăzi a Parlamentului, din totalul celor 101 de deputați, și-au înregistrat prezența 100 de deputați. Nu s-a înregistrat deputatul Candu Andrian.

Domnul Marian Lupu:

Da. Stimați colegi,

Ședința este deliberativă.

Rog să onorăm Drapelul Țării. *(Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.)*

Tradițional pentru aceste cazuri, vreau să vă informez, stimați colegi, că, în perioada premergătoare ședinței de astăzi a plenului Parlamentului, și-a sărbătorit ziua de naștere colegul nostru deputatul Constatin Starîș. Să-i dorim un frumos “La mulți ani!” *(Aplauze.)*

La ordinea de zi.

Microfonul nr.4.

Domnul Veaceslav Ioniță – *Frațiunea PLDM:*

Comisia economie, buget și finanțe. Comisia roagă ca proiectele de lege nr.1695 și nr.1544 să fie retrase, deoarece autorii mai au de lucru asupra lor.

Domnul Marian Lupu:

Încă o dată legele.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Nr.1695 și nr.1546. Autorii încă lucrează asupra lor.

Domnul Marian Lupu:

Deci e mai nevoie de muncă suplimentară la definitivarea acestor două proiecte pentru lectura a doua.

Bine. Voi uza de drepturile Președintelui ședinței pentru a anunța că aceste două proiecte sînt retrase de pe ordinea de zi, pentru a se lucra suplimentar la ele.

Microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Brega – Frațiunea PL:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Solicitat de a transfera pe altă zi, pentru ședințele următoare, Raportul privind executarea Hotărîrii Parlamentului a Procuraturii în privința inundațiilor din 2008, în legătură cu faptul că Direcția de Expertiză Juridică pe lângă Ministerul Justiției n-a prezentat încă definitiv toate actele. Să transferăm pe data viitoare.

Și încă a doua. Astăzi este ultima zi de joi, joia de interpelări ...

Domnul Marian Lupu:

Da, este Ora interpelărilor, da.

Domnul Gheorghe Brega:

Probabil, nu-i cazul acum să invităm miniștrii și viceministrii.

Domnul Marian Lupu:

Nu, regulamentar, vreau să vă spun că în ziua de astăzi urmează să prezinte, așa înțeleg eu, acei care au fost invitați săptămîna trecută, însă ...

Domnul Gheorghe Brega:

Dar noi putem, nu-i nici o problemă.

Domnul Marian Lupu:

Să urmărim cu strictețe Regulamentul, este vorba de ultima joi a fiecărei luni, cînd se anunță Ora interpelărilor. Și atunci, potrivit Regulamentului, interpelările se fac, se prezintă în scris cu o prezentare scurtă la microfon.

Domnul Gheorghe Brega:

Am înțeles. Bine. Înseamnă că rămîne pe joia viitoare.

Domnul Marian Lupu:

Bine. Situație similară, deci punctul 8 de pe ordinea de zi, la solicitarea de la microfonul nr.5, la fel, o raportăm pentru una din ședințele viitoare, atunci când toate avizele și documentele vor fi pregătite și prezentate Parlamentului.

Microfonul nr.3.

Domnul Serghei Sîrbu – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

În primul rând, domnule Președinte, patru săptămîni în urmă de la acest microfon am făcut o interpelare și în scris, și de la microfon la adresa ministrului educației: să ne dea explicație cu privire la situația catastrofală în ceea ce privește lichidarea claselor liceale din satul Bălțata ...

Domnul Marian Lupu:

N-a venit nimic? Nici un răspuns?

Domnul Serghei Sîrbu:

Patru săptămîni, nici un răspuns, domnule Președinte.

Domnul Marian Lupu:

Nici un răspuns.

Domnul Serghei Sîrbu:

Noi insistăm, totuși, măcar astăzi, la sfîrșitul ședinței, totuși, să aibă puțină rușine și să vină în fața deputaților și să explice situația din sistemul de învățămînt. Unul la mîină.

Doi. Eu propun să fie inclus în ordinea de zi proiectul nr.422 din 2011. Vreau să reamintesc ce prevede acest proiect de lege. La 8 februarie 2011, Curtea Constituțională s-a adresat Parlamentului pentru a introduce modificări în legislația cu privire la termenul de alegere a Șefului Statului. Data alegerii Șefului Statului, e foarte bine, deja a fost stabilită, dar cadrul legal... a rămas o lacună în Legea cu privire la procedura de alegere a Șefului Statului. Și acest proiect de lege vine doar să legitimeze hotărîrea Curții Constituționale și să legitimeze acea hotărîre a Parlamentului, pe care noi deja am adoptat-o. Cred că deja nu mai există nici un fel de probleme de ordin politic să adoptăm această lege care deja de jumătate de an este pe rol. De aceea, insist: Legea nr.422 să fie inclusă în ordinea de zi.

Și, totodată, am înregistrat recent proiectul de Lege nr.2309. Acest proiect de lege prevede clarificarea unor situații care se întîmplă în consiliile locale din republică, mai ales în Consiliul municipal Chișinău, cînd, într-adevăr, unele formațiuni politice au efectuat un adevărat atac raider împotriva Consiliului municipal Chișinău și blochează activitatea. Deja de 4 luni Consiliul nu poate activa din cauza că nu pot ridica mandatele unor consilieri care sînt și deputați. Noi am venit cu acest proiect de lege care să clarifice această problemă și să dea această competență Comisiei Electorale Centrale. Ca să nu agravăm situația în acest domeniu, propunem, în regim de urgență, să examinăm și proiectul nr.2309.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Aceste două proiecte, la propunerea dumneavoastră, le-am înregistrat, le voi supune votului.

Cu referință la prima parte a intervenției dumneavoastră. Iată, Secretariatul mă informează că astăzi, țin cont de invitațiile din trecut pentru mai multe persoane care prezintă instituțiile statului, inclusiv domnul ministru al educației și-a anunțat prezența. Respectiv, putem considera că acest subiect este închis.

Microfonul nr.2.

Doamna Tatiana Botnariuc – Frațiunea PCRM:

Frațiunea insistă asupra includerii în ordinea de zi a proiectelor sociale și anume: nr.2057 cu privire la modificarea Legii nr.499 privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni. Proiectul prevede revizuirea și majorarea alocațiilor pentru invalizi, precum și pentru copii în cazul pierderii întreținătorului.

Proiectul nr.1374 pentru modificarea și completarea Legii privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale. Acest proiect prevede majorarea indemnizațiilor unice la nașterea copiilor.

Proiectul nr.396 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative, care conțin măsuri de sporire a protecției sociale a veteranilor și persoanelor în etate.

Proiectul nr.1383 privind modificarea și completarea unor acte legislative în sensul includerii în stagiul de cotizare a perioadei de îngrijire a copiilor invalizi, a persoanelor cu gradul I de dizabilitate și a altor persoane în caz de necesitate.

Și proiectul nr.1441, în sensul instituirii ajutorului pentru închirierea spațiului locativ familiilor tinere.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Victor Popa – Frațiunea PL:

Domnule Președinte,

Propun includerea în ordinea de zi a proiectului de Hotărâre nr.2351. Asta-i numirea domnului deputat Iurie Toma în diferite comisii, delegații și grupuri parlamentare.

Domnul Marian Lupu:

Înregistrat.

Microfonul nr.4.

Domnul Tudor Deliu – Frațiunea PLDM:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Rog să-mi acordați timp pentru a informa plenul Parlamentului despre activitatea Comisiei speciale de desfășurare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Domnul Marian Lupu:

Bine. Dar s-o facem la ... când? Fiindcă astăzi avem, ia să vedeți, ne-au rămas, cu excluderile propuse de comisii, cinci subiecte. Lucrul acesta nu cred că o să dureze mult și după aceea informația comisiei amplă, așa cum trebuie să fie prezentată. Bine. Nu, păi lasă să informeze, oamenii să știe. La sfârșitul ședinței.

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petrenco – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Noi am adoptat, pe data de 13 octombrie, Hotărârea Parlamentului nr.197 cu privire la activitatea unor autorități ale statului. Și, în urma examinării rapoartelor privind atacul la sistemul financiar-bancar, așa-numite atacuri raider, am obligat Prim-ministrul să informeze Parlamentul Republicii Moldova, în termen de 14 zile calendaristice, despre acțiunile întreprinse privind remanierea de cadre din Guvernul Republicii Moldova.

Să nu încălcăm noi înșine propria noastră hotărâre a Parlamentului. Nu văd în ordinea de zi a ședinței de astăzi informația Prim-ministrului cu privire la remanierea de cadre din Guvernul Republicii Moldova. Propunem să fie inclusă în ordinea de zi.

Domnul Marian Lupu:

Păi, da mie chiar mi-i greu aici ceva să comentez, că nu prea înțelegem: cum poate fi prezentată această informație? Acuși ajungem și la asta. Ce-i? Adresare Prim-ministrului, da, în conformitate cu prevederile ...

Adunăm propunerile și apoi când le dezghiocăm acțiune cu acțiune, ne clarificăm cu fiecare din ele în parte.

Microfonul nr.2.

Domnul Alexandr Bannicov – Frațiunea PCRM:

Спасибо.

Сегодня Ora întrebărilor есть, я хочу пригласить господина ...

Domnul Marian Lupu:

Domnule Bannicov,

Я прошу прощения буквально 5 минут тому назад мы установили, что согласно Регламенту сегодня не ora întrebărilor а ora interpelărilor. Это последний четверг месяца. И ora interpelărilor – это представление соответствующих вопросов в письменном виде согласно Регламенту.

Поэтому сегодня сюда в зал придут только те, которые были приглашены в прошлом и еще не были. Вы можете пригласить уже на следующий четверг. Это согласно Регламенту.

Domnul Alexandr Bannicov:

Просто вопрос в чем? Происходит строительство, незаконное строительство на Ботанике, на Зелинского, 20, происходит строительство двухэтажной мансарды. Была предъявлена экспертиза о том, что дом был сдан в эксплуатацию в 80-м году. Когда реально подняли документы, то дом был сдан в эксплуатацию в 64-м году. То есть, такие дома по генеральному плану реконструкции города должны в принципе уже сноситься. А у нас начинают строить и не предоставляют никакие документы жителям этого дома. Если мы будем ждать еще неделю, то там уже непонятно что будет происходить.

Люди выходят на улицу, вчера была полиция там. Поэтому хотелось бы вызвать и послушать все-таки министра строительства: что происходит? На основании каких документов выдаются такие разрешения на строительство?

Domnul Marian Lupu:

Вы можете это сделать сегодня ла oга interpelărilor, с тем чтобы попросить как можно быстрее ответ. Все-таки давайте будем придерживаться закона.

Domnul Alexandr Bannicov:

Хорошо. Спасибо.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț – *Fracțiunea PLDM:*

Stimați colegi.

Noi avem un subiect foarte important și sensibil în procedura de examinare în comisii. La acest subiect au făcut referință și reprezentanți ai partenerilor noștri de dezvoltare, vorbim de Strategia de reformare a sectorului justiției, care este înregistrat în Parlament cu nr.2060, a cărei adoptare ar aduce mai multe beneficii Republicii Moldova și parcursului nostru de reforme și cooperare cu partenerii de dezvoltare.

Ieri, acest proiect a fost dezbătut în Comisia parlamentară raportoare de fond și are pregătit un raport favorabil. Eu aș propune să-l examinăm săptămîna viitoare, joi, chiar și dacă ordinea de zi, mă rog, pentru ciclul bisăptămănal a fost aprobată, însă vedem că pentru joi și vineri nu sînt atît de multe subiecte la acest moment. Aș propune includerea, din numele fracțiunii, a proiectului nr.2060 pentru dezbateră joia viitoare.

Domnul Marian Lupu:

Da. Stimați colegi,

Eu gândesc că, dat fiind complexitatea acestui document și importanța acestui document, s-ar putea ca noi să dedicăm acestui subiect o întreagă ședință a plenului Parlamentului. Fiindcă documentul este voluminos și discuțiile cred că trebuie să fie purtate larg și profesionale.

Microfonul nr.3.

Doamna Oxana Domenit – Frațiunea PCRM:

Domnul Președinte,

Frațiunea noastră reiterează solicitarea adresată Prim-ministrului Republicii Moldova, domnului Vlad Filat, precum și Secretariatului Parlamentului de a ne pune la dispoziție Raportul cu privire la situația social-economică din țară, Raport pe care Domnia sa a promis să-l distribuie tuturor deputaților. Insistăm asupra acestui fapt. A trecut suficient timp de atunci.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Da, de acord.

Secretariatul,

Eu am să rog să luați legătură cu Cancelaria de Stat și acest raport, care a fost anunțat că este pregătit, să fie prezentat și distribuit deputaților.

Microfonul nr.2.

Doamna Alla Mironic – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Vă rog să includeți în program declarația.

Domnul Marian Lupu:

La sfârșit de ședință, da? Declarație.

Microfonul nr.4.

Domnul Godea. Microfonul nr.4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Președinte,

Două propuneri. Deci am depus la Biroul permanent un proiect de lege nr.2313 cu privire la completarea unor acte legislative. Este vorba de Legea nr.1234 din 2000 cu privire la procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova. Și Legea nr.271 din 2008 privind verificarea titularilor și a candidaților la funcțiile publice. Eu am solicitat examinarea acestui proiect de lege în regim de urgență și, vă rog, să fie inclus în ordinea de zi.

Și a doua chestiune. Încă săptămîna trecută am solicitat organizarea audierilor în plenul Parlamentului privind situația de la frontiera de est. Noi am fost martorii agravării situației din zona de securitate, a provocărilor orchestrate de

regimul separatist de la Tiraspol. Noi înțelegem și contextul așa-ziselor alegeri prezidențiale din Transnistria. Dar eu cred că Parlamentul Republicii Moldova se vede obligat de a dezbate această problemă și de a veni, posibil, cu soluții. De aceea, am să insist să supuneți votului această propunere.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Alexandr Petkov – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Noi vrem includerea în ordinea de zi a proiectului nr.2298 privind modificarea unui articol din Codul audiovizualului.

Domnul Marian Lupu:

Nr.2298?

Domnul Alexanr Petkov:

Nr.2298. Este depus încă vineri.

Și a doua întrebare. Deci există mai multă informație parvenită și din partea colectivului Companiei Publice „Moldova 1” privind nereguli financiare în activitatea Companiei. În special am fost informat de utilizarea mijloacelor tehnice ale Companiei, care sînt bun public, pentru asigurarea activității unor posturi TV private.

Astfel, colectivul consideră că au fost prejudiciate interesele Companiei Publice. Și, în condițiile deplorabile de activitate a Companiei, mai mulți colaboratori, zeci, dacă nu sute nu ies din, nu știu, excursii turistice.

Astfel, noi cerem invitarea înapoi a conducerii Companiei Publice, pentru ca să ne prezinte Raportul privind activitatea financiar-economică a Companiei Publice. Eu cred că pentru săptămîna viitoare.

Domnul Marian Lupu:

Am înregistrat. Da, pentru Ora întrebărilor, pentru joia viitoare.

Domnul Alexandr Petkov:

Nu, nu, nu pentru Ora întrebărilor, prezentarea Raportului despre activitatea financiar-economică a Companiei Publice „Moldova 1.”

Domnul Marian Lupu:

Cine mă ajută aici? Ce avem în legislație stabilit? Comisia. Ei prezintă așa ceva? Fiindcă trebuie să știm. Invitarea lor în partea de bază a ordinii de zi.

Domnul Alexandr Petkov:

Da, și Curtea de Conturi să se ocupe în mod special de ...

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Chiril Lucinschi – Frațiunea PLDM:

Bineînțeles că nu avem dreptul nostru să invităm conducerea Companiei “Moldova 1” să ne prezinte această informație. Nu sînt probleme cu aceasta. Deși anual, bineînțeles, la comisie noi ascultăm și raportul lor. Ulterior, acest raport trebuie să fie prezentat și în ședința de plen.

Domnul Marian Lupu:

Dacă asta-i situația, eu am să rog atunci comisia, Secretariatul: luați legătura cu conducerea să pregătească raportul respectiv și săptămîna viitoare să vină, să prezinte acest raport.

Microfonul nr.3.

Domnul Alexandr Petkov:

Domnule Președinte,

Problema este una destul de importantă, deci carurile mobile ale Companiei Publice „Moldova 1” sînt utilizate de companii private. Și problema respectivă a fost ridicată de mai mult timp, ea a fost uitată de conducerea comisiei și noi considerăm că avuția publică, care este în gestionarea Companiei Publice, noi putem s-o discutăm și în cadrul Parlamentului.

Domnul Marian Lupu:

Da.

Domnul Alexandr Petkov:

Utilizarea acesteia.

Domnul Marian Lupu:

Ați auzim ce-am zis: nu-i nici o problemă în sensul acesta.

Domnul Alexandr Petkov:

Pentru săptămîna viitoare cu un raport special. Dar Curtea de Conturi să fie într-un fel impusă, da, ca să gestioneze, să vadă cum se gestionează.

Domnul Marian Lupu:

Nu, Curtea de Conturi eu... trebuie de văzut legislația, nu știu dacă Parlamentul este în drept să-i dea indicații ce să facă. Verificați ce spune legislația.

Microfonul nr.4.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Fiecare fracțiune are dreptul, trimestrial, să se adreseze către Curtea de Conturi cu o întrebare. O faceți și Curtea va pregăti raportul.

Domnul Marian Lupu:
Domnule Petkov,
Uzați de acest drept legitim.
Microfonul nr.2.

Domnul Ion Ceban – Frațiunea PCRM:
Mulțumesc, domnule Președinte.
Rog să fiu înscris, la sfârșitul ședinței, cu o declarație.

Domnul Marian Lupu:
Am înregistrat.
Microfonul nr.5.

Doamna Corina Fusu – Frațiunea PL:
Conform actualului Cod al audiovizualului, raport în fața Parlamentului prezintă doar Consiliul Coordonator al Audiovizualului. În prevederile actualului Cod nu este prevăzut, ca Compania „Teleradio-Moldova” să facă raport financiar în fața Parlamentului. Curtea de Conturi este autoritatea care face audit și verifică buna gestionare a banilor publici de la această instituție.

Domnul Marian Lupu:
Informația este primită.
Microfonul nr.4.

Domnul Mihai Godea:
Mulțumesc, domnule Președinte.
Vă rog să mă înscrieți cu o declarație la sfârșitul ședinței.

Domnul Marian Lupu:
Am înregistrat.
Microfonul nr.4.

Domnul Gheorghe Brega:
Mulțumesc, domnule Președinte.
Domnule Președinte,
Eu înțeleg, domnul Petkov are grijă de Televiziunea Națională, Televiziunea Publică. Probabil, nu știu dacă este corect sau nu, că au fost folosite unele utilaje. Dar că le-au dat în chirie, este problema lor. Dar mai bine ar avea probleme și s-ar îngrijora că NIT-ul a luat frecvențele militare, frecvențe speciale gratis, care este companie tot publică. Mai bine aceasta am examina.
Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Eu zic forma în care, dacă, într-adevăr, această informație este veridică, eu cred că, în acest caz, vin reprezentanții companiei și ne prezintă, într-adevăr, informațiile detaliate că este chirie, că nu este chirie, rămîne de văzut.

Microfonul nr. 3.

Domnul Grigore Petresco:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Se creează impresia că cineva încearcă să mușamalizeze tot ce este legat de activitatea Procuraturii Generale și nemijlocit a Procurorului General. Nu mai propun inițiative de modificare a Legii cu privire la Procuratură și nu numai, dar pe mine mă interesează totuși cine a hotărît ca raportul Procurorului General al Republicii Moldova să fie inclus pe ziua de mîine în ordinea de zi, și nu pentru ziua de azi. Și de ce în ordinea de zi este scris că ședința va fi închisă. Noi nu am luat această decizie.

Domnul Marian Lupu:

Sînt de acord.

Deci, vreau să vă informez, stimați colegi, că caracterul închis al ședinței din ziua de mîine trebuie să fie supus votului astăzi, lucru pe care noi neapărat o să-l facem pînă la sfîrșitul ședinței de astăzi. Iar cu referință la prezentarea raportului, noi am convenit toți, împreună cu dumneavoastră, săptămîna trecută. De ce vineri și nu joi? Pe un foarte simplu motiv.

Iată, imaginați-vă, avem reprezentanții mass-media care sînt veniți, caracterul ședinței este deschis. Dacă supuneam votului astăzi caracterul închis, haideți, sînt niște norme și etice, oamenii să plece afară. Caracterul ședinței închis de mîine îl votăm astăzi, dacă o să fie votat de plenul Parlamentului. În acest sens, o să ne comportăm omenește și etic cu reprezentanții mass-media, care știm deja de astăzi că mîine ședința este închisă. N-o să avem probleme ca să rugăm să iasă, să nu intre ș.a.m.d. Iată care este raționamentul acestei propuneri.

Microfonul nr. 5.

Domnul Vladimir Saharneau – Frațiunea PL:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Vinerea trecută am propus formarea unei Comisii speciale de anchetă a Parlamentului cu referință la cazul Baghirov. Și vă rog să nu omitem această propunere sau o puneți la vot, sau... Să vedem care este problema.

Domnul Marian Lupu:

Domnule Saharneau,

Cu tot respectul, avem o singură problemă micuță. Și ține de norme procedurale. Nu este suficientă doar propunerea ca să sune de la microfon. Este necesar proiectul de hotărîre a Parlamentului, înregistrat, semnat de autori și

circulat în sală la toți deputații. Fără un document îmi este greu să supun ceva la vot în general. Iată care este mecanismul.

Domnul Vladimir Saharneau:

Mulțumesc, pentru sugestie, domnule Președinte.

Și încă una referitor la ordinea de zi de mâine. Propun ca ședința de mâine să fie deschisă, să fie publică.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Da, o să ajungem la exercițiul de vot la acest subiect, țin cont de ambele propuneri.

Microfonul nr. 4.

Domnul Ion Butmalai – Frațiunea PLDM:

Da, mulțumesc, domnule Președinte.

Cu permisiunea dumneavoastră, căci vă stimez foarte mult, aș felicita călduros toți cetățenii locuitori ai comunelor care sărbătoresc azi hramurile comunelor – Sfânta Parascovia, inclusiv satul Chioselia, Frumușica, satul Tartaul de Salcie, raionul Cahul, care împlinește 200 de ani, și satul Baurci-Moldoveni, care sfințește lăcașul sfânt – biserica.

Al doilea moment. Domnule Președinte, conform Regulamentului, eu sînt de acord cu dumneavoastră. Însă eu am solicitat, în regim de urgență, să vină ministrul sănătății cu un raport amplu referitor la situația catastrofală, care s-a creat în Spitalul raional Cahul.

Inclusiv, vreau să vă aduc la cunoștință dumneavoastră și societății din Republica Moldova că, ieri, Frațiunea Partidului Comuniștilor din Republica Moldova de la Cahul au retras din ordinea de zi numirea medicului-șef la Spitalul raional Cahul, inclusiv la Centrul medicilor de familie, pe care eu o socot ca o rușine a națiunii.

A treia întrebare. Vreau să mă adresez dumneavoastră, domnule Președinte, inclusiv domnului Prim-ministru, pentru că, în ultima vreme, au loc niște chestiuni foarte dubioase.

Mai mult ca atît, cunoașteți că au fost falsificate semnăturile Președintelui Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică. A fost falsificată semnătura domnului deputat Cimbriciuc și nu în ultimul timp ultimul caz, care a ajuns la dumneavoastră pe masă, de acordare a gradului, de general falsificarea semnăturii ministrului de interne.

Reiterînd cele expuse, eu vreau să mă adresez tuturor deputaților, inclusiv dumneavoastră, a venit timpul și, cu părere de rău, îi solicit și domnului Prim-ministru de a executa Hotărîrea Parlamentului, remanieri de cadre, inclusiv nu trebuie să ne oprim la Procurorul General și alții.

Noi trebuie să ajungem și la ministrul de interne, și la ministrul transporturilor, și la ministrul tehnologiei informaționale, inclusiv la toți miniștrii care nu-și fac meseria la nivelul cuvenit.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 3.

Domnul Alexandr Petkov:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Referitor la problema cu ședința la care trebuie să fie audiat Procurorul General. Ceea ce spuneți dumneavoastră noi apreciem sigur că grija dumneavoastră față de mass-media, dar faptul propus de dumneavoastră că va fi închisă este o eventualitate. Însă săptămîna trecută a fost o realitate, adică votul întregului Parlament, care a votat că ședința va fi astăzi.

Domnul Marian Lupu:

Nu, nu-i corect.

Domnul Alexandr Petkov:

Nu este corect? Este corect. Este stipulat de către plenul Parlamentului că ședința va fi joi.

Domnul Marian Lupu:

Domnule Petkov,

Nu vă supărați, vă rog, Noi săptămîna trecută am decis că raportul va fi prezentat săptămîna viitoare. Noi nu am specificat ziua. Cu referință la caracterul închis sau deschis o să votăm.

Domnul Alexandr Petkov:

Păi, noi nu putem spune că avem halucinații în masă în sală, da? Deci toată lumea știe despre data de joi și despre ziua de joi - audierea Procurorului General.

Domnul Marian Lupu:

Eu nu știu.

Domnul Alexandr Petkov:

Cum a fost plasată vineri? Și de ce a fost, în genere, scris că este închisă. Deci sînt deja careva invenții. Și noi vrem tare să știm de unde s-au pornit ele.

Domnul Marian Lupu:

Stimate coleg,

Ridicați, vă rog, stenograma. Secretariatul, rog să prezentați stenograma, extrasul la acest subiect. Și dacă o să găsiți în stenogramă cuvîntul „joi”, eu, public, am să-mi cer scuze de la dumneavoastră.

Domnul Alexandr Petkov:

Și despre caracterul închis al ședinței, rugăm să discutăm.

Domnul Marian Lupu:

Caracterul închis neapărat o să-l discutăm. Eu am zis adineauri și repet încă o dată: potrivit Regulamentului, caracterul închis sau deschis o decide doar plenul Parlamentului. Și lucrul acesta o să fie supus votului pentru a adopta decizia finală.
Microfonul nr. 5.

Domnul Valeriu Munteanu – Frațiunea PL:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Frațiunea Partidului Liberal propune, reiterat, a include în ordinea de zi proiectul nr. 2574. Este vorba despre creșterea vârstei de introducere în Republica Moldova a autoturismelor de la 7 la 10 ani.

Frațiunea Partidului Liberal, în perioada premergătoare, a continuat consultările pe marginea acestui proiect, inclusiv cu partenerii noștri de dezvoltare externă. Și ei n-au constatat că nu există absolut nici o contradicție între adoptarea acestui proiect și angajamentele pe care le avem noi în plan extern.

Dacă aveți nevoie de detalii vizavi de aceste consultări, noi să le facem. Modul în care nu este inclus pe ordinea de zi acest proiect la Comisia economie, buget și finanțe și nu i se dă fie un aviz pozitiv, fie un aviz negativ, ca un raport, pardon, negativ ca să-l putem discuta în Parlament, ridică multe semne de întrebare.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 4.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Într-adevăr, acest proiect n-a fost examinat la comisie. Iar modul este foarte simplu: se vine cu propunerea, se votează. Și dacă comisia consideră oportun, îl examinează, dacă nu – nu. Și la acest proiect nu s-a venit cu propunerea și nu s-a votat în comisie.

Domnul Marian Lupu:

Raportul nu-i? Ca să înțeleg eu mai bine.

Microfonul nr. 4.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Comisia nu are raport la acest proiect de lege. Propun ca autorul să insiste ca el să fie introdus în comisie. Comisia va vota includerea lui în ordinea de zi. Și se va examina.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi.
Microfonul nr. 5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Aceste insistențe pe care le fac de la microfonul nr.5 sînt propuneri domnului Ioniță. În ziua în care dumneavoastră aveți comisie eu sînt în altă comisie și nu pot să fiu omniprezent, ... ca să fiu și la comisia dumneavoastră.
Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Bine, stimați colegi,
Acestea au fost propunerile. Deci acele propuneri care nu se referă la completarea ordinii de zi. Cer scuze.
Microfonul nr. 5.

Domnul Victor Popa:

Domnule Președinte,
Avînd în vedere propunerile care au fost făcute aici de a include în ordinea de zi unele proiecte care au fost înregistrate ieri și astăzi se insistă asupra...

Domnul Marian Lupu:

Atunci dați-mi...

Domnul Victor Popa:

Vreau să vă spun că, conform Regulamentului, procedura de urgență este stabilită numai pentru proiectele care vin din partea Guvernului. Restul trebuie să treacă comisiile sesizate în fond, trebuie să aibă avizele necesare, examinate așa cum trebuie.

Domnul Marian Lupu:

Domnule Popa,
Eu am înțeles acest lucru.

Domnul Victor Popa:

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Dar, în acest caz, exact așa cum la propunerea evocată de la microfonul nr. 5, președintele comisiei de profil ne-a informat că nu există încă raport, eu rog foarte mult chiar să mă anunțați, poate din lista acelor proiecte propuse de la alte microfoane astăzi, care sînt acele proiecte înregistrate ieri sau alaltăieri. Sînt de acord. Iată, domnul Godea, dacă nu greșesc, nr. 2313. Îmi aduc aminte că ieri l-am semnat, ieri seara. Deci el nici nu are încă raport.

Domnul Victor Popa:

Exact. Proiectul domnului Sîrbu. Ieri, i-am refuzat includerea în ordinea de zi la ședința comisiei și azi îl propune în plenul Parlamentului.

Domnul Marian Lupu:

Dar ce număr este proiectul propus? Nr. 2309 sau nr. 422?

Domnul Victor Popa:

Eu nu țin minte, să spună domnul Sîrbu. El își știe proiectul său.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 3.

Domnul Serghei Sîrbu:

Proiectul nr. 2309, într-adevăr, a fost înregistrat luni. Este un proiect foarte scurt, de două aliniate. Și ieri am avut toate șansele, domnule Popa, să-l examinăm la ședința comisiei. Dumneavoastră ați refuzat neîntemeiat.

Nu este pentru prima dată. Facem o pauză. Comisia se întrunește în timp de zece minute. Aprobăm raportul și venim mai departe, problema se rezolvă.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Să procedăm în felul următor. Eu cred că noi ar trebui să terminăm cu practica nu prea bună, atunci când plenul Parlamentului ia pauză, pentru ca să ofere posibilitate comisiilor să se întrunească în ședințele acestora. Pentru aceasta sînt altele 5 zile pe parcursul săptămîinii și convenim regulamentar. Acele proiecte care nu au rapoarte, noi nu putem legal, eu nu sînt în capacitatea să le propun pentru aprobare în plenul Parlamentului, fiindcă ar fi o încălcare a normelor regulamentare în acest sens.

Microfonul nr. 4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

A fost vizat și proiectul pe care l-am propus. Eu îl înțeleg pe domnul președinte Popa. Înțeleg revolta sinceră a domniei sale. Doar că ceea ce am propus, prin inițiativa legislativă respectivă, nu este un moft al deputatului Godea sau nu știu ce.

Dacă noi dorim să alegem un Președinte al Republicii Moldova integru, cu o imagine ireproșabilă, deschis, să cunoaștem mai multe despre acel care va deveni Președinte al Republicii Moldova, eu cred că noi ne vedem obligați să examinăm această inițiativă legislativă, indiferent cînd a fost înregistrată. A fost înregistrată marți, iarăși am solicitat examinarea în regim de urgență. Și eu cred că miercuri putea fi examinat în comisia sesizată în fond.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Eu vreau iată ce să vă anunț. Dacă observați, noi, practic, astăzi, pe parcursul zilei și mâine o să examinăm toate subiectele propuse de Biroul permanent săptămîna trecută și aprobată de către plen în ultima ședință de vineri.

Aceasta o să ne impună ca miercuri, după ședințele comisiilor de profil, miercuri, săptămîna viitoare să se întrunească încă o dată Biroul permanent pentru a veni cu propuneri pentru joia viitoare de completare și extindere a agendei plenului Parlamentului pentru următoarele două zile.

Iată de ce propunerea mea este către toți deputații, care au venit cu propuneri de a include pe ordinea de zi proiectele care nu dispun de rapoarte. Comisiile respective să le examineze miercuri, în ședințele acestora, și miercuri după masă Biroul permanent să poată să primească aceste propuneri cu rapoartele pregătite și să fim în concordanță cu prevederile legale ale Regulamentului și să includem pentru joia și vinerea viitoare. Aceasta este modalitatea pe care o propun și care este regulamentară.

Microfonul nr. 3.

Domnul Anatolie Gorilă – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Eu, ca președintele Comisiei de anchetă, mă adresez către dumneavoastră din partea membrilor comisiei, cu sprijinul dumneavoastră, ca președinte interimar și Comandant Suprem, de a stopa pînă la terminarea anchetei parlamentare, de a stopa toate vînzările armamentului din Republica Moldova, dacă chiar contractele sînt iscălite.

Domnul Marian Lupu:

Informația a fost recepționată.

Domnul Anatolie Gorilă:

Așa fel de adresare o să fie azi trimisă și în numele Prim-ministrului. Da, vă rugăm și pe dumneavoastră.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Domnul Anatolie Gorilă:

Livrările, da, toate livrările să fie stopate.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 5.

Domnul Vladimir Lupan – Frațiunea PL:

Mulțumesc.

Noi, de fapt, ne-am înțeles ca să fie adresată o solicitare Guvernului, în acest sens, de a stopa, dar cu condiția în care este menționat că, în așa caz, Guvernul nu-și asumă responsabilitatea pentru neonorarea contractului la timp.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Deci eu am notat azi câteva proiecte la care am făcut referință acum, imediat anterior. Deci nr. 2309, nr. 2313, nr. 2574 – iată, aceste trei proiecte pe care le avem fără raport. Să nu fie cu bănat, stimați colegi, dar procedăm așa cum am rugat. Miercuri – ședințele comisiilor, pregătirea rapoartelor și la ședințele Biroului permanent propunem pentru săptămâna viitoare. Continuăm cu procedura de vot.

Stimați colegi numărători,

Rog să vă ocupați locurile dumneavoastră la microfon. Să îmi dați o mână de ajutor aici.

Propunerea domnului deputat Sîrbu de a include pe ordinea de zi proiectul nr. 422. Cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 35.

Sectorul nr. 2 – 7.

Sectorul nr. 3 – 0.

Domnul Marian Lupu:

– 42 de voturi „pro”. Propunerea n-a fost susținută de plen.

Doamna deputat Tatiana Botnariuc a înaintat 5 propuneri pentru ordinea de zi. Le supun votului în mod consecutiv. Deci proiectul nr. 2057, cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 35.

Sectorul nr. 2 – 7.

Sectorul nr. 3 –

Domnul Marian Lupu:

– 42 de voturi. Plenul nu a susținut propunerea.

Proiectul nr. 1374. Cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 35.

Domnule Președinte,

Dacă este posibil să dați și denumirile ...

Domnul Marian Lupu:

Rog să continuați, stimați colegi.

– 35.

Sectorul nr. 2?

N u m ă r ă t o r i i:

– 7.

Domnul Marian Lupu:

Sectorul nr. 3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 0.

Domnul Marian Lupu:

– 42 de voturi. Plenul nu a susținut această propunere.

Proiectul nr. 396. Cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

35 – sectorul nr. 1.

Sectorul nr. 2 – 7.

Sectorul nr. 3 – 0.

Domnul Marian Lupu:

– 42 de voturi, situație similară.

Includerea proiectului nr. 383. Cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 35.

Sectorul nr. 2 – 7.

Sectorul nr. 3 – 0.

Domnul Marian Lupu:

– 42 de voturi. Număr insuficient de voturi pentru ca plenul să accepte.

Și ultimul proiect, nr. 1441. Cine este pentru rog să voteze. Rog rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

– 35.

Sectorul nr. 2 – 7.

Sectorul nr. 3 – 0.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

– 42 de voturi. Și acest proiect nu a fost a susținut de plen.

Domnul Grigore Petrenco:

De procedură.

Domnul Marian Lupu:

Proiectul.

Microfonul nr. 3.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

Domnule Președinte al ședinței,

Noi, de fiecare dată, solicităm ca să numiți, să menționați și denumirea proiectelor pe care le puneți la vot. Dumneavoastră permanent refuzați. Și vă rog atunci să explicați de ce nu puteți menționa și denumirea proiectelor respective?

Este vorba de proiecte sociale. Și societatea trebuie să știe pentru ce votează Parlamentul și pentru ce nu votează majoritatea parlamentară.

Domnul Marian Lupu:

Stimate coleg...

Domnul Grigore Petrenco:

Dacă nu aveți denumirile acestea, noi, din câte cunosc eu... Noi am prezentat și în prezidiu lista aceasta. Puteți să le citiți. Dacă nu puteți dumneavoastră citi, aveți asistenți în Prezidiu.

Domnul Marian Lupu:

Stimate coleg,

Vă mulțumesc.

Domnul Grigore Petrenco:

Care trebuie să aibă și ei...

Domnul Marian Lupu:

Eu mă ghidez de normele regulamentare. Regulamentul nu prescrie asemenea obligațiuni pentru Președintele ședinței. Cu atât mai mult, că atunci când propunerile sînt făcute de la microfon, autorul propunerilor, cu lux de detalii, fără a fi întrerupt, avînd tot timpul necesar, face referință concretă la esența acestor proiecte. Precum, de fapt, le fac și toți ceilalți colegi.

Dacă observați, indiferent de la ce microfon vin propunerile, eu supun votului numărul proiectului, avînd esența proiectului anunțată de autori.

Propunerea venită de la microfonul nr.5, Comisia juridică, numiri și imunități, pentru includerea proiectului de Hotărîre a Parlamentului nr.2351, dacă nu greșesc eu, este vorba de includerea în... sau niște remanieri în comisiile permanente ale Parlamentului. Microfonul nr... Cine este pentru includerea proiectului nr. 2351 rog să voteze.

Majoritatea.

Vă mulțumesc.

Proiectul este acceptat.

Domnul Deliu,

A solicitat un timp pentru prezentarea informației. La sfârșit de ședință am convenit.

Propunerea domnului Streleț de a include pe ordinea de zi proiectul nr.2060 pe săptămîna viitoare. Cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Noi votăm.

Domnul Marian Lupu:

Majoritatea. Eu vă mulțumesc. Proiectul este acceptat.

Propunerea domnului Godea. Domnul deputat Godea a insistat să supună votului organizarea audierilor referitor la situația de la frontiera de est a Republicii Moldova. Presupun că pentru săptămîna viitoare.

Pe cine să audiem? Sau detaliile deja le vedem? Este un caz mai specific.

Microfonul nr. 4.

Domnul Mihai Godea:

Domnule Președinte,

Eu am solicitat și situația din zona de securitate. În acest caz, avem Ministerul de Interne, Ministerul Afacerilor Externe, Serviciul de Grăniceri, Serviciul Vamal, Biroul pentru Reintegrare, vicepremierul pe reintegrare, Comisia Unificată de Control și toate instituțiile vizate în această situație.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Bine. Stimați colegi,

Fiind solicitarea de a supune votului această propunere, o supun votului. Cine este pentru acceptarea acestei propuneri, de organizare a audierilor la subiectul menționat rog să voteze. *(Rumoare în sală.)*

Stimați colegi numărători,

Haideți, să înțeleg eu mai bine situația.

Sectorul nr.1 – zero? Domnule Stati? *(Rumoare în sală.)* Decideți-vă, vă rog, stimați colegi.

N u m ă r ă t o r i i:

Zero – sectorul nr.1.

Domnul Marian Lupu:

Zero.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 1.

Sectorul nr.3 – 10.

Domnul Marian Lupu:

11 voturi. Propunerea nu a fost susținută de plenul Parlamentului.

Propunerea domnului Petkov, de a include proiectul nr.2298. Cine este pentru, rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

35 – sectorul nr.1.

Sectorul nr.2 – 7.

Domnul Marian Lupu:

Sectorul nr.3? M-am referit la propunerea domnului deputat Petkov, de a include proiectul nr.2298.

Sectorul nr.3? Fiindcă...

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – 0.

Domnul Marian Lupu:

Zero. 42 de voturi. Propunerea nu a fost acceptată.

Așa, prezentarea, la fel, propunerea domnului Petkov, prezentarea raportului, de fapt, nu a raportului, a informației cu TRM, „Teleradio-Moldova”, asta am în vedere. Cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

35 – sectorul nr.1

Sectorul nr.2 – 7.

Sectorul nr.3 – 0.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

42 de voturi. Propunerea nu a fost susținută.

Domnul Butmalai, invitarea ministrului sănătății. Ceea ce ați menționat dumneavoastră în declarația pe care ați făcut-o, da, săptămîna trecută? Este vorba de a fi invitat domnul ministru la Ora întrebărilor, joia viitoare, sau în cadrul plenului? Fiindcă dacă la Ora întrebărilor, atunci nu este rost, nici nu trebuie să punem la vot.

Or, dacă vreți să vină în ședința plenului, atunci eu supun votului.

Bine. Supun votului propunerea deputatului Butmalai privind audierea raportului ministrului sănătății. Cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Zero – sectorul nr.1.

Sectorul nr.2 – 10.

Domnul Marian Lupu:

10?

N u m ă r ă t o r i i:

Da.

Domnul Marian Lupu:

-10.

Sectorul nr.3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – 0.

Domnul Marian Lupu:

Zero. 10 voturi. Propunerea nu a fost susținută.

Stimați colegi,

Acestea sînt propunerile înaintate și supuse votului.

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petrenco:

Domnule Președinte al ședinței,

Noi am propus să fie audiată informația Prim-ministrului cu privire la remanierile de cadre în Guvernul Republicii Moldova. (*Rumoare în sală.*) Conform hotărîrii Parlamentului din 13 octombrie. El a avut la dispoziție 14 zile.

Domnul Marian Lupu:

Propuneți, ca să înțeleg eu mai bine, invitarea Prim-ministrului pentru prezentarea...

Domnul Grigore Petrenco:

Corect.

Domnul Marian Lupu:

Bine. Stimați colegi,

Fracțiunea, deputatul este în drept să vină cu asemenea propunere. Supun votului această propunere. Cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

35 – sectorul nr.1.

Sectorul nr.2 – 7.

Sectorul nr.3 – 0.

Domnul Marian Lupu:

-42 de voturi. Propunerea nu a întrunit numărul necesar de voturi.

Stimați colegi,
Acestea au fost propunerile.
Stimați colegi numărători,
Vă mulțumesc.
Domnule Petrenco,
Microfonul nr.3 și eu cred că trebuie de terminat. De procedură.

Domnul Grigore Petrenco:
De procedură.

Domnul Marian Lupu:
E clar.

Domnul Grigore Petrenco:
Stimați colegi,
Prin acest vot, astăzi ați încălcat propria Hotărâre a Parlamentului din 13 octombrie.

Domnul Marian Lupu:
Deci, stimați colegi,
Cu aceste completări, putem începe examinarea proiectelor incluse pe ordinea de zi pentru ședința de astăzi.
Proiectul de Lege nr.1839 pentru aderarea Republicii Moldova la Memorandumul de înțelegere privind rolul și organizarea Inițiativei Reformei Educației în Țările Europei de Sud-Est. Guvernul.
Ministerul Educației, vă rog.

Doamna Tatiana Potîng – viceministru al educației:
Stimate domnule Președinte,
Stimați domnilor deputați,
Ministerul Educației propune atenției dumneavoastră proiectul de Lege pentru ratificarea Memorandumului de înțelegere privind rolul și organizarea Inițiativei Reforma în domeniul Educației în Țările Europei de Sud-Est.
Inițiativa Reforma Educațională pentru Țările Europei de Sud-Est sau ERI SEE a fost demarată în anul 2003 și reprezintă o platformă pentru cooperarea în domeniul educației, orientată spre ajustarea sistemelor educaționale naționale din regiune la rigorile și standardele europene promovate de către Comisia Europeană și Consiliul Europei, ceea ce este un deziderat major și pentru Republica Moldova.
Precizăm că ERI SEE are suportul politic, tehnic și financiar al Consiliului Europei, Comisiei Europene, Asociației Universităților Europene, a Organizației pentru Cooperare Economică și Dezvoltare și a Consiliului de Cooperare Regională (CCR), dar și a țărilor donatoare.
Este vorba de Austria, Olanda, Norvegia, Elveția, Suedia și Croația, ultima, în special, în rolul său de țară-gazdă ERI SEE din 2004 pînă în 2010.

În 2003 și, respectiv, în 2007 Republica Moldova a semnat două tratate internaționale în cadrul ERI SEE, fapt ce reglementează juridic participarea noastră la inițiativă și, totodată, constituie cadrul legal pentru promovarea relațiilor de colaborare în domeniul educației din regiune.

În scopul eficientizării colaborării în domeniul educației pe dimensiunea Sud-Est europeană, s-a luat decizia transformării ERI SEE în instituție publică națională a Republicii Croația într-o organizație internațională, actualmente stabilită cu sediul în Serbia, Belgrad.

Ca urmare, țările-membre ERI SEE, inclusiv Republica Moldova, au decis semnarea, în anul 2010, a Memorandumului de înțelegere referitor la rolul și organizarea Inițiativei Reforma Educațională pentru Țările Europei de Sud-Est.

Calitatea de membru a Republicii Moldova la tratatele internaționale din 2003 și 2007, menționate mai sus, presupune implicit semnarea de către Republica Moldova a acestui Memorandum.

Documentul respectiv reglementează statutul legal și cadrul de activitate al ERI SEE și secretariatului acestuia.

Menționez că, pe parcursul anilor 2004 – 2011, Republica Moldova a beneficiat de suportul ERI SEE într-o serie de proiecte din domeniul învățământului secundar-profesional, educației copiilor cu dizabilități și a studenților, și a promovării educației antreprenoriale, precum și pentru formarea continuă a profesorilor.

În conceptul celor expuse mai devreme, Ministerul Educației concepe colaborarea pe dimensiunea Sud-Est europeană drept o oportunitate și deschidere pentru inițiativele internaționale și regionale ale Uniunii Europene și consideră oportună ratificarea Memorandumului menționat.

De aceea, solicit bunăvoința dumneavoastră, aprobarea proiectului de lege în primă și a doua lectură.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Da, mulțumesc.

Întrebări pentru raportor? Nu sînt.

Vă mulțumesc.

Rog comisia.

Domnul Igor Corman – Frațiunea PDM:

Stimați colegi,

Comisia a examinat acest proiect de lege și constată că ratificarea acestui memorandum este oportună în contextul intensificării cooperării dintre Țările Europei de Sud-Est din perspectiva integrării Republicii Moldova în structurile europene și participării la inițiativele lansate de Uniunea Europeană în acest domeniu – domeniul educației.

Comisiile permanente, cît și Direcția juridică au prezentat avize pozitive. Propunem adoptarea acestui proiect de lege în primă și în a doua lectură.

Domnul Marian Lupu:

Da, mulțumesc.

Întrebări pentru comisie? Nu sînt.

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Proiectul nr.1839. Înainte de procedura de vot, doamna Ciobanu, luare de cuvînt.

Doamna Maria Ciobanu – Frațiunea PLDM:

Stimați deputați,

Aderarea la Memorandumul de înțelegere privind rolul și organizarea Inițiativei Reforma Educației în Țările Europei de Sud-Est este o manifestare a faptului că statul Republica Moldova acordă o semnificație deosebită integrării în structurile europene, intensificării cooperării regionale și participării la inițiativele lansate de Uniunea Europeană pentru Europa de Sud-Est.

Este imperios necesar ca Țările Europei de Sud-Est să fie incluse în procesul de implementare a programului detaliat de lucru pentru continuarea Proiectului privind obiectivele educației și formării din Europa și a Declarației de la Copenhaga.

Acest lucru cere asigurarea mecanismelor adecvate și implicarea nemijlocită a participanților în grupuri de lucru europene de valoare.

Susținerea Inițiativei de Reformă Educațională în Sud-Estul Europei vizează integrarea deplină în procesele europene și investiția în potențialul uman din regiune.

În acest sens, este esențială stabilirea unor priorități elocvente care să sprijine implicarea noastră în această inițiativă. Acestea rezidă în stabilirea concordanței dintre cadrul legislativ național și cel european, avînd în vedere evoluțiile constatate și necesitățile care stau la baza reformelor naționale.

Modificarea curriculumului în conformitate cu evoluțiile și tendințele europene, acordarea autonomiei atît de necesară administrației și managementului educației, descentralizarea acestora, luînd în considerare sporirea calității și reglementarea controalelor.

Lărgirea accesului de educație de calitate și asigurarea echității în acest context, oferind oportunități egale, avînd în vedere și minoritățile naționale, și grupurile dezavantajate, inclusiv persoanele cu dizabilități, cu venituri mici, precum și cele din comunitățile rurale izolate, îmbunătățirea continuă a sistemelor informaționale de management educațional și a mecanismelor de asigurare a calității.

Susținerea tuturor oportunităților educaționale ca element-cheie de stimulare a dezvoltării economice. Stabilirea interdependenței dintre educație și piața muncii prin formarea profesională a participanților. Asigurarea accesului la tehnologiile informaționale și comunicaționale în vederea utilizării cît mai eficace a acestora.

Stabilirea acestor priorități permite realizarea acțiunilor concrete în vederea atingerii obiectivelor strategice care să răspundă necesităților educaționale și

incluzînd îmbunătățirea calității și eficienței sistemelor de educație, orientarea sistemelor de educație și formarea către lumea largă.

Asigurarea congruenței dintre educația formală, nonformală și cea informală. Pentru dezvoltarea capacității instituționale și a comunității, comunicării organizate în contextul educațional, avem nevoie de sprijin public general, de o comunicare deschisă și transparentă între instituții și Guverne, de o finanțare corespunzătoare și nu în ultimul rînd de investiții în resursele umane pentru dezvoltarea tuturor componentelor necesare realizării reformei educaționale.

Esențială este dezvoltarea parteneriatelor instituționale și academice, precum și aprecierea practicilor cu rezultate notorii.

Stimați colegi,

Trebuie să recunoaștem că Republica Moldova înregistrează, în ciuda diverselor obstacole, tendințe puternice ale tineretului pentru obținerea studiilor și acest lucru relevă conștientizarea de către populația adultă din țară a faptului că educația și învățămîntul pot servi drept piloni de bază în depășirea crizei și în redresarea economică a statului Republica Moldova.

Apropierea Republicii Moldova de standardele europene în domeniul educației va atrage după sine creșterea competitivității statului nostru pe arena internațională și va consolida cooperarea regională și participarea noastră în inițiativele lansate de Uniunea Europeană.

În acest context, este relevantă pentru imaginea statului nostru afirmația Consiliului Uniunii Europene care menționează faptul că bazele dezvoltării societății europene rezidă în cooperarea strategică cu țările în curs de aderare, precum și cu țările din Sud-Estul Europei considerarea căreia va promova Republica Moldova, inclusiv prin dezvoltarea învățămîntului european.

Stimați deputați,

Aderarea la Memorandumul de înțelegere privind rolul și organizarea Inițiativei Reforma Educației în Țările Europei de Sud-Est este conformă cu acțiunile prioritare ale statului nostru, care se conțin în Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova pe dimensiunea „educație și cercetare”. *(Aplauze.)*

Domnul Marian Lupu:

Proiectul nr.1839, supun votului. Cine este pentru aprobarea acestui proiect în primă lectură rog să voteze. Majoritatea. Proiectul este aprobat în primă lectură.

Fracțiunile parlamentare, obiecții pentru lectura a doua? Nu sînt.

Dacă nu sînt obiecții pentru lectura a doua, voi supune votului adoptarea în lectura a doua, în condițiile raportului comisiei de profil, a proiectului nr.1839. Cine este pentru rog să voteze. Rog să fie anunțate rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 0.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 23.

Sectorul nr.3 – 30.

Domnul Marian Lupu:

53 de voturi „pro”. Împotrivă? Împotrivă – zero voturi.

Proiectul nr.1839 este adoptat în lectura a doua.

Proiectul de Lege nr.1782 privind completarea alineatului (3) articolul 4 din Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2011. Lectura a doua. Rog comisia.

Domnul Vladimir Hotineanu – Frațiunea PLDM:

Onorate domnule Președinte,

Doamnelor și domnilor deputați,

Deci proiectul de Lege nr.1782 a fost votat în primă lectură. El prevede extinderea termenului de achitare a primelor de asigurări medicale pînă la 31 noiembrie pentru deținătorii de terenuri agricole, care ar corespunde cu perioada de facilitate pentru deținătorii de terenuri agricole, suma doar de 75% din prețul polițelor de asigurări medicale.

Deci din comisiile permanente, Direcția juridică, avizele au fost pozitive și, de aceea, ținînd cont de, divergențe nu au fost. De aceea, ținînd cont de situația creată, comisia vine cu propunerea pentru a fi votat în lectura a doua proiectul de Lege nr.1782 privind modificarea și completarea alineatului (3) articolul 4.

Vă mulțumesc pentru atenție.

Domnul Marian Lupu:

Da, mulțumesc și eu.

Stimați colegi,

Alte propuneri decît cele prezente în raportul comisiei? Nu sînt.

Domnule președinte al comisiei,

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

În condițiile raportului prezentat de către comisia de profil, voi supune votului adoptarea în lectura a doua a proiectului nr.1782. Cine este pentru rog să voteze.

Stimați colegi numărători,

Lectura a doua, pentru stenogramă, rog rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 35.

Sectorul nr.2 – 29.

Sectorul nr.3 – 31.

Domnul Marian Lupu:

95 de voturi „pro”. Împotrivă? Zero voturi.

În condițiile unui vot unanim, proiectul nr.1782 este adoptat în lectura a doua.

Proiectul de Lege nr.621 privind modificarea și completarea Legii privind administrația publică locală. Inițiativa domnului Deliu.

Vă rog.

Domnul Tudor Deliu:

Stimați colegi,

În atenția dumneavoastră se propune proiectul de Lege nr.621, care are drept scop ajustarea prevederilor articolului 24 din Legea privind administrația publică locală nr.436 din 28 decembrie 2006 la prevederile articolului 5 alineatul (2) al Legii privind statutul alesului local.

De menționat faptul că în articolul 19 din Legea privind administrația publică locală, cât și în articolul 11 din Legea privind statutul alesului local, expres se stabilește că obligativitatea consilierului de a participa la ședințele consiliului și ale comisiei permanente din care face parte.

Articolul 5 alineatul (2) din Legea privind statutul alesului local, lege care reglementează statutul și exercitarea mandatului alesului local, prevede încetarea mandatului consilierului înainte de termen în caz de absență, fără motive întemeiate, de la 3 ședințe consecutive ale consiliului sau ale comisiei din care face parte.

În articolul 24 din Legea privind administrația publică locală, articol ce stipulează cauzele încetării mandatului consilierului înainte de termen, această prevedere a fost omisă.

Drept rezultat al acestei neconcordanțe, după alegere, o să fac o referință, după alegerile din 2007, deoarece, după alegerile din 2011, e prea devreme ca să tragem aceste concluzii, activitatea multor consilii locale a fost inefficientă din motivul lipsei de cvorum la ședințe.

În unele unități administrativ-teritoriale, după validarea mandatelor, unii consilieri au părăsit țara și nu au participat la vreo ședință a consiliului. Respectiv, întreaga activitate a acestor autorități locale a fost periclitată din lipsa consilierilor de la ședință. Ridicarea mandatului consilierului înainte de termen a devenit, în acest caz, imposibilă.

Deoarece, conform prevederilor articolului 6, alineatul (7) din Legea nr.780 privind actele legislative, în cazul în care două acte legislative au aceeași forță juridică apare un conflict de norme ce promovează soluții diferite asupra aceluiași obiect de reglementări, se aplică prevederile actului posterior. Deci, respectiv, omiterea din Legea nr.436 a acestui deziderat respectiv a făcut imposibil ca consiliul local să poată ridica mandatul înainte de termen a consilierilor care lipsesc de la ședințe.

Respectiv, acest proiect de lege vine să completeze acest gol și vine cu modificarea articolului 42, alineatul (1) din Legea privind administrația publică locală, introducerea încă a unei litere, literei e): absențe fără motive întemeiate de la 3 ședințe consecutive ale consiliului sau ale comisiei din care face parte.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Întrebări pentru autor?

Microfonul nr.5.

Domnul Petru Știrbate – Frațiunea PLDM:

Mulțumesc.

Domnule Deliu,

Lucrînd și eu asupra acestei legi, am constatat unele neclarități și chiar eram pregătit să fac și eu o modificare la acest articol 24 din Legea privind administrația publică locală. Fiind vorba de aceeași temă, aceeași lege, eu propun, ca să nu fac o altă înregistrare, comisia să examineze următoarea modificare pe care o solicit să fie făcută.

În articolul 42 din legea nominalizată, alineatul (3) și anume, să completăm, fiindcă au fost multe cazuri, din păcate ele se întîmplă în țara noastră, se mai întîmplă că și consilierii ... unii decedează și se întîmplă cîte jumătate de an nu-și atribuie, nu-și preiau mandatul următorii deputați, consilieri, pardon, locali, ca să fie în felul următor adăugat sub formă de amendament: în caz de deces a consilierului, secretarul consiliului anunță, în termen de 3 zile, Comisia Electorală Centrală, care declar mandatul vacant.

Eu cred că este o propunere judicioasă și trebuie numaidecît ca să comasăm, să fie în aceeași ... să nu facem o altă înregistrare.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc, domnule Știrbate.

Deci eu cunosc acest fapt, cu atît mai mult că avem și un precedent, cazul de la Leova, nu vreau să mă expun asupra lui, dar cred că noi astăzi acest proiect de lege îl adoptăm drept concept în primă lectură. Iar mai apoi, dumneavoastră veți veni cu amendamente în comisie și comisia va fi cea care va decide includerea sau neinclusiunea acestui amendament în acest proiect de lege.

Eu, ca autor al acestui proiect, nu pot să mă pronunț asupra includerii sau neinclusiunii lui în acest proiect de lege. Este comisia de specialitate, care va decide.

Domnul Petru Știrbate.

Eu vroiam să aflu dacă dumneavoastră acceptați ca împreună să venim, totuși, la aceeași temă, la același articol. Asta era. Adică, nu era ...

Domnul Tudor Deliu:

Eu accept aceasta, dar asta nu înseamnă că eu sînt acel care decide a introduce această modificare.

Domnul Petru Știrbate:

Bine. Atunci venim cu amendament.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Deliu,

Am două întrebări la dumneavoastră. Prima. Articolul 4 din Legea privind statutul alesului local prevede că orice mandat imperativ este nul. Întrebarea mea este: cum concordează propunerea dumneavoastră cu prevederile acestui articol?

Domnul Tudor Deliu:

Așa. Deci vreau să fac o mică trecere în revistă privind practica internațională cu privire la această modificare, pe care o propun eu. Și vreau să zic doar despre două țări, care sînt vecinele noastre. În Ucraina, în Legea privind autoadministrarea locală, la articolul 49 alineatul (5), expres se prevede că lipsa de la mai mult de jumătate din ședințe pe parcursul unui an presupune ridicarea mandatului. De asemenea, Legea nr.215 la articolul 60 din România prevede lipsa de la 3 ședințe consecutive ale consiliului, deci iarăși, respectiv, mandatul poate fi ridicat.

Și ceea ce ați întrebat dumneavoastră inclusiv este indicat și în Legea privind administrația publică locală. În ceea ce privește imperativitatea mandatului, vreau să zic că fiecare consilier, care a mers pe lista unui partid, el și-a asumat niște angajamente, ca el să vină și să decidă în ședințele consiliului rezolvarea problemelor de interese locale.

Ba, cu atît mai mult, chiar vreau să spun că în republica vecină, în România, au mers și mai departe, consilierului i se ridică mandatul înainte de termen chiar dacă el a părăsit fracțiunea cu care a venit în consiliu.

De aceea, nu cred că aceasta poate să fie un impediment. Cu atît mai mult că, dacă ne referim și la prevederile constituționale, administrația publică locală ține de puterea executivă și nu putem să comparăm cu Legislativul la referințele prevederilor constituționale.

Domnul Mihai Godea:

Eu înțeleg ce prevede Constituția și cunosc, domnule Deliu. Dar, totuși, mie mi se pare că, chiar dacă administrația publică locală ține de puterea executivă, principiul alegerii unui consilier local este același ca și a unui deputat în Parlamentul Republicii Moldova, e același principiu, în principiu: listă de partid, consecutivitatea, ordinea, condițiile în care își ridică mandatul și condițiile în care încetează mandatul.

Dacă Parlamentul este protejat în mod explicit de anumite norme constituționale, în situația puterii locale noi avem libertatea de a veni cu amendamente, dar nu vi se pare că încălcăm spiritul prin această propunere, spiritul Constituției și al legislației în general?

Domnul Tudor Deliu:

Deci nu-mi pare că încălcăm spiritul. Cu atât mai mult, eu am spus anterior că legea, care stabilește statutul alesului local, prevede aceasta în unul din articole. Și încă mai mult, eu aș vrea aici să mă adresez tuturor colegilor din Parlament că, în cazul de față, când un consilier a primit mandatul și a plecat și nu revine în ședință sau nu vine în ședință ca să activeze, practic, pierde și partidul care l-a delegat.

Deoarece, în conformitate cu Codul electoral, dacă i se ridică mandatul unui consilier, vine tot de pe lista acestui partid. Deci orișice partid are doar de câștigat, decît avea un vot în minus în acest consiliu, el are de câștigat, deoarece este persoana care are dreptul de vot în acest consiliu.

Domnul Mihai Godea:

Doar o simplă observație. Încercați și treceți prin prisma propunerii dumneavoastră situația din Consiliul municipal Chișinău la ora actuală și vedem la ce concluzie ajungem.

Mulțumesc.

Domnul Tudor Deliu:

Deci nu aș fi de acord cu aceasta, deoarece, să nu uităm, convocarea consiliului prevede niște proceduri. Ședința consiliului se convoacă fie ordinară – prin dispoziția primarului, extraordinară – prin dispoziția primarului sau la cererea a 1/3 din consilieri. Iar dacă aceste proceduri nu au fost respectate, practic, nu poți să zici că este un motiv că consilierul nu a venit la ședință.

Domnul Mihai Godea:

Eu am doar încă o observație. Neparticiparea la ședință poate să fie în conformitate cu interesul alegătorilor care au delegat consilierul respectiv, pot exista asemenea situații. Asta-i problema.

Domnul Tudor Deliu:

Deci, domnule deputat, eu am spus că lipsa fără motive de la 3 ședințe consecutive. Să nu uităm că, în conformitate cu Legea privind administrația publică locală, ședințe ordinare sînt doar 4 pe an. Și dacă el a lipsit la 3 din aceste ședințe ordinare, practic, el nu și-a exercitat mandatul său de ales al celor care l-au delegat în consiliu.

Încă ceva ce am vrut aici să zic. Puteți să-mi puneți întrebarea: când lipsa e motivată sau nu e motivată? Fiindcă, iarăși, în conformitate cu legislația în vigoare, deci cu Legea privind administrația publică locală, Legea privind statutul alesului local, consilierul care, din unele motive, nu poate veni la ședință, e obligat să anunțe fie secretarul consiliului, fie primarul despre motivele că nu poate veni. Și în ședință, la deschidere, va fi anunțat și lipsa va fi considerată motivată.

Ca răspuns la întrebarea dumneavoastră, dacă, într-adevăr, alegătorii cer? Dar eu aici aș pune un semn de întrebare, nu știu dacă consilierul își știe alegătorii lui, un singur consilier. Deoarece a mers pe lista unui partid, dacă facem o excepție

de la unul independent, care nici acela nu știe. În cazul de față, dacă are, să zicem așa, doleanțele alegătorilor, el poate să invoce motivul că nu poate să vină din unele sau alte pricini.

Domnul Mihai Godea:

Domnule Deliu,

Iată, aici e și problema că poate, poate, poate, poate. O situație ... Domnule Președinte, îmi cer scuze. Doar o situație. Într-o localitate rurală consiliul pune în discuție înstrăinarea pieței satești, pieței agricole. O parte din consilieri se împotrivesc și nu participă la acest proces, iar procedura poate să dureze 3 – 4 – 5 ședințe. Eu de ce spun? Deci trebuie de abordat cu atenție acest subiect, ca să nu creăm o normă care să influențeze pe urmă ...

Domnul Marian Lupu:

Să fie confuză. Sînt de acord cu dumneavoastră.

Domnul Mihai Godea:

Exact.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Bine. Este o sarcină pentru lectura ...

Domnul Mihai Godea:

Și îmi cer scuze că am încălcat Regulamentul și am pus trei întrebări.

Domnul Tudor Deliu:

Nu-i nimic, noi am avut o discuție. Deci vreau să vă lămuresc și aici, domnule deputat. Încă o dată repet, în conformitate cu Legea privind administrația publică locală, ședințele ordinare sînt doar 4 pe an. Însă asta nu exclude faptul că pot să fie 10 sau chiar 20 de ședințe extraordinare, care am zis, sînt convocate fie prin dispoziția primarului, fie la cererea a 1/3 din consilieri.

Dar alta e problema. Dacă ne referim, iarăși, la Legea privind administrația publică locală, care stabilește numărul de consilieri în dependență de numărul locuitorilor, într-o unitate administrativ-teritorială pînă la 1 500 de locuitori avem 9 consilieri. Au primit 9 consilieri mandatul, 4 au plecat în Rusia sau în Italia, sau nu știu unde la lucru, avem așa cazuri, eu pot să vin cu exemple concrete, și, practic, noi am făcut consiliul nefuncțional.

De ce nu ar trebui ca consiliul să retragă mandatul și să vină următorul de pe lista acestui partid și să contribuie la activitatea în acest consiliu? Fiindcă el primește mandatul și devine absent.

Domnul Marian Lupu:

Da. Microfonul nr.3.

Domnul Anatolie Gorilă:

Mulțumesc.

Domnule Deliu,

Cu fracțiunile e înțeles, dar ce facem cu consilierii independenți?

Domnul Tudor Deliu:

Așa. Deci consilierul independent, în conformitate cu Codul electoral, dacă lui i se ridică mandatul înainte de termen, se aplică în continuare Legea șirului descrescător și va veni în consiliu cel care cade sub această lege.

Domnul Anatolie Gorilă:

Domnule Deliu,

Se primește oleacă așa, că eu, consilier sătesc, pe mine m-au ales 1500 de oameni, dar alți 8 cetățeni din sat, care au mandate, s-au strâns și m-au scos. Așa se primește?

Domnul Tudor Deliu:

Nu cetățenii ...

Domnul Anatolie Gorilă:

Noi n-o să ieșim din judecată.

Domnul Tudor Deliu:

Domnule deputat,

Deci pe dumneavoastră, dacă v-au ales jumătate din locuitorii satului, trebuie să-i reprezentați în consiliu, să veniți, să munciți și să decideți rezolvarea problemelor. Dar dacă ei v-au dat mandatul și dumneavoastră ați plecat și nu le reprezentați interesele lor, atunci de ce să ziceți că aveți în spate atîția cetățeni pe care nu-i reprezentați, că v-ați dus.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnul Deliu,

Am un sentiment contradictoriu la examinarea acestui proiect de lege. Pe de o parte, am experiența mea în calitate de primar, pe de altă parte, este teoria care nu mă lasă să fiu indiferent la acest proiect de lege.

În același proiect de lege, la care faceți dumneavoastră trimitere, Legea nr.768 privind statutul alesului local, la articolul 4 este scris: orice mandat imperativ este nul. După care, la articolul 5, avem prevederile pe care dumneavoastră doriți să le ... de fapt, la care faceți trimitere pentru amendarea Legii nr.436.

Spunea antevorbitorul meu, că și în aceeași prevedere, unul dintre antevorbitori, este prevăzută și în Constituția Republicii Moldova, la articolul 68.

Ori citesc și din teorie: mandatul reprezentativ are numai un singur instrument de sancțiune – alegerile. Cel care te-a delegat poate să hotărască să-ți retragă ori să nu-ți retragă acest mandat.

Mai mult decât atât, legea, cu adevărat, are prevederi, Legea nr.436 are prevederi foarte clare, exprese și suficiente atunci când vine vorba despre convocarea ședințelor comisiilor.

Din păcate, lipsesc prevederi privind convocarea comisiilor permanente. Este una confuză și este lăsată la latitudinea fiecărui consiliu să hotărască cum se convoacă. Eu pot să vă ilustrez o situație când, într-o zi, unui consilier îi este ridicat mandatul. Pentru că președintele comisiei a convocat trei ședințe în aceeași zi și acesta absolut nemotivat nu a venit la ședință. Pot avea loc abuzuri și eu cred că trebuie să ne gândim la acest lucru.

Domnul Tudor Deliu:

Bine. Mulțumesc, domnule deputat.

Deci la prima întrebare, care a fost identică cu cea a domnului Godea, eu am dat răspuns.

Domnul Valeriu Munteanu:

Nu, nu, nu. Nu despre Constituție, despre aceeași lege.

Domnul Tudor Deliu:

Eu am vorbit și despre Constituție, am vorbit și despre Legea privind statutul alesului local. Fix aceeași întrebare a fost pusă de deputatul Godea.

Domnul Valeriu Munteanu:

Nu, dar dumenavoastră nu încercați să excludeți, cel puțin, din Legea privind statutul ...

Domnul Tudor Deliu:

Eu n-am încercat să exclud. Eu mi-am expus părerea atunci când a fost întrebarea fix mot a mot care ați pus-o dumneavoastră. Și așa vrea să fiți atenți, să nu repetăm întrebările când se pun.

Acum în ceea ce privește comisiile de specialitate. Eu nu aș fi de acord că regulamentul-cadru, care este aprobat prin lege, nu stipulează modalitatea de convocare a ședințelor comisiilor de specialitate. Cu atât mai mult, că comisia de specialitate poate fi convocată doar din momentul în care a fost emisă dispoziția primarului de convocare a ședințelor. Odată dispoziția emisă, președinții comisiilor de specialitate sînt obligați, prin lege, să convoace ședințele comisiilor consultative ale consiliilor și să pună în discuție problemele care stau în ordinea de zi. Și aici ...

Domnul Valeriu Munteanu:

Este cumva interzis ca să aibă trei ședințe în aceeași zi?

Domnul Tudor Deliu:

Eu vreau aici de ce să argumentez? Da, eu știu că vor fi discuții, cunosc poziția comisiei de specialitate, eu nu vreau s-o expun aici, că se propune de a exclude din acest proiect comisiile de specialitate.

Alta aș vrea să zic, stimați colegi, cu părere de rău, astăzi, la nivelul întâi, fapt ce n-o să-mi dea să mint și colegii din sală care au activat în administrația publică locală, practic, comisiile consultative ale consiliului sînt nelucrative. Ele activează la nivel de consiliu raional și la nivel de oraș. La nivel de sat, ele, practic, nu lucrează și nu lucrează de aceea că nu sînt stabilite niște rigori asupra acestor comisii.

Dar să nu uităm că, practic, în comisiile consultative trebuie să se discute și să se ia atitudini. Iar ședința consiliului trebuie să fie o modalitate de vot a problemelor discutate în comisii.

Dar noi negînd sau nepunînd niște restricții vizavi... nu restricții, chiar aș zice niște lucruri care ar obliga consilierul să vină la ședința comisiilor, noi n-o să putem să mișcăm această piatră din loc și n-o să putem să eficientizăm activitatea comisiilor, care, practic, este același organ al consiliului. Este constituită din consilieri și e obligat să vină la aceste ședințe. Fapt ce stabilește și Legea privind statutul alesului local.

Eu aș face o paralelă în activitatea noastră. La noi se muncește în comisii și venim în ședința de plen și ascultăm rapoarte, punem întrebări, discuții. Ne închipuim că nu s-ar lucra în comisiile parlamentare.

Iată de aceea, fiindcă sînt niște prevederi foarte loiale în legislația privind administrația publică locală cu privire la activitatea comisiilor consultative la nivelul întâi ele, practic, sînt nefuncționale.

Și aceasta vine în detrimentul cetățeanului, care i-a încredințat consilierului dreptul să-i rezolve problemele pe o perioadă de 4 ani de zile, să-i creeze servicii publice și să-i rezolve problemele stringente din unitatea administrativ-teritorială.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Deliu,

Eu regret că la dumneavoastră prevalează experiența în calitate de profesor și ați uitat-o pe cea în calitate de primar. Pentru că una este teoria, și eu vă dau dreptate în calitate de profesor, dar nu vă dau dreptate în calitate de primar. Pentru că realitatea din Republica Moldova este alta.

Nu trebuie să ne spunem că toate consiliile funcționează după modelul pe care nu l-ați expus dumneavoastră, ține foarte mult de calitatea oamenilor pe care îi avem în calitate de primar, în calitate de consilier, interdependența și relația pe care o au aceștia. Important este ca noi să cultivăm nu prin astfel de metode restrictive funcționarea acestor instituții.

Mulțumesc.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc.

Eu aş vrea să vă răspund, domnule deputat, că eu nu sînt aici în calitate de primar sau de profesor. Dacă dumneavoastră sînteţi în calitate de primar, mie îmi pare rău, sînt în calitate de deputat al Parlamentului Republicii Moldova, care am venit cu o modificare la o lege. Să lăsăm deci amintirile la o parte şi să ne axăm pe funcţiile noastre de deputat. (*Aplauze.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.4.

Domnul Gheorghe Mocanu – Fracriunea PLDM:

Stimate domnule Deliu,

Cred că este bine venit un proiect care ar disciplina activitatea consiliilor locale. Într-adevăr, problema, la care v-aţi referit, este. Totodată, mă gîndesc la o aplicare concretă a acestei legi şi la următoarea situaţie. Într-un an putem avea 10 – 12 – 15 şedinţe extraordinare ale consiliilor locale şi în situaţia în care un consilier este plecat, să presupunem, două săptămîni din ţară, un consilier care are un mandat de 4 ani, iar în aceste două săptămîni au loc trei şedinţe extraordinare şi el lipseşte, dacă aplicăm această lege, am avea situaţia în care ar fi necesară retragerea mandatului?

Domnul Tudor Deliu:

Deci răspund, domnule deputat.

În primul rînd, încă o dată repet, şedinţa, chiar dacă e extraordinară, este convocată prin dispoziţia primarului, emisă cu, cel puţin, 3 zile înainte de şedinţă. Respectiv, secretarul consiliului local este obligat să aducă la cunoştinţa publicului ordinea de zi şi să anunţe consilierii despre această şedinţă.

Deci, anunţînd acest consilier, care ziceţi dumneavoastră că este plecat, şi dumnealui invocînd motivul că nu va putea veni la această şedinţă, nu este lipsă motivată. Eu vorbesc doar de lipse nemotivate şi avem, încă o dată eu zic, pot să aduc argumente foarte multe, cînd consiliile au fost nelucrative, dat fiind faptul că nu aveau cvorumul necesar sau pentru a adopta deciziile prevăzute în ordinea de zi. Nu cred că noi trebuie să ne limităm că în 12 zile vor avea loc patru sau trei şedinţe ş.a.m.d.

Sînt prevederi legale, modalitatea de organizare şi convocare a acestei şedinţe. Dar încă o dată, ca să fiu corect înţeles, eu nu vreau să vin cu reprimări asupra consilierilor locali. Eu vreau ca noi să eficientizăm acest proces. Şi vin din următoarele motive.

Nimeni, eu cer scuze că o spun de la tribuna Parlamentului, dar nimeni nu l-a tras pe consilier de mîna să devină consilier. El şi-a dat consimţămîntul său că el vrea să devină, să candideze fie pe lista unui partid, fie independent, să candideze. A scris-o cu mînuţa lui şi s-a angajat să reprezinte cetăţenii, care i-au încredinţat acest drept al lui.

Atunci despre ce putem noi vorbi, cînd cetăţenii i-au încredinţat dreptul. El a primit mandatul şi a dispărut şi nu vine la şedinţe. De ce ar trebui să tolerăm această situaţie?

Cu atît mai mult, încă o dată repet, că în legile anterioare și în legea din ’1998, și în legea din ’2003 această prevedere a fost. A fost omisă doar în legea nr.436.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Și o întrebare ar fi. Dacă ați accepta ca amendament ca să nu existe trei ședințe consecutive. Dar, de exemplu, dacă rămîn și cele ordinare și cele extraordinare, să fie șase ședințe, sau trei ședințe ordinare.

Domnul Tudor Deliu:

Deci încă o dată repet. Ședințe ordinare sînt doar patru. El a lipsit de la două și la două a venit. Care este randamentul lui? Nu este exclus că, pe parcursul anului, să mai fie 4, 5, 6, 8 sau 10 ședințe extraordinare. Dar noi vorbim de consecutivitate. Deci la trei ședințe la rînd, să zic așa, de la ședințele consiliului fie ordinare, fie extraordinare. Fiindcă noi dacă ne limităm doar la ședințele ordinare, reiese că el poate să vină la o ședință și lui nu i se ridică mandatul. Și dacă vorbim de patru ani de zile, patru ori patru, doisprezece. Deci el poate să vină la 3, 4 ședințe pe parcursul a patru ani de zile și el mersi, frumos a rămas cu mandatul de consilier pe perioada de patru ani de zile.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Bine, vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr. 5.

Domnul Victor Popa:

Mulțumesc.

Domnule autor,

Deci aici văd că ziceți cu mare mîndrie că sînteți în calitate de deputat și nu de primar, și nu de specialist în administrația publică locală.

Domnul Tudor Deliu:

Nu am spus lucrul acesta.

Domnul Victor Popa:

Și, cu părere de rău, vreau să constat o chestie, că drept specialist în administrația publică dați dovadă că nu cunoașteți lucruri elementare. Am să vă aduc aminte eu. Legea nr. 436 din 2006 a fost avizată la Consiliul Europei, de către Congresul puterilor locale și regionale. Deci exact din această lege a fost scoasă această prevedere, care astăzi vreți să o introduceți dumneavoastră aici. Pentru că orice mandat imperativ – aceasta înseamnă mandat irevocabil.

În afară de aceasta, vreau să vă aduc aminte, dacă nu știți dumneavoastră, că pînă în 2006, chiar și Regulamentul Parlamentului avea, în articolul 115, arătat că

deputatului care absentează de trei ori de la ședința Parlamentului și se ridică mandatul.

În 2006 s-a făcut amendamentul respectiv, pentru că Consiliul European a venit și a spus că aceasta este o încălcare a principiului democrației reprezentative. Și din Regulamentul Parlamentului a fost lichidată această prevedere.

Mai mult decât atât, vreau să vă spun dumneavoastră, deja ca doctor habilitat, dacă vreți să mă ascultați pe mine, că dacă noi astăzi adoptăm ceea ce spuneți dumneavoastră, noi automat intrăm într-o coliziune de norme.

Știți ce este aceasta „coliziune”? Când două legi și normele se bat cap în cap. Din ce cauză? Pentru că articolul 4 din Legea statutului deputatului rămîne, care zice că orice mandat imperativ este nul, dar Legea nr. 436 articolul 24 va prevedea suspendarea mandatului pe motiv de absență de trei ori. Aceasta înseamnă coliziune, deci o operațiune care este interzisă în teoria dreptului.

Domnule Tudor Deliu:

Mulțumesc, domnule deputat.

Eu am să continui cu ceea ce ați început dumneavoastră. Eu, da, sînt în calitate de deputat și nicidecum de doctor habilitat constituțional, care ... majoritatea legilor inițiate de dumneavoastră au fost declarate neconstituționale. Uite aceasta este cel mai rău cred că, ca doctor habilitat în constituțional.

Mulțumesc mult. De aici...

Domnul Victor Popa:

Replică, vă rog.

Domnul Tudor Deliu:

Nu, fiindcă dumneavoastră ați trecut la atac de persoană și nu v-ați referit la lege.

Domnul Victor Popa:

Dreptul la replică.

Domnul Tudor Deliu:

Se vede că se continue discuțiile din ședința de ieri. Așa credeți. Eu sînt gata să continui, domnule doctor habilitat constituțional.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi...

Domnul Tudor Deliu:

Și așa vrea să vă aduc aminte și de proiectul pe care îl promovați cu Regulamentul Parlamentului, cît de constituțional este acest proiect, dacă este vorba. Și aceasta putem să o continuăm și mai departe.

Domnul Marian Lupu:

Să procedăm în felul următor.

Domnul Tudor Deliu:

Eu vă rog să vă pronunțați asupra proiectului. Eu, ca deputat, am dreptul de a veni cu orișice propuneri. Este plenul Parlamentului, care va decide, și nu dumneavoastră sînteți acel care să dați aprecieri specialităților. Cu atît mai mult, că le cunosc foarte bine.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Domnule Popa,

O clipă doar. Eu am să rog, din ambele părți, să facem să ne abținem de la atacuri la persoană. Noi discutăm esența. Atacați problema. Aceasta este, eu cred, indicatorul cel mai potrivit pentru acea cultură politică și responsabilități de care trebuie să dăm dovadă în această sală. Iată de ce o să ofer cuvîntul, dar vă rog foarte mult, din ambele părți, să ne abținem de la atacuri la persoană.

Microfonul nr. 5.

Domnul Victor Popa:

Domnule Președinte,

În calitate de președinte al Comisiei juridice, numiri și imunități am încercat să stopez o chestie care vine în contradicție cu tehnica legislativă, pentru că intrăm automat în coliziune de norme, ceea ce propune domnul Deliu. Domnul Deliu este foarte încăpăținat, nu vrea să pătrundă în lucruri elementare, esențiale.

Și replica pe care vreau să o spun, domnule Deliu, pentru că vorbiți de la tribuna centrală: spuneți-mi măcar un proiect de lege care este înaintat de mine și a fost declarat neconstituțional, pentru că altfel veți fi un bîrfitor aici.

Domnul Tudor Deliu:

Domnule Popa,

Dacă vorbim iarăși, eu am ascultat ceea ce a spus domnul Președinte al Parlamentului și nu vreau să intru în polemici, căci noi discutăm proiectul de lege. Dar dacă vorbim de tehnică, eu v-aș ruga, dumneavoastră veniți cu amendamente la acest proiect, care vor fi discutate în comisie și vor fi prezentate în a doua lectură, să nu ieșiți cu niște insinuări, parcă aș fi la catedră aici, cer scuze.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 3.

Domnul Eduard Mușuc – Frațiunea PCRM:

Da, două chestiuni. Prima pentru acei deștepți, care flutură cu inițiativele Consiliului European. Atunci aștept de la domnul respectiv să vină cu încă o inițiativă cu Legea nediscriminării, care prevede drepturi speciale pentru băieți de aceeași culoare ca și drapelul Partidului Liberal, care flutură cu toate inițiativele și

spune că ele trebuie aprobate. Eu cred că noi trebuie să examinăm lucrurile care pot fi sau nu pot fi acceptate în realitățile Republicii Moldova. Adică, să ne ghidăm de mintea noastră.

A doua chestiune care se referă la proiectul de lege propriu-zis.

Domnule raportor,

Vorbesc acum nu în calitate... și nu reprezint comisia. Avem raportul comisiei, pe care o să-l prezint. Vorbesc despre poziția mea. Eu consider că inițiativa cu care veniți dumneavoastră nu trebuie să se răsfrîngă la ședințele extraordinare și la ședințele din data consiliului, dar să se răsfrîngă doar la ședințele ordinare, nemaivorbind despre participarea sau neparticiparea în comisie.

Ca atare, comisia de profil propune excluderea acestor prevederi. Și, ca să nu avem abuzuri, ca să nu lipsim de un mandat de consilier, din motive, să spunem așa, politice, dar nu reieșind din situația reală.

Și eu cred că, dacă ne vom referi doar la ședințele ordinare, a căroră ordine, convocare este prevăzută în lege clar și tranșant, atunci noi vom micșora semnificativ eventualele abuzuri care pot parveni. Aceasta este propunerea cred că pentru lectura a doua.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc, domnule deputat.

Deci eu am venit cu inițiativa, plenul Parlamentului va decide. Eu nu pot să influențez plenul Parlamentului. Eu am venit doar cu unele tălmăciri, sau cu unele lămuriri în ceea ce privește ședințele, doar la ședințele ordinare, doar motivînd prin faptul că ele, în conformitate cu legea, sînt doar patru ședințe. Și noi, în cazul de față, îi permitem la jumătate să vină, la jumătate să nu vină.

Și deci, practic, noi îl facem pe consilier să lucreze pe jumătate, să zicem așa, el a primit mandatul deplin și nu pe jumătate. De aceea, nu cred eu că ar fi mare problemă, dacă noi vom include și ședințele extraordinare, care tot sînt aceleași ședințe ale consiliului.

Părerea mea, dar, încă o dată zic, plenul Parlamentului va decide. Eu nu pot să influențez plenul Parlamentului.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 5.

Domnul Mihai Ghimpu – Frațiunea PL:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Apropo, de băieței, domnule Mușuc.

Ian, uite dintre toți noi, tu ești cel mai rotunjel. Așa că lasă glumele acestea de prost gust.

La subiect, eu cred că trebuie să tragem linia. Fiecare are dreptul la inițiativă legislativă, dar noi nu vom vota acest proiect. Mie îmi pare rău că domnul Deliu nu înțelege că mandatul poate fi retras doar de acei care l-au dat, de alegători.

Putem să-i dăm crezare că, predînd, avînd ore cu primarii din sate, l-au influențat că consilierii nu vin. Dar aici este și vina primarului. Primarul nu prea vrea să lucreze cu consilierii în sate. El îi consideră de subalterni. Și punem punct.

Cu atît mai mult, că avem unii care nu vin la ședințele Parlamentului jumătate de an. Și ei continue să fie deputați. Dar unul nu a venit o zi sau trei la ședință și să-i luăm mandatul? Nu-i corect și nu-i democratic, domnule Deliu, și acceptați că respingem acest proiect al dumneavoastră.

Mulțumesc.

Domnul Tudor Deliu:

Deci aveți tot dreptul de a-l respinge. Eu nu vorbesc că nu a venit o dată. Eu încă o dată repet. Trei ședințe consecutive ale consiliului din care face parte. Și este o practică, eu v-am adus argumente și pot să vă mai aduc și din celelalte țări.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 3.

Domnul Eduard Mușuc:

Da. În calitate de deputat vizat, am dreptul la replică. Eu consider că nu trebuie să facem atacuri la persoană. Mai ales, lucrurile la care a purces domnul Ghimpu. Da, dacă să răspund la ceea ce ați spus în ceea ce privește culoarea obrazilor, vă spun: Domnule Ghimpu, лучше быть красным, чем голубым. (Aplauze.)

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 3.

Domnul Valeriu Guma – Frațiunea PDM:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule autor,

Dar în cazul în care prevederile modificărilor la ceea ce propuneți dumneavoastră vizează un deputat, un consilier independent, în cazul acesta i se retrage mandatul?

Domnul Tudor Deliu:

Da, mulțumesc, domnule deputat.

Se referă la toți consilierii. Pur și simplu, procedura de atribuire a mandatului este alta. Dacă i s-a ridicat mandatul înainte de termen al unui consilier care a venit pe listele unui partid, mandatul se repartizează la următorul pe această listă a partidului. Partidul nu are ce pierde. El are de câștigat, eu aici am zis-o. Iar dacă se ridică mandatul consilierului independent, se aplică Legea șirului descrescător, stipulat în Codul electoral. Adică va veni următorul, fie că independent, fie că de la partid, deci șirul descrescător va decide.

Domnul Valeriu Guma:

Eu înțeleg că este așa formulă. Și noi o cunoaștem, dar logica spune că dumneavoastră încălcați unele norme democratice. Că voturile acestea au fost date anumitui cetățean, anumitui consilier și el reprezintă o parte din electorat.

Domnul Tudor Deliu:

Deci eu am răspuns domnului Gorilă fix la întrebarea aceasta.

Domnul Marian Lupu:

A fost, da.

Domnul Tudor Deliu:

El dacă a fost ales independent, știe că are în spatele său niște cetățeni, care i-au încredințat votul, el trebuie să-i reprezinte și să nu-i trădeze. Iată, aceasta este ideea.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 5.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mult stimat, domnule Eduard Mușuc,

Хуже всего, когда ты и красный, и голубой. Понимаешь?.

Domnul Marian Lupu:

Bine, stimați colegi,

Eu cred că noi aici nu sîntem o clinică de sexopatologie, ci sîntem forul legiuitor al țării și haideți și vom fi ca atare. Întrebări la subiect? Nu sînt.

Stimate autor,

Înainte de a vă ruga să luați loc, eu discutam aici, în prezidiu și ne-am adus aminte că dincolo de monitorizarea Consiliului European, noi avem o pagină separată de monitorizare pe linia Congresului autorităților locale și regionale. În luna noiembrie, avem o misiune de monitorizare, dacă nu greșesc.

Și atunci aș vrea să întreb opinia dumneavoastră, dacă ați accepta, ca urmare a aprobării în primă lectură a proiectului de astăzi, să nu apăsăm, să nu grăbim nota. Să trimitem pentru CALRE o solicitare de opinie. Și atunci, în luna noiembrie, cînd vine misiunea CALRE-lui să discutăm și să coordonăm aceste poziții, ca să nu ne pomenim cu puncte suplimentare pentru monitorizarea sau cu neînțelegeri.

Și după aceste discuții din noiembrie cu misiunea CALRE să purcedem la lectura a doua. Cum vedeți dumneavoastră această situație?

Domnul Tudor Deliu:

Da, mulțumesc, domnule Președinte.

Vreau să vă zic că acest proiect de lege a fost înregistrat la 10 martie 2011. Dat fiind faptul că noi eram în procesul de alegeri locale, eu atunci singur am ieșit

cu propunerea, colegii cunosc, ca să nu-l punem în discuție, să nu schimbăm regulile de joc în timpul jocului.

Accept aceasta, deoarece eu sînt pentru aceea ca legile să fie euroconforme și să vină să soluționeze niște probleme și nu niște ambiții ale cuiva. De aceea, eu accept ca să fie aprobată în primă lectură. Mai apoi să treacă această expertiză și să fie adoptată în a doua lectură. Eu nu mă grăbesc, eu nu vreau să adoptăm legea de moment. Eu vreau ca legea să aibă în timp să funcționeze.

Domnul Marian Lupu:

Bine, am înregistrat.

Microfonul nr. 3.

Domnul Grigore Petreco:

Mulțumesc.

Domnule Lupu,

Atunci ar trebui să fim consecvenți pînă la urmă. Recent, ați modificat Codul electoral, Regulamentul Parlamentului și alte legi, care au fost expertizate de Consiliul Europei, fără ca să le trimiteți suplimentar la expertizarea experților din Consiliul Europei. Dacă propuneți expertizarea acestui proiect de lege, atunci vă îndemnăm să trimiteți și alte proiecte de lege care vizează coduri.

Domnul Marian Lupu:

Deci, stimați colegi,

Vreau să vă atrag atenția că, potrivit Regulamentului, eu am venit cu această propunere în calitate de deputat ca și dumneavoastră, fiindcă eu nu am, în calitate de Președinte al Parlamentului, aceste împuterniciri de a trimite la avizare proiectele. Această împuternicire revine comisiilor permanente. Și eu nu fac decît să reiterez că, în cazul în care se constată că oricare proiect de lege, oricare ar fi el, face parte din domeniul de monitorizate la Consiliul Europei, el, în mod automat, ar fi trebuit să fie pînă la lectura întâi sau între prima și a doua lectură să fie trimis la expertiză la Strasbourg.

Acum comisia, proiectul nr. 621. Rog raportul comisiei.

Domnul Eduard Mușuc:

Stimați colegi,

Comisia administrație publică și dezvoltare regională a examinat, la ședința sa din 23 martie 2011, proiectul de Lege nr.621 privind modificarea și completarea Legii nr. 433, înaintată drept inițiativă legislativă de deputatul în Parlament domnul Tudor Deliu.

Comisia sesizată în fond consideră că proiectul de lege nominalizat a fost elaborat în scopul ajustării prevederilor articolului 24 din legea respectivă.

În nota informativă a proiectului de lege, se menționează că ridicarea mandatului consilierului înainte de termen a devenit imposibilă, deoarece, conform prevederilor articolului 6 din Legea cu nr. 780 privind actele legislative, în cazul în care între două acte legislative cu aceeași forță juridică apare un conflict de norme,

ce promovează soluții diferite asupra aceluiași proiect al reglementării, se aplică prevederile actului posterior.

Proiectul de Lege menționat prevede completarea articolului 24 alineatul (1) din Legea cu nr.436 privind administrația publică locală cu o nouă literă e) cu următorul cuprins: „Absența fără motive întemeiate de la trei ședințe consecutive ale Consiliului sau ale comisiei permanente din care face parte”.

La proiectul de lege au parvenit avizele comisiilor permanente și a Direcției juridice a Secretariatului Parlamentului. Avizele sînt diferite, sînt avize pozitive, sînt avize negative.

De exemplu, Comisia mediu și schimbări climatice, în avizul prezentat, s-a pronunțat pentru examinarea proiectului de lege, Comisia drepturile omului și relații interetnice propune respingerea proiectului respectiv, considerînd că nu corespunde normelor standardelor europene.

Direcția juridică a Secretariatului Parlamentului a constatat unele obiecții ce țin de tehnica legislativă la acest proiect de lege. În cadrul discuției, vreau să vă informez în cadrul discuției asupra proiectului de lege, deputații s-au referit și la Hotărîrea Curții Constituționale nr.10 din 2002 pentru controlul constituționalității Hotărîrii Parlamentului din 2002 cu nr. 807 cu privire la stabilirea datei alegerilor locale generale.

La fel și completarea Legii nr.186 din 6 decembrie 1998 privind administrația publică locală, care, tangențial, abordează și subiectul privind încetarea înainte de termen a mandatului de consilier.

În Hotărîrea Curții Constituționale cu nr.10 din 2002, în partea constatată a hotărîrii, ce ține de exercitarea mandatului de consilier al consiliului local, Curtea Constituțională menționează că numai în cazurile specificate de Legea privind administrația publică locală mandatul consilierului poate fi ridicat înainte de termen de consiliul respectiv. Este vorba de articolul 31 alineatul (1) din această hotărîre.

În cadrul ședinței comisiei permanente, deputații au decis excluderea din proiectul de lege a sintagmei „sau ale comisiei permanente din care face parte”, adică ca să se refere doar la ședințele consiliului, excluzînd ședințele comisiei, lăsînd prevederea propusă doar pentru neparticiparea la ședințele consiliului.

Comisia administrație publică și dezvoltare regională va examina și va prezenta Parlamentului pentru lectura a doua, în cazul în care acest proiect de lege va fi aprobat în prima lectură, sinteza propunerilor și a obiecțiilor conținute în avizele comisiilor permanente, a Direcției juridice a Secretariatului Parlamentului, precum și amendamentele deputaților asupra proiectului de lege menționat.

În temeiul celor expuse, în conformitate cu prevederile Regulamentului, Comisia administrație publică și dezvoltare regională propune Parlamentului pentru examinare și aprobare în primă lectură proiectul de Lege cu nr.621 din 10 martie 2011 privind modificarea și completarea Legii cu privire la administrația publică locală.

Domnul Marian Lupu:

Întrebări pentru comisie? Nu sînt.

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Proiectul nr.621, înainte de procedura de vot, o luare de cuvânt, domnul Țap.

Domnul Iurie Țap – Frațiunea PLDM:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Înainte de subiectul propriu-zis, vreau să vă zic că după prezentarea raportului la adresarea acelor întrebări care au fost și schimb de replici. M-am gândit că, într-adevăr, avem parte de dezbateri foarte bune. Așa trebuie să fie permanent.

Cu părere de rău, în partea a doua acestea au degenerat. Totuși să încercăm să avem o conduită bună în Parlament și, într-adevăr, să facem dezbateri care să vină în folosul societății.

Și acum, propriu-zis, la subiect. Carta Europeană a autonomiei locale, care, de fapt, este Constituția autorităților publice locale, spune că o societate democratică are la bază autorități publice locale autonome, care se bucură de autonomie locală.

Constituția Republicii Moldova, articolul 112, spune: autoritățile publice locale, prin care se realizează autonomia locală, sînt consiliile și primarii aleși. Or, consiliile locale, ca autorități publice reprezentative și deliberative, sînt o structură foarte importantă pentru statul Republica Moldova.

De felul cum vor funcționa ele sau de funcționalitatea acestora depinde democrația locală, depinde starea de lucruri în comunitățile noastre. Și, abordînd acest subiect, eu aș vrea să vă îndemn să vorbim, în acest caz, nu de protejarea drepturilor unui consilier, dar de protejarea drepturilor colectivităților locale pe care aleșii locali trebuie să le reprezinte.

Or, conform articolului 14 din Legea nr.436, consiliile locale au toată plenitatea de puteri, ei sînt acei care răspund de gestionarea treburilor publice în comunitate și atunci cînd aleșii locali, consilierii nu vor veni la aceste ședințe, cînd nu vor fi luate deciziile respective în timp util, vor fi lezate drepturile sutelor de mii și poate milioane de cetățeni. De aici trebuie să vină legiuitorul cînd se pronunță asupra legii sau a proiectului de lege propus.

Se vorbește și despre faptul să includem sau nu ședințele comisiilor permanente.

Stimați colegi,

Legea nr.436 prevede expres că rapoartele pot fi prezentate doar cu avizele comisiilor. Altfel spus, dacă comisiile permanente nu prezintă rapoarte, chestiunile nu pot fi dezbătute, ceea ce pot să facă consiliile nefuncționale. Ele nu vor lua decizii și vor fi afectate drepturile și interesele fundamentale ale cetățenilor noștri.

De aici noi trebuie să pornim, aceasta trebuie să stea la bază. Și eu vă îndemn, noi trebuie să responsabilizăm aleșii locali, ca ei să înțeleagă importanța acestor organe, fiindcă sînt obligați să meargă la aceste ședințe.

Și mai mult, comisiile permanente sînt organe care trebuie să studieze pe parcurs problemele cetățenilor, să le dezbată și să vină cu îmbunătățirea proiectelor.

Dacă comisiile permanente nu funcționează, dacă ei nu studiază aceste întrebări, dumneavoastră credeți că problemele abordate vor fi dezbătute multilateral, vor fi luate decizii judicioase? Sigur că nu.

De aici vine importanța acestui proiect de lege, al cărui autor este colegul nostru domnul Deliu. Și eu aș vrea să vă zic, am și eu o mică practică de 20 de ani de activitate în autoritățile publice locale, și aș vrea să vă zic că este foarte important să facem acest pas, pentru a ridica ștacheta la nivelul corespunzător, fiindcă de felul cum vor activa autoritățile publice locale depinde soarta satelor, comunelor, orașelor, teritoriilor noastre.

De altfel, președintele Comisiei administrație publică și dezvoltare regională a făcut trimitere la hotărîrea Curții Constituționale care, de fapt, a spus foarte clar că consiliile locale sînt în drept să ridice mandatul consilierilor. Cred că este și un răspuns foarte clar, că proiectul de lege este constituțional și nu încalcă drepturile aleșilor locali.

Sînt sigur că dacă vom mai studia, dacă este necesar poate chiar să organizăm audieri pe acest subiect foarte important, dar trebuie să adoptăm aceste modificări care vin să îmbunătățească cadrul local pentru a asigura democrația locală în Republica Moldova, care să fie în beneficiul colectivităților locale, să facă bine pentru cetățenii Republicii Moldova.

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Proiectul nr.621, aprobarea în primă lectură a acestui proiect. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea. Vă mulțumesc. Proiectul nr.621 este aprobat în primă lectură.

Deci, dacă autorul a căzut de acord cu propunerea mea, eu o să rog și conducătorul delegației Parlamentului Republicii Moldova la Consiliul Europei să ia la control acest proces.

Proiectul nr.2472. Proiectul de Lege pentru completarea unor acte legislative. Inițiativa domnului deputat Guma, pe care îl invit la tribuna centrală.

Domnul Valeriu Guma:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Se propune un proiect de Lege pentru completarea unor acte legislative, care a fost elaborat în contextul realizării proiectului reabilitării sistemului de tratare a apelor reziduale din Nisporeni în baza Memorandului încheiat între Agenția de Dezvoltare Cehă și Primăria orașului Nisporeni care urmează a fi implementat de către Primăria orașului Nisporeni și Asociația "Stuzeni Nisporeni" care este formată din două companii cehe.

O condiție principală pentru realizarea acestui proiect a reabilitării sistemului de tratare în cadrul Programului de asistență oficială pentru dezvoltarea Republicii Cehe este scutirea acestor de taxă, de TVA, de taxă vamală și taxă pentru efectuarea procedurilor vamale.

Prin acest proiect eu propun aceste modificări. Rog să fie susținut acest proiect.

Domnul Marian Lupu:

Întrebări?

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule autor,

O precizare de natură tehnică. Scrieți și în text, și în textul legilor propuse spre amendare, și în nota informativă că acest proiect va fi implementat de Primăria orașului Nisporeni, alături de Asociația "Zucker Nisporeni", care este compusă din alte: 1, 2, 3 entități separate.

Conform Legii cu privire la asociațiile obștești nr.837 din '96, noțiunea corectă este „asociație obștească”.

Vreau să-mi spuneți dacă aceasta este înțeles prin asociație și ce entități sînt astea.

Domnul Valeriu Guma:

Dumneavoastră...

Domnul Valeriu Munteanu:

Componente ale asociației, pentru că nu am mai văzut așa ceva.

Domnul Valeriu Guma:

Îmi pare rău că dumneavoastră, vă miră faptul că două societăți care sînt cehe.

Domnul Valeriu Munteanu:

Trei.

Domnul Valeriu Guma:

Care sînt. Sînt două sau "Centrum inovaci", "Topol", da, trei și "Kubicek", ca să nu traduc din limba cehă, nu știu ce-i asta.

Domnul Valeriu Munteanu:

Păi, îs două sau îs trei?

Domnul Valeriu Guma:

Sînt cele propuse de Programul de asistență oficială pentru dezvoltare a Republicii Cehe, acestea nu sînt condițiile Republicii Moldova. Acestea sînt niște.

Domnul Valeriu Munteanu:

Nu, dumneavoastră ați spus că Asociația ”Zucher Nisporeni” este compusă din alte 3 entități. Asta-i.

Domnul Valeriu Guma:

Da, corect.

Domnul Valeriu Munteanu:

Înseamnă că totuși trebuie asociația obștească ca să înțelegi că „Zucken Nisporeni” este asociația obștească. Acesta era amendamentul. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Nae-Simion Pleșca – Frațiunea PLDM:

Domnule deputat,

O condiție principală pentru realizarea proiectului este scutirea de taxă vamală și așa mai departe.

Vă rog să spuneți, care este suma totală de realizare a proiectului, care va fi perioada de realizare a proiectului și dacă mai sînt alte condiții?

Domnul Valeriu Guma:

Acordul dintre Primăria orașului Nisporeni și Agenția de Dezvoltare Cehă a fost semnat pe 28 aprilie 2010.

Acordul prevede renovarea, cum am spus, a stației de tratare. Suma acordului constituie un milion de euro. La momentul de față au fost valorificate numai 24 de mii de euro pentru procurarea unor motoare și alte utilaje, avînd în vedere că anume și această modificare a legislației este un impediment și îmi pare bine că Guvernul a dat un aviz pozitiv.

Din păcate, proiectul de lege a fost înaintat încă la 14 septembrie anul trecut. Cer scuze, 14 septembrie anul 2010. Avizul Guvernului a venit cu întârziere, în iulie 2011.

Domnul Nae-Simion Pleșca:

Dacă mai sînt alte condiții.

Domnul Valeriu Guma:

În afară de asta, vreau să vă spun că acordul dintre, deci este încă un acord care tot face parte din rezolvarea problemei, municipiului, orașelului Nisporeni, avînd în vedere că mai există un acord cu Agenția de Dezvoltare Austriacă, unde Ministerul Mediului și Primăria Nisporeni... în acest acord se prevede un proiect de 11 milioane de euro, adăugător, adică, în ansamblu, ca să spun așa.

Domnul Nae-Simion Pleșca:

Și care va fi perioada de realizare?

Domnul Valeriu Guma:

Eu nu am la mine acest acord, căci nu intră în esența care eu am propus. Cu cât mai repede noi vom derula aceste modificări, acordul va fi valorificat.

Domnul Nae-Simion Pleșca:

Și condiții de contribuție, dacă sînt.

Domnul Valeriu Guma:

Nu vă pot spune.

Domnul Marian Lupu:

Da, doamna Palihovici.

Doamna Liliana Palihovici:

Da, eu, remarcă de ordin tehnic, vreau să vă propun, domnule deputat, să completați articolul 1 la 13.2, după „Nisporeni”, unde se închid ghilimelele, și virgulă, implementat în perioada... fiindcă în acest proiect de lege trebuie să fie scris foarte clar pentru care perioadă este proiectul, cînd vor fi aceste servicii și produse scutite de taxe.

Domnul Valeriu Guma:

Eu vă mulțumesc, doamnă vicepreședinte.

Am stipulat că noi vorbim despre acord și în acordul dintre Agenția de Dezvoltare Cehă și Primăria Nisporeni sînt stipulate toate aceste lucruri.

Doamna Liliana Palihovici:

Da, dar...

Domnul Valeriu Guma:

Adică, în baza acordului, 5 ani de zile. Care...

Doamna Liliana Palihovici:

Acordul nu este lege și în lege noi scriem: taxa de valoarea adăugată nu se aplică la importul sau la livrarea pe teritoriul țării a mărfurilor și serviciilor destinate proiectului, și-i dați denumirea proiectului, și dați și perioada de implementare a acestui proiect.

Domnul Valeriu Guma:

Corect îi dat aici, totul este.

Doamna Liliana Palihovici:

Nu-i dată perioada de implementare.

Domnul Marian Lupu:

Haideți, pentru, da.

Domnul Valeriu Guma:

Nu.

Domnul Marian Lupu:

Poate vedeți pentru lectura a doua, precizare... Nu.

Domnul Valeriu Guma:

Nu, nu, nu-s de acord, nu de aceea că nu-i rezonabil ceea ce spune doamna președinte, dar vreau să spun că tot ce dumneavoastră solicitați este deja însuși în acord, dar în modificare noi spunem că ne bazăm în baza acordului și acolo este și perioada, și toate celelalte ceea ce propuneți dumneavoastră.

În acord e stipulată perioada și suma.

Domnul Marian Lupu:

Eu cred că comisia aici are ce de spus, da?

Domnul Valeriu Guma:

Da.

Domnul Marian Lupu:

De adăugat. Alte întrebări? Nu sînt.

Domnul Valeriu Guma:

Dacă...

Domnul Marian Lupu:

Domnule Guma,

Vă mulțumesc.

Domnul Valeriu Guma:

Dacă nu sînt mari obiecții, propunerea e să fie în două lecturi.

Domnul Marian Lupu:

Rog comisia.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege privind derogarea de la plata unor obligații fiscale și vamale pentru implementarea proiectului de aprovizionare cu apă a localității Nisporeni.

Vreau aici să spun, inclusiv la întrebarea care a fost, este o procedură standard. Noi avem acordul și întotdeauna se votează lege care... în cadrul acordului. Noi am avut deja de cîteva ori acest lucru și aici, într-adevăr, nu este nevoie în lege, deoarece legea face referință la un acord care deja este semnat și el nu mai poate fi modificat.

Totodată, trebuie să menționez că este avizul pozitiv al Guvernului. Comisia vine cu câteva corectări redacționale, ține doar de faptul că textul... articolul 13, cifra 13² se va citi 13³.

Respectiv, articolul 2 punctul 2 cifra 1¹ se va citi cu unu, doi și de substituit cu... 1² se va substitui cu cifra 1³.

De fapt, ține de faptul că noi facem referință, se adaugă, se inserează un alineat nou, însă va fi o poziție mai jos. Autorul aici nu poate avea nimic, ține de redacție.

Și, într-adevăr, în condițiile avizului pozitiv al Guvernului, în condițiile corectărilor redacționale, comisia propune ca acest proiect să fie aprobat în primă lectură și, dacă nu sînt întrebări, poate fi aprobat astăzi și în lectura a doua.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Întrebări pentru comisie? Nu sînt. Este? Domnule Ioniță...

Microfonul nr.4.

Doamna Maria Ciobanu:

Domnule președinte al comisiei,

Dar la acest proiect de lege nu este necesar și un registru al mărfurilor care urmează să fie importate pentru acest proiect?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Eu răspund. Exact este aceeași procedură pe care o avem în cadrul acordului. Există acord în baza căruia se finanțează. El deja este semnat și noi, ca Parlament, spunem că în limitele aceluia acord legat cu aprovizionarea cu apă a localității, noi permitem ca să fie scutiri de TVA.

De regulă, aceasta este o cerință a donatorilor, că ei sînt de acord să finanțeze în baza unui acord deja semnat, vreau încă o dată să menționez, ei sînt de acord să finanțeze dacă partea Republicii Moldova nu va aplica impozite, altfel spus, ei vor ca banii să meargă integral pentru proiect, dar nu o parte din ei, circa 30 la sută cam, să meargă în bugetul de stat.

Și noi, Parlamentul Republicii Moldova, vreau să amintesc că un acord similar a fost cînd cu SIDA, de 19 milioane, dacă nu mă greșesc, de dolari, exact așa deci noi am scutit, iar deja ce intră în cadrul acordului ține de părți.

Domnul Marian Lupu:

Ele-s foarte multe asemenea acorduri.

Doamna Maria Ciobanu:

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Domnul președinte are dreptate.

Domnul Veaceslav Ioniță:

E o procedură standard.

Domnul Marian Lupu:

Standard, e corect. Alte întrebări? Nu sînt.

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Proiectul nr.2472, tema o cunoașteți, scutirile necesare pentru proiectul de finanțare externă pentru aprovizionare cu apă potabilă din Nisporeni. Lectura întâi.

Cine este pentru aprobarea în primă lectură a acestui proiect rog să voteze. Vot unanim. Sectorul întâi votează tot, da? Vot unanim. Proiectul este aprobat în primă lectură.

Obiecții pentru lectura a doua, fracțiunile parlamentare? Nu sînt.

Stimați colegi,

În condițiile raportului comisiei de profil, supun votului adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.2472. Cine este pentru rog să voteze..

Pentru stenogramă, stimați colegi la microfoane, anunțați, vă rog, rezultatul.

N u m ă r ă t o r i i:

Первый сектор – 35.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – 28.

Sectorul nr.2 – 29.

Domnul Marian Lupu:

92 de voturi „pro”. Împotrivă? Zero voturi. Proiectul de Lege nr.2472 este adoptat în lectura a doua.

Proiectul de Lege nr.1769 pentru modificarea Codului fiscal. Inițiativa deputatului Valeriu Guma. Vă rog.

Domnul Valeriu Guma:

Stimați colegi,

La proiectul de Lege pentru modificarea Codului fiscal se propune o îmbunătățire a cadrului legal existent în vederea creării unor condiții mai favorabile pentru agenții economici din Republica Moldova.

La momentul actual, contribuabilii sînt obligați să prezinte darea de seamă către organele Serviciului Fiscal și să achite impozitele și taxele datorate statului.

Totodată, în cazul în care întreprinderea descoperă că darea de seamă fiscală prezentată anterior conține o greșeală sau o eroare, are dreptul atunci să prezinte o dare de seamă fiscală corectată prin această modificare pe care o propun eu.

Astăzi, la moment, această posibilitate nu există. Vreau să precizez că asta nu scutește societatea de perioada care ea a omis această greșeală, să spunem că a făcut, a observat la o dare de seamă din luna februarie în una octombrie pe perioada aceasta, din februarie pe octombrie i se calculează toate penalitățile și amenzile, să-i dăm posibilitate ca ea să-și îndrepte de sine stătător această greșeală, eroare.

Avînd în vedere că controlul fiscal poate să vină odată la doi ani sau chiar la trei ani, atunci penalitățile sînt cu mult mai mari. De aceea, propun ca să susținem aceste modificări, pentru a crea niște condiții mai favorabile pentru agenții economici.

Domnul Marian Lupu:

Întrebări?

Microfonul nr.3.

Domnul Veaceslav Bondari – Frațiunea PCRM:

Domnule deputat,

În proiectul politicii fiscale, articolul 228, să fie adăugat cu articolul 2 prim, unde tot e scris despre aceasta. Și îmi pare că nu trebuie făcute schimbări în lege, dacă avem în politica fiscală propunerile acestea. Eu pot să citesc, dacă n-ați luat cunoștința de politica fiscală.

Domnul Valeriu Guma

Eu vă mulțumesc, domnule deputat, că dumneavoastră citiți așa atent. Eu n-am nimic împotriva să fie modificare și în lege, și în politica fiscală. Noi avem un proiect concret, unde sînt avizele pozitive. Să ajungem sănătoși și la politica fiscală.

Domnul Marian Lupu:

Da. Microfonul nr.3.

Domnul Veaceslav Bondari:

Poate prezentați proiectul dumneavoastră împreună cu politica fiscală?

Domnul Marian Lupu:

Să nu uităm o chestie, că, de fapt, dragii mei, politica fiscală este un set de legi sau de amendamente la legi pentru anul viitor și în acest set se introduc doar modificările care urmează să fie aplicate. Dacă această normă, care se propune astăzi, vine ca o normă permanentă și n-o să fie schimbată de la an la an, mă înțelegeți ce am în vedere, atunci, avînd și avizul pozitiv de la Guvern, noi stabilim o normă cu caracter permanent. Și atunci modificarea la acest capitol n-o să regăsim în politica fiscală care a venit sau o să vină.

Domnul Veaceslav Bondari:

Domnule Președinte,

Aici este vorba despre schimbarea în Codul fiscal. Dacă asta e schimbare în Codul fiscal, să fie permanentă.

Domnul Valeriu Guma:

Domnule deputat,

Eu vă dau ...

Domnul Marian Lupu:

Corect.

Domnul Valeriu Guma:

... un exemplu. Norma pe care eu o propun, modificarea, ea poate să intre în vigoare chiar săptămîna viitoare sau ...

Domnul Marian Lupu:

Corect.

Domnul Valeriu Guma:

... la sfîrșitul, să spunem, lui noiembrie.

Domnul Marian Lupu:

Ea o să fie o normă permanentă, stimate coleg.

Domnul Valeriu Guma:

Inclusiv cîteva luni sau cîteva săptămîni tot este important pentru agenții economici. Politica fiscală va fi primită și adoptată pentru anul viitor, va intra în vigoare nu știu cînd și nu știu cum. De aceea, eu vă înțeleg grija dumneavoastră ca nu cumva să facem mai bine și acolo, și acolo. Dar eu vreau să vă amintesc că am propus această modificare încă în luna iulie. De aceea, cu cît mai repede noi o s-o adoptăm, cu atît mai bine. Кашу маслом не испортишь.

Domnul Veaceslav Bondari:

Nu sînt de acord pînă la control fiscal, nu poate să fie așa ca să fie înțelegere între inspector fiscal cu agentul economic.

Domnul Valeriu Guma:

Dumneavoastră ați lucrat în Inspectoratul Fiscal, cred că cunoașteți lucrurile acestea cum se fac. Dar eu am propus un lucru care nu exclude penalizarea și amendarea acelor care au făcut, au comis această greșeală. Nimeni nu va fi cointerestat să facă greșeli, să fie penalizat, să fie amendat, ca mai apoi singur el să-și plătească aceste ... Care are de făcut fraude nu va repara singur de sine stătător greșelile omise de ei. Și sînt, dumneavoastră cunoașteți foarte bine ...

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Domnul Valeriu Guma:

... alte probleme cu ...

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Oleg Bodrug – Frațiunea PL:

Domnule deputat,

În cadrul Comisiei economie, buget și finanțe ați adus suficiente argumente și ne-ați convins că este o propunere legislativă bună și o salut. Dar, totuși, vreau să reiterez o întrebare referitor la posibilitatea, cum credeți, totuși, sînt programate anumite încasări în buget, revin la aceeași problemă pe care am adresat-o și în comisie, intenția unora de a ascunde, ținînd cont că anul viitor va fi inclus și procentul de impozitare a profitului 10% sau 12%, și atunci apare tentația unor agenți economici eventual de a ascunde venitul. Pentru că, la moment, banii respectivi pot fi investiți în altă afacere, să zicem. Și atunci la buget, evident, nu vor apărea acei bani planificați de Ministerul Finanțelor, Inspectoratul Fiscal ca și încasări la buget.

Domnul Valeriu Guma:

Vă mulțumesc, domnule deputat.

Și, într-adevăr, la întrebarea dumneavoastră, care mi s-a părut și una logică, temerea de a nu provoca alte evaziuni fiscale. Eu m-am documentat suplimentar și vreau să vă spun că penalitățile și amenzile sînt cu mult mai mari decît interesul de a ascunde intenționat sumele date.

Fiindcă dacă să luăm 0,1% în fiecare zi penalitate, acestea sînt cel puțin 3% pe lună, acestea sînt 36% anual. N-are nimeni nici un interes că, cum ați spus dumneavoastră, impozitul pe venit e de 12 la sută, dacă va fi, TVA e 20 la sută, nu-i logică. Și plus la asta, amendă încă 20%. N-are nimeni, nu este un stimulent economic ca să facă intenționat aceste greșeli.

Eu vreau să vă spun că am verificat încă o dată și dispăre atunci logica, să spunem, temerilor dumneavoastră.

Domnul Oleg Bodrug:

Mulțumesc.

Domnul Valeriu Guma:

Nu-i economic, nu-i rentabil.

Domnul Oleg Bodrug:

Economic ține, totuși, de afacere. Dacă tentația este mare, poate să aibă loc. Dar asta este o altă discuție.

Domnul Marian Lupu:

Alte întrebări?

Microfonul nr.2.

Domnul Igor Vremea – Frațiunea PCRM:

Stimate domnule autor,

Nu vi se pare că noi, prin promovarea acestui proiect, vom legaliza indirect evaziunea fiscală?

Domnul Valeriu Guma:

Eu am răspuns la întrebarea aceasta. Categorie nu. Categorie.

Domnul Igor Vremea:

Mi se pare cam așa.

Domnul Valeriu Guma:

Intrați, vă rog, poftim, în esența acestor propuneri referitor la ceea ce ține de penalizare când cineva a comis o greșală. Eu vă spun că astăzi dacă dai facturile sau dai darea de seamă fiscală pe luna februarie, tu ești obligat s-o faci până la 31 martie. Până la 31 martie, dacă tu ai făcut și ai depus aceste acte și a-i omis, din diferite cazuri, o factură sau altceva, tu toate dările de seamă pe perioada, până vine controlul, pe 2 ani de zile, deja sînt toate greșite. Mă înțelegeți?

Și dacă agentul economic a depistat singur peste 3 – 4 luni de zile această greșală, îi dăm posibilitate s-o repară. Pentru aceste 3 – 4 luni de zile el plătește toate penalitățile, nu este scutit, n-are interes, bugetul nu este afectat de la aceasta, dar îi dăm posibilitate agentului economic să repare greșeala. Nu-i nimic în asta.

Domnul Igor Vremea:

Răspunderea juridică poate fi aplicată în anumite termene de prescripție, așa-numite, așa-i? Dacă expiră termenul de prescripție, spuneți-mi, vă rog, care-i interesul lui să se ducă să-și corecteze chestia? Nu poate fi tras la răspundere și așa, și așa.

Domnul Marian Lupu:

Da când expiră termenul de prescripție?

Domnul Igor Vremea:

În dependență de cuantumul plăților efectuate.

Domnul Marian Lupu:

Dar oricum luni, ani?

Domnul Igor Vremea:

Și luni, și ani sînt. Doar controlul fiscal poate fi ...

Domnul Marian Lupu:

Haide, domnule..., fiindcă mi-i interesantă discuția ca economist în sensul acesta. Vedeți ce se întâmplă, chiar și fără această amendare la lege, dacă trece termenul de prescripție, nu se întâmplă nimic. Asta nu schimbă situația.

Domnul Igor Vrenea:

Da, dar sporim tentația aceasta. Îl provocăm că controlul fiscal sau controlul din partea organelor abilitate poate să întârzie puțin, după expirarea termenului de prescripție.

Domnul Marian Lupu:

Bine. Dar noi nu schimbăm nimic în periodicitatea controalelor fiscale, rămîne tot așa cum a fost pînă acum.

Domnul Igor Vrenea:

Da, dar oferim posibilitatea să se corecteze cînd o să vrea el.

Domnul Marian Lupu:

Îi oferim posibilitatea să și-o corecteze atunci cînd depistează și vrea să și-o corecteze. Fiindcă eu încerc să văd cum astăzi e situația. Noi vorbim aici de plătitori de bună-credință, domnule Vrenea. Ne imaginăm că noi pentru cei de bună-credință încercăm să le oferim o șansă, cei de rea-credință, aveți perfectă dreptate, ei nici în condițiile legii de azi, nici în condițiile legii modificate n-o să-și schimbe comportamentul.

Domnul Valeriu Guma:

Și, din păcate, ei folosesc cu totul alt mecanism, folosesc firme-fantome, firme... chestii care au de făcut evaziuni fiscale, nu-și repară de sine stătător greșelile, domnule deputat, dumneavoastră cred că cunoașteți foarte bine...

Domnul Igor Vrenea:

Eu înțeleg, dar ...

Domnul Valeriu Guma:

... logica. Și prin nimic noi nu stimulăm. Noi, invers, stimulăm agenții economici de bună-credință, invers. Și le dăm posibilitate să nu plătească la nebunie pe 2 ani de zile aceste penalități la bugetul statului, cînd ei pot să plătească numai pe 3 luni de zile de sine stătător.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.2 în continuare.

Domnul Gheorghe Popa:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule deputat,

Am vrut să vă întreb dacă ați luat cunoștință de avizul Comisiei agricultură și industrie alimentară? Și dacă aveți la îndemână avizul Guvernului la inițiativa legislativă a dumneavoastră?

Domnul Valeriu Guma:

Comisia o să raporteze, acolo sînt toate avizele. O să-l întrebați pe domnul Ioniță.

Domnul Gheorghe Popa:

Da, dar, în acest context, eu am vrut să vă zic că avizul propune, totuși, ca ... deci Guvernul propune ca această inițiativă a dumneavoastră să fie examinată concomitent cu politica fiscală. Alt aviz n-a dat Guvernul.

Domnul Valeriu Guma:

Noi ne repetăm iarăși. Eu am răspuns colegului dumneavoastră că propunerea noastră ...

Domnul Marian Lupu:

Haideți așa, domnule Popa.

Domnul Valeriu Guma:

... nu intră în contradicție. Și este una ...

Domnul Marian Lupu:

Aici, înfii de toate, Guvernul face referință, știți bine că în avizele care se solicită acolo unde afectează sau dezafectează mijloacele financiare. Dar repet încă o dată, ce înseamnă anual exercițiul nostru de politică fiscală? Anual, în toamnă, noi atingem doar modificările la cadrul fiscal, adică acele care nu sînt stabile de pe an pe an, nivelul de impozite ș.a.m.d.

Această normă, care este propusă de proiectul dat, se prezintă a fi ca o normă permanentă. Adică, noi introducem în Codul fiscal și noi n-o s-o atingem în fiecare an în continuare, fiindcă este o normă pentru întreprinderea de bună-credință.

Iată de ce legătura dintre exercițiul politicii fiscale, care o să vină de aici, nu știu, o lună-două, vom vedea cînd și acest amendament fiind acceptat pe principiu ca sens, de ce noi să înrăutățim încă pe 2 – 3 luni de zile înainte condițiile de activitate pentru agenții economici? De ce să nu le facem mai bune astăzi și să intre în vigoare?

Domnul Gheorghe Popa:

Oricum, domnule Președinte, nu este un aviz pozitiv al Guvernului. Și, în acest sens ...

Domnul Marian Lupu:

Cum nu este?

Domnul Gheorghe Popa:

... cred eu că trebuie să luăm decizia.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Cred că raportul comisiei va scoate toate discuțiile. Este avizul pozitiv al Guvernului și comisia propune ca să votăm astăzi în primă lectură și să fie comasat cu politica fiscală. Asta este propunerea comisiei. Și când comisia va prezenta, cred că toate întrebările vor dispărea.

Domnul Marian Lupu:

Bine. Domnule Guma, mulțumesc.

Domnul Valeriu Guma:

Asta se referă, domnule deputat Popa, la mai multe proiecte de lege, când noi, în loc să avem avizarea lor, chiar și de Guvern la timp, și comisiile, că pentru noi, deputații, poate și jumătate de an, și o lună, și două nu-i nimic, dar pentru agentul economic, care plătește penalități, e mult și o zi.

De aceea, nu-s de acord total cu dumneavoastră și cu poziția, inclusiv a dumneavoastră ca comisie, mă refer aici și la politica fiscală, ceea ce ține de băuturile tari alcoolice ca preț minimum, care am propus încă mai mult de 8 luni de zile și nu este adoptat și comisia dumneavoastră a dat aviz negativ. Fiindcă noi stimulăm contrabanda și nu apărăm producătorii autohtoni, aici nu apărăm agenții economici și multe altele. Și ne acoperim cu niște politici fiscale și lecturi întâi, doi și trei.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.2.

Domnul Gheorghe Popa:

Domnule Președinte.

Domnule deputat,

De fapt, eu m-am referit la acest moment din considerentele că atunci când un deputat face o inițiativă legislativă este, în mod obligatoriu, să mai conlucreze cu Guvernul și să mai vadă ce decizii se iau în acest sens. Dar fără ca să comentați dumneavoastră ce decizie ia comisia respectivă.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Rog comisia.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege nr.1769, care vine întru modificarea articolului 188 din Codul fiscal, care extinde dreptul contribuabilului de a-și prezenta dări de seamă corectate pînă la anunțarea controlului fiscal.

Vreau să anunț plenul Parlamentul că avizul Guvernului pe marginea acestui proiect de lege este pozitiv. Mai mult ca atît, această normă este și în politica fiscală pentru anul 2012. De aceea, Comisia consideră oportun ca Parlamentul să voteze această lege în primă lectură, iar pentru lectura a doua să fie comasată cu politica fiscală sau Legea nr.2248, care deja este înregistrată în Parlament. În felul acesta, astăzi pentru prima lectură această lege poate fi votată.

Domnul Marian Lupu:

Întrebări pentru comisie?

Microfonul nr.5.

Domnul Oleg Bodrug:

Domnule deputat,

Vreau să vă adresez o întrebare în calitatea dumneavoastră de președinte al Comisiei economie, buget și finanțe, părerea dumneavoastră: nu vi se pare că această inițiativă va relaxa într-un fel agenții economici? Vorbesc despre darea financiară, corectitudinea ei și alte momente, care țin de activitatea agenților economici.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Am discutat-o și în comisie, dacă vă interesează și părerea mea, nu cred lucrul acesta și explic din ce cauză. Că dacă n-ar exista norma aceasta, vreau să vă imaginați altceva, și timp de trei ani de zile nu se efectuează controlul fiscal, atunci are loc, se penalizează perioada cînd poți solicita o anumită sumă de bani.

De fapt, este un drept pe care noi îl oferim unui agent economic. Și cum s-a menționat și mai sus, exact așa-i și în politica fiscală a Guvernului, toate penalitățile și toate amenzile rămîn intacte și nu-mi imaginez că un agent economic vrea să facă lucrul acesta. Poate și este, știți cum unii merg cu viteză mare, chiar dacă știu că au de plătit amenda, ei au o plăcere de la lucrul acesta. Poate sînt și agenți economici care au plăcerea de a încălca ca să plătească amenzi. Dar nu cred că legea aceasta îi vizează pe acei care dumneavoastră presupuneți. Noi vorbim despre agenții economici care au observat o greșeală și au dreptul s-o raporteze.

Domnul Oleg Bodrug:

Vorbim despre agenții economici de bună-credință.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Da, așa, desigur. Iar acei cu rea-credință, dumneavoastră știți, cu ei trebuie de lucrat și sînt instrumentarele suficiente.

Acest proiect de lege, de fapt, ceea ce face el, rezolvă o problemă care ... un agent economic, dacă observă o greșeală, el trebuie să aibă dreptul s-o corecteze. Eu cred că noi trebuie să dăm acest drept. Altceva e pedeapsa pentru greșeală. Pîna în prezent noi constatăm că este o pedeapsă suficientă. Dacă considerați că este mică, cu un proiect de lege se poate de mărit pedeapsa.

Dar ceea ce mi se pare corect că trebuie să permitem unui agent economic, cînd a observat o greșeală, să aibă dreptul s-o corecteze. Iar dacă noi considerăm că ei greșesc prea des, atunci discutăm asupra pedepsei. Dar este un subiect separat, nu ține de legea respectivă. Sper că înțelegeți. Dacă trebuie de mărit pedeapsa, o discutăm separat. Dar dreptul de corectare trebuie să-l dăm.

Domnul Marian Lupu:

Alte întrebări? Nu văd.

Domnule președinte al comisiei,

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Proiectul nr.1769. Lectura întâi. Cine este pentru aprobarea proiectului rog să voteze. Majoritatea. Vă mulțumesc. Proiectul este aprobat în primă lectură.

Microfonul nr.3.

Domnul Alexandr Petkov:

Mulțumesc.

De procedură, domnule Președinte.

La începutul ședinței ați dat indicație Secretariatului referitor la stenograma cu joi, cu Procuratura.

Domnul Marian Lupu:

Este iată aici stenograma.

Domnul Alexandr Petkov:

Puteți cumva să dați citire?

Domnul Marian Lupu:

Da. Pe care motiv eu propun ca săptămîna viitoare să organizăm o ședință închisă a plenului Parlamentului pentru audierea Procurorului General.

Domnul Alexandr Petkov:

Păi, da, dumneavoastră ...

Domnul Marian Lupu:

Nicăieri nu este indicat ziua de joi.

Domnul Alexandr Petkov:

Chiar nicăieri? Nici mai înainte, nici mai târziu?

Domnul Marian Lupu:

Nici mai înainte, nici mai târziu. O consultați și ...

Domnul Alexandr Petkov:

Da vineri este indicată?

Domnul Marian Lupu:

Nici vineri nu este indicat, nici joi.

Domnul Alexandr Petkov:

Păi, și?

Domnul Marian Lupu:

Păi, acuși noi terminăm subiectele care le examinăm, stimate coleg, și supunem votului caracterul închis.

Domnul Alexandr Petkov:

Da nu, nu-i vorba de caracterul închis, e vorba de invitarea Procurorului General pentru ziua de joi.

Domnul Marian Lupu:

Faptul ... nu este fixată ziua de joi în stenogramă, eu nici n-am propus, Și când v-am zis, că dacă o să-mi găsiți un loc în stenogramă cu ziua de joi, o să-mi cer scuze public. Eu, slavă Domnului, am încă o memorie bună.

Mulțumesc.

Deci proiectul nr.1769 a fost aprobat.

Proiectul de Hotărîre a Parlamentului nr.2351. Comisia juridică, numiri și imunități. Domnul Popa.

Domnul Victor Popa:

Domnule Președinte,

Stimați colegi.

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat decizia Frațiunii Partidului Liberal Democrat din Moldova din 19 octombrie curent privind alegerea domnului Iurie Toma în calitate de membru al Comisiei economie, buget și finanțe; membru supleant în Comisia mediu și schimbări climatice; membru al delegației Parlamentului Republicii Moldova în Adunarea Parlamentară a Francofoniei și membru al grupurilor de prietenie.

În acest sens, este proiectul de Hotărîre a Parlamentului, care este multiplicat și anexat la acest raport.

Comisia propune Parlamentului adoptarea acestei hotărîri.

Domnul Marian Lupu:

Întrebări? Nu sînt.

Domnule președinte,

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Proiectul de Hotărîre a Parlamentului nr.2351. Cine este pentru adoptarea acestuia rog să voteze. Majoritatea. Mulțumesc. Proiectul este adoptat.

Acum, subiecte incluse pe ordinea de zi, mă refer aici la proiecte de acte legislative, toate ele au fost examinate de plen. Sînt două subiecte înainte de Ora interpelărilor și declarații la sfîrșitul ședinței.

Primul subiect referitor la ziua de mîine. Din sală, astăzi dimineață, au sunat voci, au fost făcute propuneri, domnul Petkov, din sectorul nr.1, cu o poziție mai specială vizavi de caracterul închis.

Domnul Saharneau, de la microfonul nr.5, a menționat același lucru și chiar au fost supuse, au fost înaintate propuneri ca să supunem votului caracterul deschis.

Vreau să vă spun iată ce, stimați colegi, nu avem decît un singur lucru să punem la vot. Regulamentul presupune toate ședințele plenului Parlamentului cu caracter deschis, public și doar în cazurile în care plenul Parlamentului decide altfel, prin votul plenului, se acceptă caracterul închis al ședinței.

Avînd solicitările făcute anterior de la microfonul nr.3, de la microfonul nr.5, ca ședința de mîine să poarte caracter deschis, este regulamentar, mie nu-mi rămîne decît să supun votului: cine este pentru a avea ședința de mîine cu caracter închis, stimați colegi. Mîine, mîine.

Acesta este subiectul și îl voi supune votului plenului Parlamentului. *(Rumoare în sală.)* Mîine, eu am spus, mîine, și ați primit la mîină și ordinea de zi.

Deci, vă rog frumos. Cine este pentru caracterul închis al ședinței de mîine rog să voteze. Zero voturi.

Deci ședința de mîine este cu caracter public, deschis, așa cum și este fixat în Regulament. *(Aplauze.)*

Acum, stimați colegi, informația din partea Comisiei de organizare a...

Domnule Deliu, informația Comisiei pentru organizarea alegerii Șefului Statului. *(Rumoare în sală.)*

Eu vă rog, dacă este ceva concret de spus.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc.

Stimați colegi.

La data de 21 octombrie a avut loc a doua ședință a Comisiei speciale de desfășurare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova, unde în discuții au fost supuse 5 chestiuni cu privire la aprobarea comunicatului de presă, cu privire la aprobarea Regulamentului comisiei, cu privire la aprobarea programului de lucru, registrului candidaților și aprobarea modelului certificatului de înregistrare a candidaților.

Deci ieșirea mea la tribună este condiționată de faptul că, în urma aprobării Regulamentului de lucru, noi am făcut unele modificări în Regulamentul existent și, respectiv, vreau să vă aduc la cunoștință că una din prevederile Regulamentului este că președintele comisiei prezintă plenului Parlamentului procesele-verbale ale ședinței comisiei, cât și, după caz, alte informații ce țin de activitatea comisiei.

De aceea, ieșirea mea la această tribună este în conformitate cu Regulamentul comisiei, adoptat cu votul unanim al celor 9 deputați din comisie.

De asemenea, în Regulament a parvenit o modificare, credem noi, destul de esențială. Dacă, pînă în prezent, se prevedea că ședințele comisiei sînt, de regulă publice, noi am hotărît ca ședințele comisiei să fie, nu de regulă, publice, dar să fie publice și la ele să participe deci, respectiv, mijloacele mass-media și persoanele cointeresate.

În ceea ce privește prima întrebare, cu privire la aprobarea comunicatului de presă, vreau să vă aduc la cunoștință că comunicatul de presă a fost aprobat la data de 21, iar la data de 24 a fost publicat pe pagina web a Parlamentului, unde toți doritorii de a-și depune documentele pentru a candida la funcția de Președinte al Republicii Moldova pot să ia cunoștință și să vadă care sînt rigorile ei.

De asemenea, comisia a aprobat programul de lucru al Parlamentului, pe care, cu permisiunea dumneavoastră, o să vi-l aduc la cunoștință.

În primul rînd, comisia este dislocată în aula sau în oficiul 1711, în sediul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, telefonul de contact este 23-33-26 și, în fiecare zi, începînd cu ora 14 pînă la ora 17 va fi de serviciu un membru al comisiei, care este gata să răspundă la toate întrebările și să primească cetățenii care vin să se informeze privitor la alegerea Președintelui Republicii Moldova.

De asemenea, o problemă destul de importantă, zic eu, care a provocat mari discuții în comisii, a fost problema certificatului de sănătate, problemă care a fost în ultimul timp foarte mult mediatizată și despre care s-a discutat nu numai în mijloacele mass-media, dar chiar și prin culoarele sediului Parlamentului.

Vreau să vă aduc iarăși la cunoștință că, în conformitate cu decizia comisiei, în numele ministrului sănătății, a fost expediată o scrisoare, unde dumnealui, prin ordin, a stabilit că instituția abilitată cu dreptul de a elibera certificatul medical este Spitalul Clinic Republican și, respectiv, a fost formată o comisie din specialiștii care s-a considerat necesari pentru a elibera acest certificat și, prin ordinul ministrului, această comisie a fost aprobată.

Deci concluzia care este? Că orice candidat la funcția de Președinte al Republicii Moldova trebuie să primească acest certificat de sănătate doar de la Spitalul Clinic Republican, în conformitate cu hotărîrea comisei și, respectiv, care reiese din ordinul ministrului.

De asemenea, vreau să vă aduc iarăși la cunoștință că comisia a aprobat un șir de modele cum ar fi: registrul pentru înregistrarea candidaților, certificatul privind repartiția actelor, respectiv propunerea de desemnare, care poate veni din partea unui grup de cel puțin 15 deputați sau persoana poate să colecteze 15 semnături de la deputați și, respectiv, certificatul de înregistrare a candidatului.

O problemă aparte care, iarăși, a provocat discuții în comisie a fost declarația de venit. Vreau să vă aduc la cunoștință că, în conformitate cu prevederile Legii

privind procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova, fiecare candidat trebuie să prezinte declarația de venit pe anul trecut și pe anul alegerilor.

Respectiv, în discuții, noi am ajuns la concluzia ca să nu inventăm ceea ce e inventat și am convenit, și am aprobat declarația de venit în conformitate cu Legea nr.1264, aprobată de către Parlamentul Republicii Moldova, care va fi pusă la dispoziția fiecărui candidat.

Și o ultimă informație pe care vreau să vă aduc la cunoștință: pînă la ziua de astăzi nimeni nu a depus cerere de înregistrare la funcția de candidat la Președintele Republicii Moldova.

Vă mulțumesc. Rău lucrează comisia, da.

Domnul Marian Lupu:

Bine. Mulțumesc.

Stimați colegi,

Potrivit agendei de astăzi, urmează Ora interpelărilor. Să ne consultăm, fiindcă avem persoane invitate din instituțiile guvernamentale și din instituțiile publice ale statului, invitațiile fiind făcute săptămîna trecută.

Cum preferă plenul Parlamentului, inițial, interpelările să fie evocate de la microfoane, după care să fie invitate la tribuna centrală persoane invitate sau viceversa? (*Rumoare în sală.*)

S-a început. Așa, microfonul nr.4.

Domnul Petru Vlah – Frațiunea PLDM:

Я просил по Республиканскому стадиону, чтобы сегодня был кто-то из министров и, я имею в виду министра спорта наверно. Чтобы строители, которые разрушали этот стадион, рассказали, в каком состоянии находится сегодня стадион, и где...

Domnul Marian Lupu:

Ну, строителей мы не можем пригласить сюда, в зал Парламента, как Вы господин Влах, себе четко представляете. Нужно...

Domnul Petru Vlah:

Министерство. Вы меня поняли прекрасно. Я имею в виду министерство.

Domnul Marian Lupu:

Secretariatul, noi avem timp.

Domnule Ganaciuc,

Verificați cine, care minister, într-adevăr, la ce, la balanța cui, fiindcă aici nu sînt sigur că este Ministerului Tineretului și Sportului și atît timp cît colegii vorbesc, persoane identificate să vină.

Deci la început invităm la tribuna centrală persoane invitate? Da. Bine. Atunci lucrăm în felul următor.

Aşa, Dumitru Diacov. Da, îl invit la tribuna centrală pe domnul Pocaznoi, Consiliul Coordonator al Audiovizualului, preşedinte. Au fost două întrebări adresate anterior de Dumitru Diacov şi de domnul Gheorghe Brega.

Domnul Marian Pocaznoi – *preşedintele Consiliului Coordonator al Audiovizualului:*

Stimate domnule Preşedinte,
Onorată conducere a Parlamentului,
Stimaţi deputaţi,

La 13 octombrie curent, în cadrul şedinţei Parlamentului, deputatul Dumitru Diacov a solicitat prezentarea informaţiei de către Consiliul Coordonator al Audiovizualului privind modificarea grilei de emisie a postului public de televiziune „Moldova 1” şi anume> excluderea programului informativ în limba rusă „Mesager” de la orele 19.00.

Aş vrea să informez onoratul Parlament că, în urma autosesizării membrilor CCA, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a examinat, în cadrul unei şedinţe publice, problema modificării grilei de emisie a instituţiei publice naţionale a audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova” privind starea buletinului de ştiri „Mesager” de limbă rusă, de la orele 19, din serviciul de programe ale postului public de televiziune „Moldova 1”.

În cadrul şedinţei publice nominalizate, directorul postului public de televiziune Angela Sîrbu a menţionat că modificările operate în grila de emisie au fost efectuate pe motiv că se observa o uşoară scădere a audienţelor.

Totodată, difuzarea a 3 buletine informative de acest fel la orele 19, la orele 9.00, 17.00 şi 23.00 a mărit volumul de informaţii pentru auditorul vorbitor de limbă rusă, astfel aceştia beneficiind acum de un spectru larg de buletine informative.

Totodată, preşedintele Consiliului de Observatori al instituţiei publice naţionale a audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova” domnul Eugen Rîbca a menţionat că noua grilă de emisie a fost adoptată în conformitate cu prevederile Codului audiovizualului, articolul 52 alineatul (2), care prevede> independenţa editorială şi de creaţie include dreptul exclusiv al organelor de conducere ale companiei de a adopta, în limitele stabilite de Codul audiovizualului, decizii cu privire la elaborarea politicii editoriale, adoptarea şi modificarea grilei de emisie a companiei.

De asemenea, membrii Consiliului Coordonator al Audiovizualului au menţionat că independenţa editorială a instituţiei publice naţionale a audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova” este garantată prin lege şi nici o ingerinţă din partea autorităţii publice de reglementare nu se admite.

Totodată, ca rezultat al dezbaterilor publice şi în temeiul articolului 43 alineatul (1) din Codul audiovizualului, care prevede că membrii CCA sînt garanţi ai interesului public, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a decis: a recomanda conducerii instituţiei publice naţionale a audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova” examinarea oportunităţii includerii unui program informativ în limba rusă în orele de maximă audienţă, mă refer la orele 19.00; 23.00.

Recomandarea respectivă a fost transmisă conducerii companiei, care urmează să ia o decizie în acest sens.

Totodată, la 13 octombrie curent, în cadrul ședinței Parlamentului, deputatul Gheorghe Brega a solicitat prezentarea informației de către Consiliul Coordonator al Audiovizualului privind activitatea postului privat de televiziune NIT.

Întreprinderea mixtă „Noile Idei Televizate” la 07 mai 2008, a obținut, prin concurs, licența de emisie, valabilă pentru o perioadă de 7 ani de zile, pînă la 07.05.2015. Studioul de televiziune NIT emite pe următoarele frecvențe: 49 Chișinău, 21 Cahul, 48 Edineț, 52 Comrat, 57 Varnița, 37 Ungheni, 47 Soroca, 50 Cimișlia, 53 Căușeni, 57 Trifești, 47 Strășeni, 56 Mîndreștii Noi, 45 Leova, 59 Criuleni.

Pe parcursul activității instituția menționată a fost vizată în mai multe decizii de sancționare a Consiliului Coordonator al Audiovizualului și anume: printr-o atenționare, două avertizări publice, 4 amenzi, o sancțiune privind suspendarea dreptului de difuzare a publicității comerciale pentru o perioadă de 3 zile, două sancțiuni privind suspendarea dreptului de difuzare a publicității comerciale pentru o perioadă de 5 zile și suspendarea licenței de emisie pe o perioadă de 5 zile.

Toate sancțiunile în cauză au fost administrate pentru nerespectarea articolului 7 alineatul (1), (2), (3) și (4) din Codul audiovizualului privind nerespectarea echilibrului și pluralismului politico-social în perioada campaniilor electorale.

Toate deciziile de aplicare a sancțiunilor postului de televiziune NIT au fost atacate în instanța de judecată, dintre care una a fost anulată, iar restul se află momentan pe rol.

Totodată, la 30 septembrie 2011, Întreprinderea „Noile Idei Televizate” – SRL, fondatoarea postului de televiziune NIT, a fost avertizată public pentru derogări de la prevederile articolului 13 alineatul (8) ale Legii cu privire la publicitate, ale articolului 19 alineatul (10), ale articolului 20 alineatul (1) litera b), ale articolului 21 alineatul (1) 8 și ale articolului 22 alineatul (3) și (4) din Codul audiovizualului.

Vă mulțumesc pentru atenție.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.4.

Domnul Dumitru Diacov – Frațiunea PDM:

Da, doamnă președinte,

Stimați colegi,

Sigur că noi am vorbit și motivul invitării domnului Pocaznoi au fost modificările în grila, dar în audiovizual, în general, sînt multe probleme.

Noi vedem cum lucrează instituțiile respective în țările vecine, ceea ce privim noi, în România, în Rusia, foarte des Consiliul Coordonator al Audiovizualului corectează posturile de televiziune atunci cînd ele încalcă și obligă ca să anunțe.

La noi chestia asta aproape că nu se observă, măcar că probleme avem foarte multe și piraterie, și diferite încălcări, și reclamă ascunsă, și multe, multe alte chestii și noi nu vedem rolul Consiliului Coordonator, și era bine ca Consiliul Coordonator să ia în considerație această observație.

În ceea ce privește invitația propriu-zisă referitor la aceste modificări, nu prima dată reprezentanții și Consiliului Observator și Consiliului Coordonator al Audiovizualului scot această prevedere de lege, că noi sîntem independenți, nici un fel de ingerințe ș.a.m.d.

Eu n-am nici o bucurie să fac ingerințe, să încerc să mă interesez, dar oamenii aceștia care au votat, instituțiile acestea care au fost create trebuie să se ocupe cu treaba și trebuie să respecte legislația și atunci cînd mie îmi spun că un canal public, noi avem un singur canal public finanțat de către contribuabili, nu oferă posibilitatea și echilibrul de a informa telespectatorii așa cum considerăm și noi, fiindcă eu înțeleg că oamenii aceștia din Consiliul de Observatori sînt foarte profesioniști, pregătiți, doamne ferește, dar eu cred că și Parlamentul nu-s luați, pur și simplu, așa, din drum și noi vrem ca tot să fie bine.

De aceea, am recomandat ca să fie introduse modificări. Nu se poate „Mesager”-ul sau blocul de știri, să-i spunem așa, de limbă rusă care era la ora 19 să-l i-ai să-l pui la ora 23 și s-o faci pe neznaiul, că totul e bine.

Noi avem un grup foarte larg de telespectatori pe care noi îi privăm de dreptul de a avea informație.

Noi avem canale private. Canalele celea private fac ce doresc. Pe mine nu mă interesează și eu nu pot să dau indicații canalelor private, dar canalul care se folosește din banii public, informarea cetățenilor, dar, în cazul de față, informarea alegătorilor care ne votează și pe noi și noi avem tot dreptul moral să cerem de la Consiliul Coordonator și de la Consiliul de Observatori să ia în considerație lucrurile acestea, și să corecteze în așa fel ca cetățenii vorbitori de limbă rusă să aibă acces la informație, să cunoască și ei ce se face în republică din relatările postului public de televiziune, dar nu din relatările canalelor private, care promovează interesele sponsorilor sau ale proprietarilor.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Diacov,
Întrebarea, vă rog.

Domnul Dumitru Diacov:

Asta am vrut să... doleanța asta, ca domnul Pocaznoi să transmită încă o dată și noi așteptăm decizii cumpătate, echilibrate și nu ne puneți pe noi în situația să facem observație.

Dar voi nu vă ascundeți după articolul nu știu care, că noi sîntem independenți și n-o să permiteți ingerințe. Dacă voi nu permiteți ingerințe, noi o să venim și o să ne uităm la legislație ce scrie acolo.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.3.

Domnul Alexandr Petkov:

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

A, domnule Petkov,

Îmi cer scuze.

Domnul Marian Pocaznoi:

Vă mulțumesc foarte mult pentru sugestii, domnule Diacov.

Referitor la publicitatea mascată și la alte argumente invocate de dumneavoastră, eu vă asigur că Consiliul Coordonator al Audiovizualului monitorizează și...

Doamna Liliana Palihovici:

Vorbiți mai tare, căci nu se aude în sală.

Domnul Marian Pocaznoi:

Emite decizii de reglementare în acest sens, pentru a contracara aceste vicii care sînt în domeniul audiovizualului.

Ceea ce ține de grila de emisie a „Moldova 1” și de articolul 52, care ați menționat, despre independența editorială. Eu, în calitate de președinte al Consiliului Coordonator al Audiovizualului și membrii consiliului de ghidăm de Codul audiovizualului care, explicit, scrie că consiliul nu are dreptul, Consiliul Coordonator nu are dreptul să facă careva ingerințe.

Deci, respectiv, în limitele legii și în limitele competențelor stabilite de Codul audiovizualului, CCA a reglementat, printr-o recomandare, ca Compania „Teleradio-Moldova” să revină cu un buletin informativ de limbă rusă „Mesager” în orele de maximă audiență.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.3.

Domnul Alexandr Petkov:

Mulțumesc.

Eu i-aș recomanda domnului Diacov să se lase de demagogie și populisme ieftine și să nu intimideze CCA. Asta este unu. Organ autonom public, da. Da, domnule Diacov.

Acum strict la ceea ce ați spus dumneavoastră. La început ați spus că, în urma autosesizării, subliniez din textul dumneavoastră, în urma autosesizării, ați făcut o ședință la CCA referitor la „Mesager.” Eu vreau să vă reamintesc că ați fost sesizați de către comisia parlamentară de profil și, din cîte îmi aduc eu aminte, dar aici sînt majoritatea membrilor comisiei de profil, dumneavoastră ați fost acolo și ați spus că nu există vreo problemă în respectiva problemă a „Mesager”-lui. Dacă eu nu am acum dreptate, sînt colegii mei din comisie să ne spună.

Acum, spuneți-ne, vă rog, în baza la ce ați recomandat dumneavoastră sau ați făcut aceste recomandări Companiei Publice „Teleradio-Moldova”, în special Consiliului de Observatori? Și în ce măsură sînteți în drept să faceți acest lucru?

Domnul Marian Pocaznoi:

Vă mulțumesc pentru întrebare, domnule Petkov.

Ceea ce ține de autosesizare. La comisie eu am fost invitat pe data de 13 octombrie, membrii CCA s-au autosesizat la data de 12 octombrie, deci a fost înainte de a fi invitat la comisie.

Ceea ce ține de dreptul sau obligația Consiliului Coordonator al Audiovizualului de a interveni în cadrul acestei probleme de la postul de Televiziune Public „Moldova 1.” Potrivit articolului 43, alineatul (1) din Codul audiovizualului, membrii CCA sînt garanți ai interesului public.

Noi, acei de la CCA, am considerat că acesta este un interes public major și am hotărît să intervenim printr-o recomandare. Și am menționat în această decizie că nu este vorba de o ingerință în activitatea postului de televiziune public.

Domnul Alexandr Petkov:

Deci eu vreau să fac o precizare acum, și să fie pentru stenogramă, referitor la ceea ce ați declarat dumneavoastră acum, da. Ședința comisiei a avut loc pe data de 12 octombrie, dumneavoastră ați fost chemat nu de mine, iată, stă domnul Lucinschi, președintele comisiei, și poate să confirme, că noi am avut ședința pe data de 12 octombrie. Da, domnule Lucinschi? Dumneavoastră spuneți acum că v-ați autosesizat pe data de 13?

Domnul Marian Pocaznoi:

Nu, mai înainte. Nu este vorba de dată, fiindcă eu nu am fost pregătit să vă răspund ...

Domnul Alexandr Petkov:

A, nu ați fost pregătit. Păi, asta și spuneți, vă rog. Pentru că nu v-ați autosesizat. Și eu vreau să știu: în baza la ce dumneavoastră dați indicații Consiliului de Observatori la „Moldova 1”? Care este baza legală?

Dumneavoastră ați fost la noi în comisie și ne-ați spus că totul este o'key și în regulă.

Domnul Marian Pocaznoi:

Noi ne-am autosesizat înainte de a fi invitați în cadrul comisiei parlamentare.

Doi. În baza articolului 43 alineatul (1), noi am recomandat Companiei „Teleradio-Moldova.”

Domnul Alexandr Petkov:

Dumneavoastră, la ședința comisiei, ați invocat articolul 52, în baza căruia Consiliul de Observatori și a luat decizia. Acum, în baza cărui drept faceți aceste afirmații?

Domnul Marian Pocaznoi:

În baza articolului 43, alineatul (1), membrii CCA sînt garanți ai interesului public.

Domnul Alexandr Petkov:

Eu consider că, iată, stă și domnul președinte al comisiei ...

Domnul Marian Pocaznoi:

Domnule Petkov ..

Domnul Alexandr Petkov:

... Lucinschi, să se expună. Mai sînt aici și alți reprezentanți ai acestei comisii de profil, să ne spună cu ce avem noi acum de a face. Pentru că este o inducere în eroare intenționată și ingerință în activitatea Companiei Publice "Teleradio-Moldova."

Domnul Marian Pocaznoi:

În cadrul ședinței comisiei respective, eu am menționat că nu a fost încălcată legislația, ceea ce prevede Codul audiovizualului. Și am menționat încă o dată, că nu CCA modifică grila de emisie a postului de Televiziune public „Moldova 1”, ci Consiliul de Observatori. Eu asta am declarat în comisie.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Petkov,
Două întrebări ați adresat.
Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc.
Stimați colegi...

Doamna Liliana Palihovici:

Brega și Diacov. Domnul Pocaznoi a fost invitat aici cu întrebări din partea domnului deputat Brega și din partea domnului deputat Diacov. Deci aceștia au dreptul. Dar președintele comisiei a fost chemat să confirme o anumită informație.

Domnul Valeriu Munteanu:

Ba, da.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Lucinschi,
Confirmați o anumită informație care se pretinde a nu fi adevărată cu discuția subiectului la dumneavoastră în comisie?

Domnul Chiril Lucinschi:

Eu am vrut să vă spun despre altceva, să informez pe colegii mei că alaltăieri, marți, comisia noastră, la inițiativa noastră, noi am invitat toate comunitățile etnice, ca să discutăm acest subiect pe ansamblu. Pentru că noi cam îngustăm discuția acum numai care se referă la „Moldova 1” și la grila de emisie a „Moldova 1.”

Eu vreau să vă spun, de fapt, noi am discutat situația care, în genere, acum vizează emisiunile dedicate comunităților etnice. Din păcate, din 2004 încoace, această situație se agravează. De aceea, am convenit împreună cu ... pentru că era prezent și domnul Pocaznoi, și doamna Angela Sîrbu, directorul televiziunii, că, pe lângă Consiliul de Observatori și pe lângă CCA, va fi creat un Consiliu al Comunităților Etnice or o să fie încheiat un acord cu Consiliul Comunităților Etnice pe lângă Departamentul Relațiilor Interetnice, pentru a consulta și pentru a expertiza astfel de schimbări. Și pe viitor asta, eu cred, va fi foarte și foarte util.

În ceea ce privește „Mesager.” Este o temă foarte și foarte delicată. Și eu vă rog foarte mult s-o tratăm cu lux de delicatețe, pentru că, într-adevăr, putem să depășim măsura. Și, în cazul acesta, vreau să vă spun poziția noastră. Noi considerăm că nu poate fi, dacă vorbim despre ”Prime Time”. ”Prime Time” de seară poate fi încadrat doar pentru Republica Moldova, între orele 18.00 seara și 21.00 seara.

De aceea, noi, de fapt, poziția noastră, anume în această perioadă trebuie să fie încadrat un buletin de știri de limbă rusă. De aceea, eu consider că aceste consultări vom continua. Dar întrebarea mea, în primul rând, domnule președinte, către dumneavoastră, după acea ședință ați discutat? Și aș dori foarte mult să ne spuneți: când aveți de gând să creați acest Consiliu al Comunităților Etnice pe lângă... sau să intrați în contact cu acest Consiliu existent care activează pe lângă Departamentul Relațiilor Interetnice?

Domnul Marian Pocaznoi:

Vă mulțumesc pentru întrebare.

Această informație a fost prezentată tuturor membrilor CCA și urmează ca săptămîna viitoare într-o ședință publică să ne expunem și să creăm acest grup de lucru, la care ați făcut referință dumneavoastră.

Domnul Marian Lupu:

Da. Stimați colegi,

O clipă, vă rog. Noi sîntem la Ora întrebărilor. Există articolul 122 din Regulament care foarte clar prescrie toată procedura de acordare a răspunsului pentru autori. Autorii întrebărilor au fost în sală, nu vă supărați, alte întrebări le adresați deja pentru săptămîna viitoare.

Da, domnul Brega, unul din autorii invitației.

Microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Deci eu nu că am fost autor, eu autor din numele Partidului Liberal, Frațiunii întregi. Nu este vorba de mine personal.

Domnul Marian Lupu:

Ei, domnule Brega...

Domnul Gheorghe Brega:

Păi, ei... Să fim serioși, ei au tot dreptul să pună întrebări, colegii mei.

Domnul Marian Lupu:

(Rîde.) Eu vă rog foarte mult, stimați colegi, în 122 foarte clar e scris, că fiecare deputat poate adresa. N-o să găsiți nici o referință la fracțiune. Iată de ce eu propun normal să urmăresc regulile Regulamentului. Și eu cred că nimeni nu poate avea nimic împotrivă aici. Regulamentul e Regulament.

Domnule președinte,

Ați oferit răspuns și la întrebarea domnului Diacov, și la cea a domnului Brega? La ambele?

Domnul Marian Pocaznoi:

Da.

Domnul Marian Lupu:

La Brega nu?

Microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Brega:

Domnule președinte,

Spuneți-mi, vă rog, frecvență de la NIT sînt frecvențe militare, sînt frecvențe speciale?

Domnul Marian Pocaznoi:

Frecvențele în cauză au fost prezentate de către Ministerul Tehnologiilor Informaționale și CCA nu dispune de informație ce fel de frecvențe au fost. Ministerul Tehnologiilor prezintă un aviz de a scoate în concurs aceste frecvențe și Consiliul Coordonator le scoate. Asta este tot.

Ceea ce ține de partea tehnică a lor, pentru ce au fost ele preconizate? CCA nu dispune de asemenea informație.

Domnul Gheorghe Brega:

Da, și a treia, vă rog. A doua întrebare. Rețeaua de distribuire a NIT-lui aparține statului?

Domnul Marian Pocaznoi:

Nu, sînt frecvențe care au fost alocate.

Domnul Gheorghe Brega:

Păi, nu toate, dar rețeaua de distribuire a NIT-lui deci aparține statului. Statul le-a dăruit NIT-lui. Care a fost motivul? Eu cred că Procuratura, CCCEC și Corupției trebuie să se autoseseze în așa caz.

Domnul Marian Pocaznoi:

Toate frecvențele acordate titularilor de licențe, toate sînt patrimoniul statului. Și ele se alocă doar pentru o anumită perioadă de timp pentru a activa pe ele.

Domnul Marian Lupu:

Bine. Mulțumesc, domnule președinte.

Domnul Marian Pocaznoi:

Domnule Președinte,
Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Următorul invitat a fost domnul ministru al educației, domnul Șlehtițchi, domnul Ion Cebanu și domnul Petkov. Am menționat astăzi. Da, domnule ministru, vă rog.

Microfonul nr. 3.

Domnul Serghei Sîrbu:

De procedură, domnule Președinte.

Noi l-am chemat pe domnul ministru al educației timp de aproape cinci săptămîni, practic, toți deputații fracțiunii. Eu cred că ar fi cazul să încercăm și să ne dați voie să avem și audieri în problema dată și să permiteți tuturor deputaților să pună întrebări la sfîrșit.

Domnul Marian Lupu:

Dragii mei,

Din nou vedeți, nu sînt eu cel care permite sau nu. Este lista. Aduceți-vă aminte de identificați. Eu îmi aduc aminte, da, că a fost și domnul Ceban, ați fost și dumneavoastră care ați... și dumneavoastră, da, un rînd de deputați, patru, cinci la număr. Aceasta îmi aduc aminte. Și atunci autorii, invitații au dreptul să participe la acest dialog.

Domnule ministru, vă rog.

Domnul Mihail Șlehtițchi – ministrul educației:

Domnule președinte,
Domnule vicepreședinte,
Doamnelor și domnilor deputați,

Privitor la cinci săptămîni. Nu întîmplător, în interpelarea sa, domnul deputat Ceban a spus din timp, el știa că primele două dați lucrul nu s-a făcut în timp,

fiindcă aveam program și am aflat doar în ultimul moment, fapt care m-a făcut să înștiințez Aparatul. Mai apoi, două săptămîni, două zile de joi am stat în minister și așteptam momentul, dar n-am fost invitat, fiindcă dumneavoastră ați luat decizia să părăsiți sala.

Mai apoi am fost căutat vineri și v-am declarat că am avut program în teritoriu, fapt care m-a făcut... Și, iată, acum a cincea oară, după cum vedeți, mi-am făcut apariția. De aceea, cu aceste cinci ori, cinci săptămîni fac această specificare, fiindcă lucrurile nu stau chiar așa.

Acum pornesc de la cine? De la ultima interpelare, domnule Președinte.

În ultima, poate pornesc de la ultima, domnilor și doamnelor deputați, fiindcă ea poartă un caracter mai general. Și, referindu-mă la reforma structurală din învățămînt, de fapt, am să ajung la Bălțata. Am să ajung la Iargara și la alte localități, fiindcă ele se înscriu organic în, de fapt, prima, răspunsul la prima întrebare.

Doamnelor și domnilor deputați,

Știți că atunci cînd se atestă fenomenul de involuție demografică orice țară încearcă să-și restructureze sistemul educațional. Lucrul acesta s-a întîmplat în toate țările lumii, care astăzi sînt prospere. Și încotro mergem pentru a învăța cum să construim un sistem educațional performant? Și acum în America sau în Marea Britanie, în Franța, Germania sau în alte țări vedem autobuze școlare, vedem școli de circumscripție.

De aceea, vă declar: nu sîntem primii care am recurs la această reformă structurală. Totodată, vreau să vă spun cu toată responsabilitatea: nu sîntem primii nici în Republica Moldova. Or, în anul 2007, Partidul Comuniștilor din Republica Moldova, care se afla atunci la putere, a făcut prima încercare de a reconfigura sistemul educațional din Republica Moldova.

Anume în acea perioadă au fost închise primele 20 de școli. A fost pregătit terenul necesar pentru a disponibiliza primele cadre. Și nu a fost un lucru rău în istoria învățămîntului, fiindcă documentele s-au păstrat cu siguranță.

Anul 2007, cînd guvernarea comunistă a pornit această reformă structurală, va intra ca un punct de pornire. Ce a fost în continuare a fost o continuare a acestei inițiative foarte bune, vreau să vă spun, îmi pare foarte rău că ea atunci n-a fost făcută cu mai multă intensitate. De aceea, mergem în continuarea acestei idei.

Vreau să vă spun un lucru: reforma structurală de învățămînt este o reformă întîrziată. Era foarte bine dacă, încă acum 10 ani, în Republica Moldova guvernării ar fi recurs la această schimbare a rețelei instituționale. Fiindcă, încă acum zece ani, era evident că numărul instituțiilor rămîne același, iar numărul copiilor descrește drastic.

Era clar că trebuie să întreprindem ceva pentru a nu avea școli cu cinci copii, zece copii, cincisprezece copii, a nu avea clase cu un copil sau doi. A nu avea situații cînd, spre exemplu, în clasele primare cu toții se adună: clasa I-a, a II-a, a III-a, a IV-a într-o clăsuță micuță, pentru a trece toate cursurile, nimeni nu mai știa ca în Moldova vom avea acel Bell Lancaster, acest experiment pedagogic în condițiile mileniului III.

Care este ideea centrală a reformei structurale? Ea este următoarea. Mai întâi de toate, ea poartă un vădit caracter situațional. Dacă avem mai multe localități, dintre care în una din ele există o școală bună, cu o potențialitate bună, atunci copiii din cele două sau trei localități sînt aduși cu autobuzele într-o școală de circumscripție.

Apar trei elemente esențiale, școala de circumscripție în care se investesc bani foarte mari pentru a asigura clase, ateliere, pentru a asigura săli sportive de calitate, pentru a face ca biblioteca să fie una pe potriva curriculei școlare. Cadre didactice cu norme complete.

Pe de altă parte, școlile din care vin copiii, care sînt școli cu un număr foarte mic de copii, care, avînd o capacitate de absorbție de 500 sau 700, spre exemplu, dispun doar de 50 de copii, cu autobuzele sînt aduși la școală.

Evident că apar și drumurile. Nu întîmplător în planul național este antrenat și Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor.

Am elaborat, în conformitate cu această idee fundamentală, un plan național, un plan național de reformă structurală în învățămînt. Vreau să vă atrag atenția asupra faptului că acest plan nu este planul Ministerului Educației, ci este un plan al tuturor, care a fost aprobat într-o ședință de Guvern.

În acest plan, pe lîngă Ministerul Educației se regăsesc și alte ministere, cum ar fi Ministerul Finanțelor sau Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor.

În acest plan se regăsesc și administrațiile publice locale de nivelul întâi și doi. Ori de cîte ori vorbim despre reforma structurală, învățămînt, toată lumea crede că totul este concentrat în Ministerul Educației, ceea ce nu este corect. Ministerul Educației este parte la această activitate. Cu toții uităm, în acest moment, că administrației publice locale îi revine un rol foarte important. Să nu uităm că, în conformitate cu legislația în vigoare, deschiderea, închiderea, reorganizarea școlilor constituie prerogativa nu a Ministerului Educației, ci a administrației publice locale.

Atunci cînd apar probleme dînșii iau decizia, da, se consultă cu noi. Dar dînșii, în ultimă instanță, își asumă întreaga responsabilitate. În parteneriat cu administrația publică locală și cu ministerele, am purces la această reformă.

Vreau să vă spun care sînt primele rezultate. Mai întâi de toate, prima componentă a acestui plan de acțiuni vizează dimensiunea juridică. Știm cu toții că poți purcede la o reformă numai dacă te-ai asigurat cu un cadru legislativ adecvat.

La ce mă refer? Primul aspect, noi operăm cu noțiunea de școală de circumscripție ori deocamdată nici în un document legislativ această sintagmă nu se regăsește.

Noi vorbim despre Bălțata, spre exemplu, și constatăm că a apărut o problemă. Care este problema la Bălțata? Avem trei clase liceale, care sînt filiala unui gimnaziu, a unei instituții din alt raion Anenii-Noi, Cimișeni,

Și în acele clase se regăsesc 13 copii în clasa a XI-a, a XII-a, 13 copii în clasa a XI-a, și 18 copii în clasa a X-a. Din punct de vedere legal formal n-avem dreptul să avem asemenea entități școlare, fiindcă legea spune clar: ca să ai liceu

trebuie să ai minimum două clase liceale, ca să ai liceu trebuie ca în aceste clase liceale să se regăsească 20 – 25 de copii maximum, acolo erau 13.

Evident că atunci, când colegii noștri recurg la reformă, ne întrebă putem proceda? Și noi le spunem: legea nu permite. Cum vom proceda? Și, iată, aceasta va fi întrebarea domnului Sîrbu. Acolo sînt două variante la Bălța. Fie că acei copii vor fi transportați în sectorul Ciocana, unde există un liceu teoretic mixt „Gaudeamus”, noi vom oferi autobuzul necesar, drumul este de calitate.

Și, în felul acesta, într-un fel vom rezolva problema și vom proceda așa cum procedează nemții sau americanii. Sau este o altă problemă, domnule deputat Sîrbu, și va trebui în curînd să votați pentru această variantă.

Noi de curînd, fiindcă eu vorbesc acum despre componenta juridică a planului de acțiuni, am venit cu inițiativa și de curînd în Guvern a fost aprobată această idee a ministerului. Noi scoatem plafonul, scoatem indicațiile care se referă la numărul copiilor care trebuie să fie într-o clasă.

Acest lucru ne permite să mergem pe două dimensiuni. Atunci când într-o situație anume sînt mai mult de 25 de copiii, iar în școala de circumscripție se poate întîmpa ca din trei școli să ai nu 25, dar mai mult, - 29, școaterea plafonului, sau deplafonarea ne permite să spunem că este conform legii. Și invers, ca la Bălța. Dacă nu ai 20 minimum, dar ai 13, acest lucru ne permite să spunem: liceul poate să rămîină în continuare, fiindcă legea nu interzice.

În curînd o să vină, stimați deputați, acest proiect de completare și de modificare a Legii învățămîntului din 21 iulie '95 și o să vă rog foarte mult să votați. Votînd, o să rezolvați și problema copiilor de la Bălța.

Apropo, același lucru se referă și la școala, la gimnaziul rus din Iargara. Acolo avem un gimnaziu în care învață numai 58 de copii, capacitatea de absorbție a gimnaziului fiind de 340. 58, 340. Norma legală spune: acest gimnaziu nu poate exista, fiindcă în cinci clase primare din gimnaziul din Iargara sînt numai a cîte 5 copii. Norma spune, norma legală, trebuie să fie nu mai puțin de 20. Dacă vom vota în Parlament această modificare a Legii din '95, cred că vom avea posibilitatea să rezolvăm altfel și problema copiilor din Iargara.

Mai apoi lucrurile vizează și modificarea Codului muncii. Fiindcă trebuie să flexibilizăm relațiile de muncă care există în domeniu. Eu mă refer și la modificarea Legii cu privire la finanțele publice locale, fiindcă trebuie să dăm o mai mare putere financiară administrației publice locale și trebuie să pornim de la premisa că vom avea în curînd o altă formulă de finanțare a învățămîntului.

Dacă ne referim la Planul de acțiuni, atunci, bineînțeles, el prevede optimizarea numărului de clase. Avem foarte multe clase în care se regăsesc doar 5 – 3 – un singur copil, evident că ele nu pot exista. Și atunci recurgem, conform acestui plan, la unirea claselor, la combinarea claselor, fapt care conduce la optimizarea rețelei de clase.

Conform Planului de acțiuni, fapt pe care, știți prea bine, în anul 2011 urmează să optimizăm 200 de clase și, repet, acest lucru se face cu aportul, cu contribuția fundamentală a administrației publice locale.

Totodată, vorbim despre rețeaua școlară. Trebuie să optimizăm rețeaua instituțiilor de învățămînt. Fiindcă, v-am spus, avem foarte multe școli mici și

lucrul acesta pe larg a fost mediatizat în Republica Moldova. Vă spun că, pînă în prezent, am optimizat 90 de școli, dintre care 27 de școli au fost închise ca fiind cele mai mici școli din Republica Moldova.

Cineva încearcă să speculeze spunînd că acestea, de regulă, sînt școlile în care se învață în limba rusă. Nu este corect. Din 27 de școli numai 2 școli în care învățau cîte 10 și respectiv 14 copii au fost închise, restul fiind școli în care învață copiii care reprezintă curentul etnic majoritar. Vreau să vă spun că acest lucru, evident, este unul sensibil, dar oricum el urmează să fie făcut, fiindcă deocamdată o altă modalitate nu avem.

Vorbînd despre această reformă vreau să vă atrag atenția asupra faptului că ea poartă un caracter temporar. Evident, eu mi-aș fi dorit foarte mult să fiu ministru într-o societate în care se nasc mulți copii, în care economia este foarte puternică și atunci, evident, nu aș fi înțeles întrebările legate de lichidarea claselor sau reorganizarea școlilor, știind că este un lucru alogic. Dar atunci cînd din an în an constatăm că numărul copiilor descrește, numărul satelor în care se regăsește populația descrește și, evident, reforma este iminentă.

Vorbînd despre optimizarea rețelei instituționale, vreau să vă spun că ea nu cuprinde doar lichidare. Și, în cîteva emisiuni televizate, am afirmat următorul lucru: cuvîntul-cheie nu este lichidarea, închiderea, ci reorganizarea. Pînă în prezent, am reorganizat, am optimizat 91 de școli, dintre care doar 27 au fost închise, restul au fost reorganizate. Liceele care nu corespund standardelor și norme legale au fost transformate în gimnazii, unele gimnazii – în școli primare sau în școli primare-grădinițe. Unele școli medii de cultură generală au fost transformate în licee, altele au fost transformate în gimnazii. De aceea, această optimizare a rețelei presupune și acest gen de organizări.

Apropo, de învățămîntul mediu de cultură generală sau de școlile medii de cultură generală. Conform ultimelor modificări, aprobate în Guvern, ele dispar, fiindcă ele nu mai au ponderea necesară și nu mai trebuie să operăm cu ele.

Vorbînd despre această reformă, vorbim despre autobuze. Știți prea bine că s-a produs deja prima licitație și am intrat în posesia primelor 35 de autobuze. Am făcut această verificare obiectuală, am fost și le-am văzut cum arată. Sînt autobuze speciale calculate pentru copii, ele în curînd vor veni în Republica Moldova, după care vor veni și următoarele 37. În acest an, vom procura 72 de autobuze noi, care trec prin procedura licitației și care trec și corespund standardelor existente în lumea prosperă.

Celelalte autobuze, fiindcă sper că ați examinat foarte atent Planul de acțiuni, știți că în acest an avem nevoie de 164 de autobuze, celelalte vor fi închiriate. Și așa, precum s-a spus nu odată, în Fondul de rezervă al Guvernului avem banii necesari pentru a închiria autobuzele necesare și aceste autobuze, evident, vor fi închiriate în baza respectării criteriilor existente pe acest palier, pe această dimensiune.

Evident, un rol foarte important revine și cadrului didactic. Fiindcă o întrebare frecventă care este adresată: ce se va întîmpla cu cadrele didactice care au rămas în școlile reorganizate, în școlile în care nu sînt copii? Noi depunem tot efortul necesar pentru a păstra cadrul didactic în cîmpul educațional.

Nu demult, am luat jurnaliștii și am plecat la Costești, am plecat în Rîșcani, știți prea bine că raioanele Rîșcani și Căușeni au fost primele raioane-pilot în care am aplicat formula reconfigurării structurale a învățămîntului. Și cu toții am constatat că în Rîșcani nici un cadru didactic, în urma efectuării acestei reconfigurări, nu a rămas fără serviciu. Deci se poate. Și atunci cînd e clar că vom avea grijă de cadrele didactice spun că acest lucru poate fi făcut.

Totodată, înțelegem că se vor crea situații mai speciale cînd va trebui să recurgem la reconversia profesională, la găsirea altor specialități sau la antrenarea lor în alte tipuri de activitate educațională. Bunăoară, instituțiile, din care vor pleca copii, se vor transforma în niște centre educaționale axate pe activitate sau pe problemele de ordin extracurricular. Venind de la școală, copiii vor avea nevoie de cercuri, de cluburi, de dezbateri, de consultări, pe care le vor oferi acești pedagogi, care vor fi remunerați pentru munca lor.

Această reformă decurge, bineînțeles, anevoios, fiindcă, evident, există tot felul de rezistență ori rezistența la schimbare reprezintă o chestiune firească în orice reformă. Dar vreau să vă declar cu toată seriozitatea că administrația publică locală de nivelurile întâi și doi, în marea majoritate a cazurilor, a conștientizat importanța acestei reforme pentru destinul țării, deci avem tot sprijinul și participarea lor. Da, putem vorbi de faptul că, de foarte multe ori, intervențiile lor sînt inadecvate, chiar greșite, atunci le acordăm suportul sau ajutorul necesar.

Vreau să spun că avem sprijinul colegilor noștri de la alte ministere. Masiv va fi implicat și Fondul de investiții sociale. Am identificat 150 de școli de circumscripții din Republica Moldova, această listă a fost aprobată și predată Fondului de investiții sociale, care va vărsa bani în dezvoltarea acestor instituții de învățămînt care vor deveni niște instituții-model cu, repet, laboratoare, ateliere, biblioteci adecvate procesului de învățămînt, cu săli sportive, cu pedagogi care vor trece prin cursurile de formare continuă ș.a.m.d.

Avem sprijinul a tot mai muți agenți din sectorul asociativ. De aceea, vă pot spune că, în fond, reforma merge înainte și îmi doresc foarte mult ca, la sfîrșitul acestui an, să spun că obiectivele pe care vi le-am propus, au fost realizate.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Serghei Sîrbu:

Mulțumesc.

Stimate domnule ministru,

În privința gimnaziului de predare în limba rusă din satul Bălțata, raionul Criuleni. Dumneavoastră ați comis o mică eroare în expunere. Într-adevăr, clasele liceale de predare în limba rusă care activează, care se consideră a fi ale liceului din satul Cimișeni nu este în Anenii Noi, dar este în raionul Criuleni, adică din același raion.

Domnul Mihail Şlehtiţchi:

Corect. Eu am spus raionul vecin Anenii Noi. Ceea ce înseamnă că eu, spunînd raionul vecin, am avut în vedere că aceasta Bălţata se află în raionul Criuleni.

Domnul Serghei Sîrbu:

Deci, uitaţi-vă, care este situaţia cu această prevedere, poate, într-adevăr, cadrul legal nu prevede o astfel de posibilitate precum deschiderea unor clase liceale care îşi vor avea sediul în alt gimnaziu, de exemplu, da?

Dar chestia în cauză a fost soluţionată mulţi ani la rînd doar pentru a apăra drepturile acestor elevi, a apăra drepturile acestor copii, deoarece distanţa este una foarte serioasă pentru elevi să se deplaseze în această localitate. Şi eu consider că Ministerul Educaţiei, la acel moment, a găsit o soluţie foarte optimă pentru ca elevii să aibă posibilitate să studieze în localitatea unde locuiesc.

Şi mai mult ca atît, din cîte cunosc, mijloace financiare sînt. Deoarece Direcţia raională ... în buget sînt prevăzute mijloace financiare, adică nu este nici o problemă cu finanţarea aici. Şcoală este şi într-un sat, şcoală este şi în alt sat, atunci care este ...

Atunci care este logica noi să închidem aceste clase, în special, de predare în limbă rusă acolo unde circa 80% din locuitori sînt vorbitori de limbă rusă? Şi să-i trimitem la Ciocana, la 30 de kilometri cu autobuzul, iarăşi avînd cheltuieli suplimentare, care nu trebuie efectuate, deoarece raionul are prevăzute mijloace financiare pentru satul Bălţata.

Dacă cadrul legal nu este perfect, atunci, domnule ministru, noi sîntem gata să perfecţionăm acest cadru legal, pentru a admite astfel de posibilităţi. Deoarece interesul copiilor, apărarea drepturilor elevilor este primordială, chiar dacă sînt unele deficienţe în cadrul legal. Şi noi vom fi gata întotdeauna să votăm modificări la legislaţia care vor veni în apărarea drepturilor elevilor.

De aceea, eu, totuşi, vreau să aud de la dumneavoastră întrebarea: care va fi soarta elevilor din clasele liceale din satul Bălţata? Totuşi, mai concret.

Domnul Mihail Şlehtiţchi:

Domnule deputat,

Vă mulţumesc foarte mult. Vreau să apreciez delicateţea cu care dumneavoastră aţi recunoscut un lucru. Da, într-adevăr, se încalcă legea, ea, într-adevăr, se încalcă şi, de aceea, înţelegem cu toţii că un deputat nu-i poate cere ministrului în Palatul Legislativ să-i spună, să treacă peste condiţia legală.

De aceea, noi pornim de la premisa că acolo, unde s-a procedat aşa şi cîţiva ani înainte, legea a fost încălcată. Or, menirea Ministerului Educaţiei constă în asigurarea respectării legislaţiei în vigoare în domeniul învăţămîntului.

Domnul Serghei Sîrbu:

În detrimentul elevilor, domnule ministru?

Domnul Mihail Şlehtiţchi:

Acum vă spun. Atunci cînd, atenţie, ministerul a examinat situaţia şi a văzut că ar fi o altă soluţie să nu încălcăm din an în an legea, aşa cum s-a procedat. Fiindcă, domnule deputat, o să-mi daţi dreptate, atunci cînd spunem că Republica Moldova este o ţară săracă, înţelegem că este săracă din cauză că în această ţară nu sînt respectate legile. Atunci cînd spunem că calitatea învăţămîntului este proastă, trebuie să înţelegem că ea proastă este, inclusiv din cauza că şi în domeniul învăţămîntului legile nu sînt respectate. Atunci cînd ai o clasă cu 3 copii şi cineva spune: hai, să încălcăm legea, să ne gîndim. Cînd vezi că acel copil nu poate construi o propoziţie. Trebuie să înţelegi că aici încălcarea legii, de fapt, a fost, în ultimă instanţă, în detrimentul lui.

De aceea, răspunzînd la întrebarea dumneavoastră, soluţia corectă este modificarea cadrului legislativ existent. Am luat Legea învăţămîntului şi ne-am întrebat: dacă sîntem într-o situaţie mai specială, dacă constatăm de foarte multe ori că nu poţi construi un liceu cînd n-ai 20, domnule, dar legea îţi cere 20, îţi dă din deget, poate ar fi bine să acceptăm în situaţii mai speciale 15, spre exemplu, sau 17?

De aceea, şi am ajuns la concluzia că este bine să deplafonăm, să scoatem aceste plafoane, să pornim de la premisa că ministerul va trebui în fiecare an, pornind de la situaţiile critice care s-au creat pe teritoriul Republicii Moldova, să creeze plafoane temporare, situaţionale, dacă doriţi, gîndindu-ne la copil.

De aceea, vă rog, domnule deputat, în curînd, în cîteva zile, vine această modificare şi, am înţeles de la dumneavoastră, o să votaţi acest proiect de modificare a Legii învăţămîntului din 21 iulie 1995.

Domnul Serghei Sîrbu:

Domnule ministru,

Eu v-am spus, dacă va fi în interesul copiilor, sigur că noi vom vota. Dar, totuşi, pînă la modificarea ...

Domnul Mihail Şlehtiţchi:

Dar credeţi că scoaterea plafonului nu este în interesul copilului? Fiindcă scoaterea ne-ar permite să spunem, la Bălţata aceste trei clase liceale din Bălţata, care este un gimnaziu din Criuleni şi care reprezintă filiale ale unui gimnaziu din alt raion Anenii Noi. Asta numai în Republica Moldova, stimaţi colegi, se poate întîmpla. Ei, bine, asta e o altă poveste. S-a rezolvat problema.

De aceea, eu cred că dumneavoastră o să votaţi.

Domnul Serghei Sîrbu:

Noi problema o vom rezolva.

Domnule ministru,

Totuşi, spuneţi-mi: elevii din Bălţata vor studia pînă noi vom clarifica toate problemele aici, la nivel de Legislativ? Ei nu trebuie să sufere. Vor avea dreptul să studieze acolo? Mijloace financiare sînt, încă o dată vă spun.

Domnul Mihail Șleahțiți:

Domnule deputat,

Eu v-am spus care-i soluția legală. Noi aici trebuie să vorbim...

Domnul Serghei Sîrbu:

Soluția legală vom clarifica.

Domnul Mihail Șleahțiți:

Nu, nu, nu. Domnule deputat, soluția legală este modificarea unei legi care acum se opune păstrării acestor clase.

Domnul Serghei Sîrbu:

Și pînă la modificarea legii ce facem cu acești copii? Ce facem?

Domnul Mihail Șleahțiți:

Ei deocamdată rămîn pe loc, ei nu vor fi transportați la Ciocana la liceul teoretic. Asta-i unica modalitate corectă. Distanța de 25, dumneavoastră ați spus 30, sînt exact 24 de kilometri și 247 de metri, domnule deputat. Nu este o distanță atît de mare. În occident, unde este un învățămînt performant, copii fac distanțe mult mai mari. Dar, mă rog, asta-i psihologia moldovenească.

De aceea, ei deocamdată sînt pe loc, eu am vorbit cu domnul președinte Rotaru, în curînd voi avea o vizită la gimnaziul din Bălțata, pentru a fi alături de acești copii. Fiindcă toți copiii sînt foarte buni și toți sînt foarte importanți pentru noi și voi fi alături de ei ca să le spun un singur lucru: să învețe.

Domnul Marian Lupu:

Da.

Domnul Serghei Sîrbu:

Bine. Cu Bălțata sper, domnule ministru, că vă veți ține de cuvînt și totuși vom clarifica problema și nu vor avea de suferit acești copii.

Și a doua întrebare, dacă îmi permiteți. Conform punctului 2 din Planul de acțiuni, aprobat prin Hotărîrea de Guvern din 5 iulie cu privire la restructurarea Aparatului central al ministerului, se prevede crearea a două direcții noi în cadrul ministerului, în care urmează a fi sau au fost angajați circa 30 de persoane, care se vor ocupa de demiterea pedagogilor.

Bugetul acestor direcții – aproximativ 2,5 milioane de lei. Acești bani ar permite să întreținem, cel puțin, 50 de școli. Spuneți-mi, care atunci este rațiunea unor astfel de optimizări?

Domnul Mihail Șleahțiți:

Trebuie să luăm o decizie. În interpelarea dumneavoastră, domnule deputat, era un singur subiect foarte concret – Bălțata. Eu am răspuns. Dar reiese că noi intrăm în alte subiecte, care nu se regăsesc în interpelări, și atunci iese că sîntem la

audieri. Eu sînt de acord să trec acum prin audieri, numai treaba asta trebuie votată, stimați deputați.

Fiindcă apar subiecte care ... Eu am avut trei interpelări: domnul Ceban s-a referit la o caracterizare generală a reformei. Și sînt gata să vorbesc. De aceea, haideți ...

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi ...

Domnul Serghei Sîrbu:

Domnule ministru,

Totul ține de aceeași temă – optimizarea. Eu cred că dumneavoastră sînteți foarte competent și sînteți gata să răspundeți la toate întrebările.

Domnul Marian Lupu:

Haideți, așa ...

Domnul Mihail Șleahțiți:

Cu plăcere răspund, dar asta deja ... Eu m-am referit la dumneavoastră în calitate de autor al interpelării care e axată pe o chestiune concretă. Acum răspunzîndu-vă, eu, de fapt, îi răspund mai degrabă domnului deputat Ceban.

Domnul Serghei Sîrbu:

Nici o problemă, răspundeți domnului Ceban.

Domnul Mihail Șleahțiți:

Într-adevăr, doamnelor și domnilor deputați, domnule Președinte, doamnă vicepreședinte, s-a produs un lucru bun, după mine, zilele acestea, în Parlament a fost votată o hotărîre importantă, care vizează reconfigurarea Ministerului Educației. Vreau să vă spun că Ministerul Educației dispune de cea mai mare anvergură a rețelei instituționale, noi avem peste 3 000 de instituții, circa 800 000 de oameni antrenați în activitate. Noi avem o reformă structurală foarte importantă și, iată, acel departament care, de pildă, e responsabil pentru învățămîntul preuniversitar, fiindcă este o reformă structurală, are doar 5 persoane. Oamenii, fizic, nu erau în stare să-și facă datoria. Apar sute, mii de probleme legate de această reformă structurală.

Era foarte important ca în cadrul Ministerului Educației să apară o subdiviziune, o direcție care s-ar axa în totalitate pe problematica reformei structurale, oameni cu experiență, competenți care, bineînțeles, vor fi selectați prin concurs, care vor trebui să corespundă mai multor criterii.

Evident, dacă pornești o reformă specială mare, care vizează destinul țării, destinul fiecărui copil și deci al fiecărei familii, este important să nu fim niște amatori în asemenea reforme, este important să avem o subdiviziune cu lume competentă, care își va asuma toată responsabilitatea pentru realizarea acestei reforme. Iată, de unde a apărut această direcție.

Mai apoi. În legătură cu reforma structurală, știm prea bine că apar probleme financiare foarte importante. Era foarte important să apară și o direcție care s-ar axa în totalitate pe problematica economică a reformei structurale.

Știți prea bine că această reformă inclusiv va permite să vărsăm în învățământ alte sume de bani, care ne vor permite să procurăm: carte, autobuze, să facem reparații. A doua direcție.

A treia. Știți prea bine că este important să schimbăm radical aspectul curricular al învățământului și era important să avem o direcție axată pe problematica politicilor curriculare. Și mă știți că în Republica Moldova mai are loc o reformă importantă care vizează instituțiile de învățământ rezidențiale și care se referă la incluziunea educațională. A apărut o secție axată în totalitate pe această problemă.

Știți că, în conformitate cu actele normative existente, când spui direcție, presupui minimum 5 oameni, când spui secție minimum 4 oameni. Am avut nevoie de aceste subdiviziuni pentru a asigura un ritm susținut al reformei și pentru a avea oameni care în totalitate nu vor fi amatori sau nu vor face reformă, într-un fel abătându-se pentru o perioadă de la alte obligațiuni de serviciu, ci oameni care vor fi competenți și care își vor face datoria în toată profunzimea sa.

Ieri, acest lucru în unanimitate, acest proiect de hotărâre guvernamentală a fost votat în Guvern și, în baza lui, noi vom recurge la reconfigurarea ministerului. Știți prea bine că Ministerul Educației este un minister care a suferit foarte mult în ultimul timp. Cu câțiva ani în urmă, Ministerul Educației avea 141 de lucrători, acum sînt doar 61, inclusiv toți lucrătorii tehnici care nu au o putere decizională. Era important ca acest minister să fie consolidat.

Am fost în mai multe țări și am văzut, vă spun, cu stupoare constat că sîntem cel mai mic Minister Educațional în comparație cu celelalte, pe care le-am studiat și le-am examinat, în comparație cu celelalte care sînt pe cale de reformă.

Iată, acest lucru a făcut ca să apară aceste subdiviziuni, care, repet, nu vor permite ca reforma structurală în învățământ să fie o reformă administrată de niște oameni obosiți sau amatori.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Domnul Mihail Șlehtițchi:

Trebuie să fie o reformă administrată de oameni foarte competenți.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Serghei Sîrbu:

Da, deci ultima intervenție, dacă îmi permiteți. Adică noi, dacă am înțeles corect, nu găsim acele 6 mii de lei pentru întreținerea unui copil în timp de un an, dar găsim 2,5 milioane de lei pentru crearea unor noi structuri care urmează să lichideze aceste școli. Cred că, cel puțin, este imorală această abordare.

Domnul Mihail Șlehtițchi:

Domnule deputat,

Cu permisiunea dumneavoastră, vreau să vă spun că acești bani se regăsesc în bugetul ministerului. Noi nu i-am luat de la copii. Acești bani calculați pentru copii, v-ați referit la 6 mii, într-adevăr, este suma care, conform noii formule de bugetare, va reveni acelor din licee, acești bani în continuare vor rămîne.

Mai mult decît atît, reforma ne va permite chiar în 2012 să majorăm suma de bani care va reveni fiecărui elev, în funcție de treapta școlară pe care o reprezintă.

Banii aceștia sînt bani programați de către noi, planificați și care se regăsesc în buget. Ați observat, probabil, căci văd că ați citit, și-i foarte bine, atent acea notă informativă, în anul acesta suma este mai mult convențională, cheltuieli mai nu vor fi. La anul, suma respectivă a fost găsită din rezervele noastre.

Să nu uităm că reforma ministerului presupune numai apariția unor noi subdiviziuni. Dar, atenție, stimați colegi, mă refer doamnelor și domnilor deputați, sori, se referă și la lichidarea unor subdiviziuni din cadrul ministerului.

Bunăoară, în cadrul Ministerului Educației dispăre contabilitatea centralizată, unde se regăseau un număr impunător de oameni, fapt care ne permite să facem mari economii și să spunem că am rezolvat problema, inclusiv pe contul rezervelor interioare.

Domnul Marian Lupu:

Deci, stimați colegi, la microfon, precum am spus, acei care au solicitat prezența și vreau să vă spun un lucru. Informația la care s-a solicitat prezența domnului ministru a fost prezentată de la tribună, potrivit Regulamentului. De fapt, nu urmează întrebări, răspunsuri, aveți dreptul la un minut pentru a spune ceea ce gîndiți pe marginea acestor informații.

Domnule ministru,

În cazul în care autorii, acei care v-au invitat, au totuși întrebări suplimentare, dar concrete, la care nu dispuneți de răspuns acum, fiindcă este un lucru firesc, potrivit Regulamentului, aceste răspunsuri pot fi prezentate ulterior.

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petreco:

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Dar dumneavoastră ați fost în lista celor care a invitat.

Domnul Grigore Petreco:

Da.

Domnul Marian Lupu:

Cred că nu. (*Rumoare în sală.*)

Voce din sală:

Nu, nu, nu.

Domnul Grigore Petrenco:

Deci...

Domnul Marian Lupu:

Domnule Petrenco...

Domnul Grigore Petrenco:

Deci vreau să vă informez, domnule Lupu, că noi la acest subiect invităm.

Domnul Marian Lupu:

Eu înțeleg.

Domnul Grigore Petrenco:

...de 5 săptămîni. Prima dată, din numele fracțiunii, l-am invitat pe domnul Șleahțișchi să fie prezent în sala Parlamentului în luna martie anul curent și de atunci, bine, în fine, a binevoit să vină în ședința plenară.

Domnul Marian Lupu:

Asta nu face noi să încălcăm legea.

Domnul Grigore Petrenco:

Dar sîntem, toată fracțiunea sîntem autorii acestor invitații.

Domnul Marian Lupu:

Eu vă rog frumos, haideti să nu îmbătați cu apă rece, fiindcă am mai auzit astăzi de fracțiune, de la microfonul nr.5. Nu urmați lucruri care nu se înscriu în Regulament.

Eu, la microfon, admit expunerile celor care au invitat ministrul. Doamna Domentî, vă rog. Domnul Petkov a fost, doamna Șupac, pe aceștia îi țin minte foarte bine. Dumneavoastră nu ați fost în lista acestora.

Rog să oferiți microfonul colegilor dumneavoastră.

Domnul Grigore Petrenco:

Ridicați, vă rog, stenograma Parlamentului din luna martie, atunci noi pentru prima dată am invitat ministrul educației în Parlament.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi, procedăm în felul următor.

Domnul Grigore Petrenco:

Pentru audieri la acest subiect. De aceea...

Domnul Marian Lupu:

Ori...

Domnul Grigore Petrenco:

Dați-mi voie să...

Domnul Marian Lupu:

Ori ne ordonăm...

Domnul Grigore Petrenco:

Dați-mi voie să dau...

Domnul Marian Lupu:

Ori eu închid această fază a întrebărilor. Depinde de dumneavoastră.
(*Rumoare în sală.*)

Păi, organizați-vă și ordonați-vă. Dumneavoastră, ca șef de fracțiune, la fel, vă rog, este Regulamentul, Maria Sevastianovna.

Domnul Grigore Petrenco:

Avem dreptul să punem întrebări. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Marian Lupu:

Vă readuc aminte. Întrebările le-ați adresat în trecut. Vine reprezentatul și oferă răspuns. Dacă, scrie Regulamentul, nu sînteți satisfăcuți, aveți un minut la dispoziție ca să vă expuneți poziția. Așa sau nu așa, scrie Regulamentul? (*Rumoare în sală.*)

Păi, atunci ce vorbim noi. Ce vorbim noi, dacă este Regulamentul. Eu rog să respectăm Regulamentul.

Din autori, cine a fost? Domnul Ceban.

Microfonul nr.2.

Eu am zis, autorii, invitații și n-am de gând să admit încălcarea Regulamentului.

Microfonul nr.2. (*Rumoare în sală.*) Întrebările sînt date nu de fracțiuni, ci de deputați. Eu rog să ne ordonăm și să ne respectăm reciproc.

Doamnă Domentii,

Vă rog.

Domnul Ceban, microfonul nr.2.

Domnul Ion Ceban:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule ministru,

Eu, iată, vă ascult pe dumneavoastră, nu vă supărați, și eu am impresia că toată lumea este așa de fericită de această reformă pe care o implementați dumneavoastră. Copiii aplaudă, pedagogii aplaudă, ministerul vă duce în brațe.

Nu prea îmi este clar de ce totuși sînt unele lucruri pe care le spuneți și nu corespund adevărului.

Vă dau cîteva exemple. Primul lucru. Deci atunci cînd am mers în localități, foarte multă lume ne întrebă: de ce se fac aceste presiuni din partea Direcției raionale, învățămînt, tineret și sport asupra directorilor instituțiilor, asupra administrației publice locale, făcînd referință la unele indicații ale ministerului de a închide sau a reorganiza instituțiile de învățămînt în unele sau alte localități. Dacă vreți, vă enumer zeci de aceste localități.

Eu am o întrebare către dumneavoastră: a existat sau nu o indicație în acest sens, ținînd cont de prevederile Legii învățămîntului, articolul 40? Dacă a existat, atunci în ce bază se fac aceste presiuni? Dacă nu a existat, atunci vreau să aud un răspuns foarte clar: de ce se spune instituțiilor de învățămînt că nu vor primi finanțare dacă nu vor purcede la ceea ce le indică ministerul în momentul de față?

Deci asta este prima întrebare.

Domnul Mihail Șlehtițchi:

Vă mulțumesc, domnule deputat.

O întrebare foarte bună, chiar cardinală, fundamentală pentru procesul pe care îl examinăm împreună.

Declar, cu toată responsabilitatea: o asemenea indicație nu poate exista prin definiție.

Domnul Ion Ceban:

Așa.

Domnul Mihail Șlehtițchi:

Fiindcă ea ar fi fost una ilegală, necorespunzătoare cadrului legal. Noi ne-am convocat cu colegii noștri din breaslă și le-am spus că această reformă este o necesitate, și le-am spus cum ar trebui să procedăm, care sînt parametrii, criteriile după care ar putea să apară școala de circumscripție și le-am spus: vedeți la voi în raion, dacă aveți școli în care sînt 5, 10 sau 11 copii, clar că aceste școli nu pot fi, să existe, fiindcă asta contravine legislației în vigoare și acest lucru l-am constatat împreună astăzi, atunci cînd eram într-o discuție cu domnul Sîrbu.

Ei decid, vor fi școli sau nu, fiindcă eu, la început, spuneam: reforma structurală poartă un caracter situațional.

Se prea poate întîmpla, teoretic vorbind, ca într-un raion, în genere, să nu fie școli de circumscripție, fiindcă acolo lucrurile stau foarte bine, sînt copii, nasc copii în continuare, sînt clase complete, ele apar acolo unde viața dictează această necesitate.

Rămîne la discreția administrației publice locale. De aceea, ei iau această decizie. Toată informația se scurge la minister, vine spre minister și noi, în baza acestei informații, vă spunem cîte școli.

Iată, eu azi am spus că noi am aprobat o listă de 150 de școli de circumscripții. Toate ele ne-au fost prezentate de către Direcțiile de învățămînt, tineret, sport din raioanele respective. Acest lucru constituie prima parte.

A doua. Nimeni nu sperie lumea cu faptul că nu vor primi bani. Din contra, i-am rugat pe colegii noștri să explice directorilor de școli.

Domnul Ion Ceban:

Domnule ministru,

Eu cer scuze, noi trăim în țări diferite cu dumneavoastră sau...

Domnul Mihail Șlehtițchi:

Eu vă spun cum procedăm noi și eu port responsabilitate pentru politica pe care o promovez eu. Or, în politica pe care o promovez eu personal nu se regăsesc elemente de frică sau de impunere. Nu mizez pe constrângere sau pe alte metode care ar presupune coerciția.

Noi mizăm pe argument, pe convingere, dacă dorim, sîntem persoane ... De aceea, vă spun: întreaga societate a fost informată asupra unui alt moment, începînd cu anul de învățămînt 2012 – 2013, în Republica Moldova se va schimba formula de finanțare a instituțiilor de învățămînt.

Dacă pînă în prezent, doamnelor și domnilor deputați, noi am operat cu formula „per necesitate”, începînd cu anul de învățămînt 2012 – 2013 va fi formula „per elev”. Sau dacă doriți într-o altă terminologie: „banii vor urma elevul”.

Aveam situații cînd aveam o școală de 50 de copii și o școală cu 500 de copii. Ambele școli aveau aceleași necesități să reparăm acoperișul, ferestre, uși. Și ajungeam la concluzia că într-o școală cu 50 de copii, învățămîntul sau investiția este de zece ori mai mare pe un copil, decît într-o școală de 500 de copii. Vedem că este o mare inechitate, o mare nedreptate.

Domnul Ion Ceban:

Și faceți economie pe copii, da?

Domnul Mihail Șlehtițchi:

Nu facem economii.

Domnul Ion Ceban:

Aceasta spuneți dumneavoastră.

Domnul Mihail Șlehtițchi:

Am luat, domnule deputat, o practică internațională, că așa se procedează. Este o chestie, totuși, ca să-mi închei gîndul.

Domnul Ion Ceban:

Dați-mi cîteva exemple din această practică internațională, domnule ministru.

Domnul Mihail Șlehtițchi:

Ca să-mi închei gîndul. Noi pornim pe această formulă recunoscută în întreaga lume. Noi investim banii în funcție de numărul de copii care sînt în școală.

Am elaborat o formulă prin care calculăm serviciile educaționale care sînt asigurate acestui copil, serviciile infrastructurale și de altă măsură, de altă natură. Și atunci știm cît costă, spre exemplu, un elev din clasele primare sau un elev care reprezintă treapta liceală și înmulțim la numărul elevilor.

De aceea, astfel facem ca să existe o ordine datorită... sau respectarea unor principii fundamentale ale economiei învățămîntului, că avem și economia învățămîntului, avem și o disciplină întregă, o știință întregă, oamenii scriu teze în acest domeniu. Mergem pe această dimensiune. Convocăm toți contabilii, directorii, șefii direcțiilor raionale de învățămînt.

Domnul Ion Ceban:

Domnule ministru,

Eu v-am întreat două întrebări foarte clare. A dat sau nu a dat indicații ministerul și vor primi sau nu vor primi instituțiile, indiferent de decizia pe care o iau, finanțarea pentru anul viitor. Sînt două întrebări clare, foarte elementare. Nu trebuie să faceți...

Domnul Mihail Șlehtițchi:

Domnule deputat,

Eu destul de clar la prima întrebare v-am spus că asemenea indicații nu există, repet a treia oară. Mai departe, v-am spus că se face o confuzie. Atunci cînd directorii școlilor sînt informați că se va schimba formula, foarte mulți dintre ei percep eronat această situație, considerînd că unii din ei cumva sînt avertizați. Nu este o avertizare, este o altă realitate economico-financiară, care vine peste învățămîntul din Republica Moldova.

Domnul Ion Ceban:

Am înțeles. Vă rog foarte succint, vor primi sau nu vor primi finanțare acele școli, care nu vor lua decizia de a fi reorganizate, așa cum solicită ministerul.

Domnul Mihail Șlehtițchi:

Este în dreptul administrației publice locale, mulțumită acestei intervenții care este una foarte bună, domnule Ceban. Ea îmi permite încă o dată să atrag atenția publicului larg asupra următorului moment: deschiderea, închiderea, reorganizarea școlilor depinde nu de Ministerul Educației, ci de administrația publică locală. De aceea, dacă administrația publică locală dintr-o localitate X.

Domnul Ion Ceban:

Eu vă întreb: vor primi sau nu vor primi bani? Nu mă interesează ce? Acesta în articolul 40 al acestei legi.

Domnul Mihail Șlehtițchi:

Dacă administrația va lua decizia să nu închidă școala, atunci noi vom spune ei că ea este în drept să nu facă acest lucru. Ea va primi exact suma care i se cuvine

în conformitate cu noua formulă de finanțare, după care ei vor trebui să-și caute resurse suplimentare.

Domnul Ion Ceban:

Domnule ministru,

Care este norma legală privind noua formulă de finanțare? Eu vă întreb pentru anul 2012 și 2013. Dumneavoastră ați spus că nu există astăzi o normă, care ar stabili. Poate este ceva pe interior la nivel de ordin de minister, dar aceasta nu este normă legală.

Deci dumneavoastră un pic acum procesul bugetar nu-l sesizați pînă la capăt. Eu vă întreb, o să primească sau n-o să se primească bani? Și de ce îmi spuneți dumneavoastră că în conformitate cu noua formulă, dacă ea nu este undeva adoptată?

Domnul Mihail Șleahțișchi:

Am încercat foarte delicat și explicit, dar vă spun: vor primi în strictă conformitate cu numărul elevilor din școală. Așa cum se face în toată lumea civilizată.

Domnul Ion Ceban:

În baza cărei norme legale, eu vă întreb.

Domnul Mihail Șleahțișchi:

Această normă legală, știm cu toții că noi am aprobat în Guvern.

Domnul Ion Ceban:

Este sau nu este?

Domnul Mihail Șleahțișchi:

Ea va fi după ce va fi votată în Parlament, domnule deputat.

Domnul Ion Ceban:

Deci nu este. Recunoașteți acum că faceți presiuni asupra instituțiilor de învățămînt.

Domnul Mihail Șleahțișchi:

Nu facem nici o presiune, fiindcă noi încă n-am aplicat.

Domnul Ion Ceban:

Ba, da.

Domnul Mihail Șleahțișchi:

Fiindcă noi încă n-am aplicat această formulă.

Domnul Ion Ceban:

Aveți o contradicție.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi.

Domnul Mihail Șleahțișchi:

În intenția de a o aplica. Dar vom aplica-o sau nu, depinde de cum va vota Parlamentul Republicii Moldova.

Domnul Marian Lupu:

Polemică. Tot, întrebare, răspuns.

Domnul Ion Ceban:

Domnule Președinte,

Eu am înțeles, eu mai am o întrebare. Aceasta a fost doar...

Domnul Marian Lupu:

Este deja a treia, domnule Ceban.

Domnul Ion Ceban:

Eu, pentru claritate, pentru că domnul ministru ne tot povestește multe lucruri, dar nu se referă la subiect. De aceasta au fost de specificat.

Domnul Marian Lupu:

Domnule Cebanu,

Dacă o să aveți, iată mai sînt colegii dumneavoastră care au invitat domnul ministru.

Domnul Ion Ceban:

Eu am două întrebări.

Domnul Marian Lupu:

Ați avut deja două întrebări.

Domnul Ion Ceban:

Domnule Președinte,

Noi l-am așteptat pe domnul ministru patru sau cinci săptămîni de zile. Dați-mi voie să mai acord o întrebare.

Domnul Marian Lupu:

Oameni buni,

Mai chemați-l, domnule ministru, cu multă dorință și cu multă bucurie, o să vină mai des la ora întrebărilor și o să satisfacă toate întrebările.

Domnul Ion Ceban:

Așa cum n-am mai făcut-o pînă acum.

Domnul Marian Lupu:

Nu, o spune astăzi, ne-o spune de la tribună astăzi.

Domnul Ion Ceban:

Domnule Președinte,

Eu mai am o întrebare. Vă rog să îmi permiteți să o pun.

Domnul Marian Lupu:

Domnule Ceban,

Facem așa, mai sînt colegii dumneavoastră, apropo, și de partid care tot au...

Domnul Ion Ceban:

Noi nu ne grăbim nicăieri.

Domnul Marian Lupu:

Știu. Păi, atunci așteptați-vă puțin rîndul și dacă se epuizează întrebările, o să fie timpul și o să veniți cu a treia întrebare. Eu zic că așa o să fie o'key.

Microfonul nr. 3.

Domnul Grigore Petreco:

Mulțumesc.

Am cîteva întrebări foarte succinte.

Domnule ministru,

De ce pînă în ziua de azi nu ați publicat lista completă a instituțiilor de învățămînt, care urmează a fi lichidate sau reorganizate pe toată republica?

De ce ați mințit în campania electorală la alegerile locale că nu veți închide nici o școală, că nu veți proceda la această reformă de optimizare. Și astăzi, după alegeri, veniți cu aceste planuri și cu aceste idei de a închide în următorii doi ani 378 de școli, să le reorganizați și să le lichidați.

De ce nu veniți cu această listă în Parlament la etapa aprobării bugetului de stat, ca să existe și o responsabilitate politică. Ca deputații să știe că votează acest buget conștient pentru lichidarea anumitor instituții de învățămînt și nefinanțarea lor, domnule Guma, corect.

Domnul Mihail Șlehtițchi:

Tot? Ați spus că aveți trei întrebări. Acum vreau să vă spun următoarele lucruri. Este foarte important să conștientizăm un lucru. De fapt, și în planul național de acțiuni, și în alte documente noi nu vorbim despre un plan al lichidărilor. Noi am făcut o cercetare, o investigație, o intervenție de fezabilitate prin care am încercat să răspundem la următoarea întrebare: cîte școli din Republica Moldova, în principiu, pot fi supuse reorganizării?

Și atunci când în planul național de acțiuni dumneavoastră vă loviți de cifra 164 pentru anul 2011, aceasta nu înseamnă că 164 vor fi închise. Aceasta înseamnă că noi avem acum, pentru moment 164 de școli, care ar putea fi. Și atunci noi oferim informația respectivă colegilor din administrația publică locală și le spunem: după toți parametrii, iată, aceste școli ar putea fi închise. Vedeți, luați o decizie. După care ei vor lua această decizie.

Vreau să vă spun un lucru, domnule deputat Petrenco, apreciez înalt întrebarea pe care mi-ați adresat-o, că este una foarte interesantă. Că nici un reprezentant al administrației publice din Republica Moldova nu va spune că Ministerul Educației l-a forțat să ia decizia. Nici un om, nici un primar sau un președinte de raion nu va spune că am venit și am forțat consiliile raionale sau locale să voteze pentru lichidarea unor anumite școli.

Este decizia pe care luat-o oamenii din teritoriu, fiindcă atunci când văd că au o școală cu doar 7 copii, în care un profesor predă șapte obiecte, el fiind de meserie profesor de educație fizică, mai predă fizica, matematica, astronomia, istoria, limba și literatura română și geografia, toată lumea înțelege că în o asemenea școală nu mai poate fi vorba de calitate. Și că, în asemenea condiții, Republica Moldova nu va putea produce niciodată personalități și forță de muncă foarte ieftină. Iată că mergem pe această dimensiune.

Acum în ceea ce privește publicarea listelor școlilor. Noi prelucrăm ultimele date, fiindcă vă spun cu toată sinceritatea, doamnelor și domnilor deputați, avem situații când colegii noștri din teritoriu ne asigură că această școală trebuie lichidată. O fac. După care trec două săptămîni și tot ei vin și ne roagă că s-au răzgîndit și au găsit o altă școală.

Ei ne dau o școală care spun că va fi de circumscripție, după care, peste două săptămîni, spun că va fi alta. Este dreptul lor. Nu putem să-i impunem, că noi am separat puterile, le-am descentralizat. De aceea, deocamdată nu-i grăbim, dorim să avem tabloul general. Și atunci vă asigur, domnule deputat, această listă va fi publicată.

Doamna Liliana Palihovici:

Mulțumesc, domnule ministru.

Domnule deputat,

Încă o întrebare. Vă rog țineți cont de prevederile Regulamentului, maxim două minute aveți pentru adresarea întrebării.

Domnul Grigore Petrenco:

Pentru precizare, la prima întrebare. Deci, domnule ministru,

Totuși, iată, în fața mea este Planul național de reforme în educație, care a fost aprobat de dumneavoastră. Propuneți lichidarea, optimizarea a 221 de instituții pentru 2011, 82 de instituții pentru 2012 și 75 de instituții pentru 2013.

Unde este lista?

Domnul Mihail Șlehtițchi:

Eu v-am răspuns la această întrebare. Îmi pare rău că nu ați fost atent. Mai departe, din nou o greșeală, domnule deputat, cu tot respectul, vă spun, dumneavoastră ați spus, planul acesta l-am aprobat noi, dumneavoastră...
(Aplauze.)

El a fost aprobat într-o ședință de Guvern și este un plan național în care sînt atrase și alte ministere și întreaga administrație publică locală.

Din momentul în care dumneavoastră supuneți unei analize un plan național, dumneavoastră analizați nu doar activitatea Ministerului Educației, ci și activitatea reprezentanților administrației publice locale, altor ministere, dacă doriți, a întregii societăți.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.2.

Domnul Alexandr Petkov:

Eu? Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Dumneavoastră.

Domnul Alexandr Petkov:

Domnule ministru,

Fiți amabil, vă rog, eu foarte scurt, dar v-aș ruga și pe dumneavoastră la fel de scurt și cuprinzător, da, ca să nu se enerveze cumva domnul Președinte Lupu, văd că e plecat deja.

Totuși în sală sînt mai mulți deputați printre care mă număr și eu, căroră dumneavoastră personal le-ați promis că dați publicității lista școlilor optimizate. Mie, personal, ultima dată mi-ați promis la sfîrșitul lunii august, dacă vă aduceți aminte, eram într-o emisiune televizată și există probe, da?

Așa că vă rugăm foarte mult să ne spuneți unde este lista. Și dacă nu este, din care cauză nu există această listă, și în baza cărei liste umblă reprezentanții ministerului dumneavoastră pe la școli ca să le optimizeze, cum numiți dumneavoastră? Asta este prima întrebare.

Domnul Mihail Șlehtițchi:

Vă mulțumesc, domnule deputat.

Da, atunci cînd vorbeam despre luna august, recunosc, eu, în toată naivitatea mea, consideram că campania electorală din vara acestui an nu va afecta reforma din învățămînt, dar sînt nevoit să recunosc că ea a afectat atît de tare mersul reformelor, ea a lovit atît de tare în interesul național, care vizează învățămîntul, încît n-am făcut nimic în acea vară.

De aceea, în august, din acuza acestei campanii electorale acerbe, răutăcioase, hiperagresive, nu puteam să vă spun, fiindcă nu am putut face nimic.

Doar începînd cu luna august, începînd cu această lună, am lucrat activ și, către mijlocul lui septembrie, am început să avem primele rezultate.

Acum, privitor la lista școlilor care au fost închise și am spus care sînt aceste școli, sînt două aspecte. Unul deja l-am spus, el este legat de faptul că încă nu avem o claritate totală, fiindcă în continuare, sub influența diferitelor circumstanțe, mulți reprezentanți ai administrației publice locale se mai răzgîndesc și ne oferă alte școli, este dreptul lor.

Eu nu mi-aș dori să public o școală care azi, în lista ministerului, care a fost completată, repet, în baza informațiilor venite din administrațiile publice locale, se numără ca fiind optimizată sau lichidată, iar mîine ea să nu fie lichidată.

Mai departe. Dar vreau să vă promit, dacă doriți, personal, acele 27 de școli lichidate, această listă personal v-o pun la dispoziție...

Domnul Alexandr Petkov:

Da, eu doresc acele 27 și doresc...

Domnul Mihail Șlehtițchi:

Dar convenim...

Domnul Alexandr Petkov:

Și planul de optimizare.

Domnul Mihail Șlehtițchi:

Dar convenim...

Domnul Alexandr Petkov:

Adică, planul care este, lista.

Domnul Mihail Șlehtițchi:

Dar convenim asupra următoarei înțelegeri că, oricum, această listă, din momentul în care administrația publică locală mai șovăie pe alocuri, fiindcă acolo sînt reprezentanții diferitelor partide care împărtășesc diferite puncte de vedere, se dă o luptă acerbă în jurul acestor reforme.

Domnul Alexandr Petkov:

Nu.

Domnul Mihail Șlehtițchi:

Ea, oricum, va fi una convențională.

Domnul Alexandr Petkov:

Domnule ministru...

Domnul Mihail Șlehtițchi:

Dar vă promit să v-o pun la dispoziție.

Domnul Alexandr Petkov:

Deci lista se dă nu la dorința mea sau a nu știu cui, lista... este prevăzut ca dumneavoastră să o dați publicității.

Domnul Mihail Șleahțițchi:

Domnule...

Domnul Alexandr Petkov:

Și vă rugăm foarte mult ca să respectați această...

Domnul Mihail Șleahțițchi:

Domnule deputat,

Două momente. În primul rând, doar dumneavoastră sînteți unicul deputat care mi-a cerut acum și ați recunoscut că ați recunoscut că ați făcut lucrul acesta și în luna august, unicul care, în public, mi-ați cerut această listă. Nu toată lumea, nu...

Domnul Alexandr Petkov:

Nu, mai este și colega mea Inna Șupac.

Domnul Mihail Șleahțițchi:

Mai apoi, sincer vorbind în de noi, dacă trebuie să respectăm anumite regulamente, nu există un document care mă obligă să-i dau publicității. Dar eu nu cred că este un secret, cu atît mai mult că toată...

Domnul Alexandr Petkov:

Păi cu atît mai mult nu este un secret.

Domnul Mihail Șleahțițchi:

...lumea din raioanele respective este la curent cu închiderea acestor școli, de aceea, lucrul acesta va fi publicat pe site-ul ministerului și vă rog să urmăriți dup acest site.

Domnul Alexandr Petkov:

Cînd? Puteți să ne spuneți cînd?

Domnul Mihail Șleahțițchi:

Probabil, azi suntem... probabil, mîine îl vom publica. Mîine îl publicăm...

Domnul Alexandr Petkov:

Deci mîine va fi publicată această listă.

Încă, precizarea la prima întrebare și a doua întrebare. Deci eu vreau să vă spun ceea ce v-am mai spus, da, acei care s-au apucat de optimizare trebuiau să cunoască că în Moldova, potrivit legii, alegerile locale au loc o dată la 4 ani, da.

Deci nu pot fi anticipate, nu mai știu care, o dată la 4 ani. Dumneavoastră trebuia să știți că, în vara acestui an erau să fie alegerile locale. Așa că, vă rog

foarte mult, să nu mai invocați acest pretins motiv și faptul că un vice al dumneavoastră a participat la alegerile locale doar o privește, nu mai mult. Asta este o precizare, da.

A doua. La fel, o să fiu foarte scurt și aș dori un răspuns foarte succint. Noi v-am trimis de la comisie o solicitare din orașul Iargara, Leova. Atunci domnul președinte al comisiei ne-a spus că dumneavoastră o să ne informați. Nu ne-ați mai informat, a mai trecut timp.

Aș dori foarte mult să cunosc, da, în condițiile în care, iată, eu am scrisoarea asta, aici, în fața mea, în condițiile în care autoritățile locale au asigurat că vor finanța acest gimnaziu și reprezentanții ministerului dumneavoastră au purces totuși la optimizarea acestuia, spuneți-mi, vă rog, cu ce s-a rezolvat, deci care este rezolvarea problemei?

Domnul Mihail Șlehtițchi:

Deci, domnule Petkov...

Domnul Alexandr Petkov:

Dar vă rog foarte frumos, succint.

Domnul Mihail Șlehtițchi:

Încă o dată vreau, special pentru dumneavoastră, să repet, rezolvarea problemei, soluția stă la dispoziția administrației publice. Ei vin cu rezolvarea și ei vin cu soluția.

Ei pot să consulte ministerul, să vadă care-i poziția ministerului, să audă dacă soluția pe care o propun consună sau nu cu legislația în vigoare, dar soluția o iau ei.

Eu vă rog ca toată lumea să înțeleagă acest lucru. Păi, nu Ministerul Educației, nici o dată, să știți, nu va fi emis un ordin.

Domnul Alexandr Petkov:

Domnule ministru,

Poate.

Domnul Mihail Șlehtițchi:

Cu referire, vă rog, să mă ascultați, cu referire la gimnaziul din Iargara. Acest ordin, fiindcă gimnaziile, școlile primare cad sub imperiul administrației publice locale.

De aceea, vă reamintesc și cred că o să confirmați încă o dată. Care-i problema la Iargara? Avem o școală în care sînt numai 58 de copii, capacitatea de absorbție fiind de 340 de copii. Avem 5 clase primare, în fiecare regăsindu-se numai cîte 5 sau 4 copii.

Vă spun, din punct de vedere legal, aceste clase nu pot exista, ele trebuie comasate, unite sau transportate la Iargara, iar pînă la Iargara, știți prea bine, sînt 20 de kilometri. Acum...

Domnul Alexandr Petkov:

La Leova ați vrut să spuneți.

Domnul Mihail Șlehtițchi:

Pînă la Leova, pardon. De la Iargara pînă la Leova.

Acum, avînd în vedere că noi am propus această idee de plafonare în Legea învățămîntului, de scoatere a plafoanelor atunci cînd vorbim despre mărimea claselor, eu cred că în situația în care dumneavoastră o să votați în Parlament, că o să vină acest pachet de propuneri, amendamente care vizează completarea sau modificarea legislației în învățămînt, asta ne-ar permite, din punct de vedere legal, să rezolvăm corect această problemă.

Ne lovim de ilegalitatea care poate să apară în situația în care lași clase doar cu 5 copii, fiindcă Legea învățămîntului din Republica Moldova, care astăzi are putere, spune: clasa poate funcționa, că ne referim la mediul rural, doar în situația în care are minimum 20, maximum 25 de copii.

Domnul Alexandr Petkov:

Domnule...

Chiar îmi cer iertare, da, poate n-am fost destul de...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Petkov,

Vă rog, nu faceți dialog. Aveți dreptul la două întrebări.

Domnul Alexandr Petkov:

Asta este la aceeași.

Doamna Liliana Palihovici:

Dacă nu sînteți mulțumit cu răspuns, aveți dreptul la un minut pentru replică, mai mult nu.

Domnul Alexandr Petkov:

Da, doamnă Președinte,

Eu doar...

Doamna Liliana Palihovici:

Acum e minutul dumneavoastră de replică și tot.

Domnul Alexandr Petkov:

Nu e replică, e precizare.

Domnule ministru,

Deci în scrisoare este scris negru pe alb, decizia consiliului de a nu închide există, la fel cum există trimișii ministerului care doresc închiderea acestui liceu, acestui gimnaziu.

Și mai mult. Dumneavoastră ați uitat să spuneți încă un moment, destul de important. Este unicul gimnaziu în orașul Iargara care este cu predare în limba rusă și mai sînt careva mai mult, alte precizări.

De ce nu le spuneți și de ce spuneți acum că noi sîntem de vină. De ce nu intrați în situație.

Domnul Mihail Șlehtițchi:

Domnule deputat,

Uitați-vă, cu intratul în situație. Știți ce mă miră cum unii deputați azi încearcă să-l impună pe ministrul educației să încalce legislația Republicii Moldova.

Domnul Alexandr Petkov:

...încălcător...

Domnul Mihail Șlehtițchi:

Vă rog să conștientizați acest lucru.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Petkov,

Timpul dumneavoastră a expirat.

Domnul Mihail Șlehtițchi:

Și eu vă rog, să se regăsească în procesul-verbal, fiindcă, de fapt, expresii de genul: de ce nu intrați, de ce nu faceți, atunci cînd eu v-am demonstrat că lucrurile contravin legii, de aceea și v-am spus, trebuie de schimbat legea.

Nu de făcut excepții ilegale, ci de schimbat legea, ca mai apoi să ia niște soluții legale...

Domnul Alexandr Petkov:

Veniți cu inițiative. De ce nu veniți cu inițiative?

Domnul Mihail Șlehtițchi:

De aceea, v-am spus că acest gimnaziu, care este un gimnaziu rus, din Iargara, ar putea să intre sub imperiul unei modificări legislative care ar permite ca, într-o situație excepțională, cum s-a creat în Iargara, să existe clasă cu 5 copii.

Dar dați-ne voie să asigurăm fundalul legislativ adecvat. Nu impuneți ministerul să procedeze de o manieră ilegală.

De aceea, noi am mers pe calea cea mai corectă. Noi am elaborat amendamentul prin care schimbăm legea și care ne va dezlega mîinile tuturor să rezolvăm problema în favoarea copiilor.

Domnul Alexandr Petkov:

Doamnă Președinte,

Acum replica.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.3.

Domnul Alexandr Petkov:

Replica.

Doamna Liliana Palihovici:

Nu, dumneavoastră ați epuizat timpul dumneavoastră.

Domnul Alexandr Petkov:

Replica de 10 secunde.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.3.

Nu, microfonul nr.3.

Doamna Inna Șupac – Frațiunea PCRM:

Vă mulțumesc.

Domnule ministru,

Bună ziua, în sfârșit vă vedem aici, în plenul Parlamentului. Avînd în vedere că eu patru ani de zile am fost secretarul comitetului central al komsomolului moldovenesc contemporan, avînd în vedere că dumneavoastră cîndva ați fost secretarul comitetului komsomolului de la Universitatea Pedagogică din Bălți să vorbim cu dumneavoastră ca niște colegi, onest și fără eschivări de la întrebări.

Domnule ministru,

La data de 27 iunie 2011, Guvernul Republicii Moldova a trimis o scrisoare de intenții Fondului Monetar Internațional, scrisoare semnată de reprezentanți ai tuturor partidelor din Alianță: domnul Filat – Partidul Liberal Democrat; domnul Lazăr, care este prezent aici, din Partidul Democrat și domnul Drăguțan din partea Partidului Liberal.

În acest document, guvernarea și-a asumat responsabilitatea, stimați colegi, eu vă rog frumos, guvernarea, dumneavoastră v-ați asumat responsabilitatea de a implementa optimizarea în sistemul educațional.

Domnule Diacov,

Aceasta ține și de politicile dumneavoastră.

Optimizarea care prevede, conform acestui document, închiderea și reorganizarea școlilor, crearea școlilor de circumscripții și disponibilizarea acelor 5600 de pedagogi vii. Ca urmare, la 5 iulie, acum și dumneavoastră ați nominalizat, Guvernul a adoptat această hotărîre și planul de acțiuni. Conform acestui plan, dumneavoastră ați nominalizat, ați planificat să optimizați timp de trei ani de zile 378 de instituții de învățămînt din țară.

Atunci cînd dumneavoastră astăzi ne-ați pus peste tot locuri despre legalitate și necesitate, ca noi să acționăm în cîmpul legal, cît de legale sînt aceste două documente? Scrisoarea la FMI și Hotărîrea Guvernului din 5 iulie. Avînd în vedere articolul 40 prim din Legea învățămîntului.

Și dumneavoastră ați spus că decizia de optimizare a instituțiilor de învățământ, acestea sînt în mîinile administrației publice locale de nivelul I. Aceasta nu este decizia dumneavoastră, a domnului Lazăr, a domnului Filat și nici a FMI.

De ce dumneavoastră puneți carul înaintea boilor și de ce dumneavoastră le impuneți lor aceste hotărîri? Care, de fapt, sînt ilegale pînă ce nu există acele 378 de decizii ale administrației publice locale de nivelul I. Poftim, așteptăm răspunsul.

Domnul Mihail Șlehtițchi:

Doamnă colegă Șupac,

Vă spun cu toată responsabilitatea că există 27 de decizii ale consiliilor. Și, de aceea, eu aceasta și vă spun: am reorganizat per ansamblu 91 de instituții, dintre care 27 au fost închise în baza deciziilor acestor consilii. Dacă dumneavoastră cumva credeți că eu operez cu această cifră, fără a avea la mînă copiile proceselor-verbale ale acestor consilii, atunci nu aveți dreptate. Aceasta e una.

Doi. Am spus-o și îmi pare foarte bine că ați confirmat și dumneavoastră acest lucru. Această reformă presupune o antrenare masivă a administrației publice locale. Ministerul niciodată nu va recunoaște o școală ca fiind închisă sau cumva reformatată, dacă nu va avea la bază sau nu va dispune de acest proces-verbal al ședinței consiliului respectiv.

Mai mult decît atît, știți prea bine, dacă ați urmărit atent modificările, amendamentele pe care le propunem noi în Legea descentralizării, noi optăm pentru a oferi și mai multă putere administrației publice locale în soluționarea problemelor școlare.

De aceea, cu siguranță că avem dreptate și nu știu de unde porniți dumneavoastră că noi ne-am permis să închidem vreo școală. Noi nu închidem, nu reorganizăm. Noi sîntem într-un dialog permanent cu colegii noștri din teritoriu. Dar decizia finală o iau. Noi doar am elaborat criteriile și le-am expus cum trebuie făcut acest lucru în strictă conformitate cu legislația în vigoare.

Doamna Liliana Palihovici:

A doua întrebare, doamnă deputat.

Domnul Mihail Șlehtițchi:

Acum cu numărul pedagogilor, că ați spus dumneavoastră. Eu vă adresez întrebarea dumneavoastră în calitate de tînăr pedagog. Dacă dintr-o școală dispar toți elevii, nu sînt copii, nu sînt ore, nu sînt clase. Vă întreb, atunci disponibilizarea. Nu, nu, nu.

Doamna Inna Șupac:

Domnule ministru,

Eu îmi cer scuze. Haideți noi să ne clarificăm, căci noi nu ne aflăm în dezbateri.

Domnul Mihail Șlehtițchi:

Disponibilizarea pedagogului care este fără clasă, ea este ilegală? Statul trebuie să-l ajute în asemenea...

Doamna Inna Șupac:

Domnule ministru, domnule ministru...

Domnul Mihail Șlehtițchi:

Nu, că ați atins demisia lor.

Doamna Inna Șupac:

Să nu intrăm în dezbateri. Eu v-am pus o întrebare și eu vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Și ați primit răspuns. Vă rog, a doua întrebare, doamnă deputat.

Doamna Inna Șupac:

Dumneavoastră ați recunoscut ilegalitatea documentelor semnate de către Alianța de guvernare. Și a doua întrebare. Spuneți-mi, vă rog, domnule ministru, conform estimărilor prealabile în acest plan de acțiuni, care este corelația dintre așa-numita economie în urma implementării acestei reforme și cheltuieli?

Domnul Mihail Șlehtițchi:

Eu vreau să vă aduc un exemplu și puteți să-l verificați chiar azi, chiar mâine, chiar poimâine, atunci când vorbeam despre faptul că oponenții noștri, ei sînt foarte mulți, spun că acești bani vor pleca din învățămînt. Eu le declar: banii rămîn în continuare în învățămînt.

Un exemplu concret: am luat mass-media, un autobuz cu jurnaliști și am plecat în Rîșcani. Repet, Rîșcani și Căușeni au fost primele două raioane, unde noi am probat, unde noi am pilotat, mai corect, această reformă. Și i-am întrebat: banii au plecat din sistem? Voi ați rămas fără bani? La care nouă ni se s-a spus: iată, avem 3 milioane de lei economisiți și dorim să mai procurăm pe banii aceștia trei autobuze „Mercedes”, îi spuneau ei în Rîșcani.

Iată un caz concret care spune că banii rămîn și administrația publică locală decide cum îi va utiliza. Vor cumpăra cărți, vor face reparații, vor procura autobuze, banii rămîn în învățămînt. Mergeți la Rîșcani, mergeți acolo, vorbiți cu cei din liceului.

Doamna Inna Șupac:

Eu vă mulțumesc. Noi mergem și la Rîșcani, și la Căușeni, și în alte orașe.

Domnul Mihail Șlehtițchi:

Poftim, eu v-am dat date concrete. Mergeți la Liceul Teoretic din Costești.

Doamna Inna Șupac:

Domnule ministru,

Eu îmi cer scuze, eu îmi cer scuze. Dar dați-ne, vă rog, răspuns corect la întrebare. Dumneavoastră, ca ministru al educației, răspundeți de implementarea acestui plan de acțiuni. Vă rog frumos, care este așa-numita economie, conform estimărilor. Dumneavoastră știți că acolo sînt cifre, nu numai vorbe și cifre concrete în acest plan și care sînt cheltuielile? Vă rog frumos, ca toată lumea să cunoască.

Domnul Mihail Șlehtițchi:

Colegă Șupac,

Adică vă spun în sensul că sîntem din breaslă, din pedagogie, domnișoară deputat Șupac. Eu v-am spus, acum nimeni nu vă poate spune care sînt banii, fiindcă reforma n-a fost încheiată încă pentru anul 2011. Eu pe urmă am să fac un raport, inclusiv financiar, spunînd cîți bani au fost economisiți și turnați din nou în învățămînt.

Eu v-am adus un exemplu concret, care poate fi verificat, care este de ordinul milioanei, ca să vă arăt că, în rezultatul acestor reforme, au început să apară bani, care sînt vărsați în învățămînt și care, la inițiativa administrației publice locale aduc evidente beneficii învățămîntului.

Așteptați un pic, mai avem cîteva luni, cînd vă voi spune concret care au fost banii economisiți și unde au mers ei. Și în ce măsură au contribuit ei la fortificarea sistemului educațional. Așteptați un pic.

Doamna Liliana Palihovici:

Mai aveți dreptul la un minut. Replică, doamnă Șupac.

Microfonul nr. 2.

Doamna Inna Șupac:

Eu vreau să vă, domnule ministru, eu vreau să vă spun că, conform planului adoptat de către dumneavoastră, în articolul „economii”, dacă noi o să calculăm, noi vedem că așa-numita economie constituie 230 de milioane de lei. Iar dacă noi să vedem cheltuielile, ele sînt 245 de milioane de lei.

Care este rostul de a implementa reforma de optimizare, de închidere și de reorganizare a școlilor noi așa și nu am înțeles. Și cred că nimeni din acei prezenți nu au înțeles, de fapt. Dar îi înțeleg pe acei care sînt la Fondul Monetar Internațional, cărora dumneavoastră le scrieți scrisori.

Domnul Mihail Șlehtițchi:

Eu vreau să vă întreb un lucru, dacă îmi permiteți. Dumneavoastră operați cu două cifre, cifra 230, așa-i? Și cifra 245. Spuneți că o cifră acestea sînt economii, și alta cheltuieli. Chiar în planul acesta național de acțiuni se regăsește cifra „cheltuieli”? Eu vă întreb.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr. 3.

Domnul Mihail Şlehtiţchi:

Nu, că eu vă întreb. Aceasta este o chestie delicată.

Doamna Inna Şupac:

Dar acolo sînt planificaţi bani pentru procurarea transportului sau el vine gratis din FMI? Este un plan?

Domnule ministru,

Noi putem să...

Domnul Mihail Şlehtiţchi:

Eu am înţeles.

Doamna Inna Şupac:

...planul.

Domnul Mihail Şlehtiţchi:

A doua cifră nu se regăseşte. A doua cifră nu se regăseşte. Aţi manipulat.

Doamna Liliana Palihovici:

Doamnă Domentî,

Vă rog, întrebările dumneavoastră.

Doamna Inna Şupac:

Cu matematica cam...

Doamna Liliana Palihovici:

Doamnă Domentî,

Vă rog întrebările dumneavoastră.

Doamna Oxana Domentî:

Domnule ministru,

Eu vreau să constat, cu mare regret, diferenţa mare dintre dispoziţia bună a dumneavoastră cu care raportaţi astăzi aici, în Parlament, mîndria cu care raportaţi despre reforma ideală şi, la fel, mîndria cu care vă aplaudă colegii dumneavoastră şi dispoziţia colectivelor de învăţători cu care ne-am întîlnit, de pedagogi din şcolile care se închid, dar şi a părinţilor care vor rămîne fără şcoală în satele respective.

Spuneţi, vreau să mă întorc la această cifră de 221 de şcoli care urmau să fie reorganizate la 1 septembrie 2011. N-am mai înţeles, astăzi, în cuvîntarea dumneavoastră aţi spus că există această listă şi că există şi deciziile consiliului autorităţilor locale. Ulterior, aţi spus că nu există această listă. După care ne spuneţi că mîne va fi, totuşi, publicată iar pe site-ul Parlamentului.

Noi însă știm, cu toată certitudinea, că există o astfel de listă, pentru că noi am colectat-o din teritoriu. Deci dacă dumneavoastră nu o aveți, iată, colegii noștri din toate raioanele au colectat aceste cifre din teritoriu și noi avem lista școlilor, cel puțin, care au fost informate că vor fi închise pe parcursul acestui an. Nu am înțeles, unii de la 1 octombrie, alții de la 1 ianuarie ș.a.m.d.

Noi vrem să vă întrebăm: care au fost abordările care au stat la baza perfectării acestei pseudoliste? Ce alte criterii decât cele de finanțare per elev ați luat în calcul?

Pentru că eu am aici un caz concret și am să vă transmit și dumneavoastră, și jurnaliștilor fotografiile de la două școli.

Una – cea care doriți s-o faceți de circumscripție din satul Bolotina și cea din satul Clococeni, de 10 kilometri alături, dar care este o școală reparată, cu condiții foarte bune, a fost reparată din fondul de investiții sociale, la care a contribuit la această reparație toată comunitatea, a strâns mână de la mână fiecare locatar din acest sat și a contribuit la reparația acestei școli.

Sînt condiții care sînt de 10 ori mai bune decât școala pe care vreți s-o faceți de circumscripție. De la 1 octombrie, această școală urma să fie și doar datorită faptului că părinții au insistat, au mers în toate instanțele, au ajuns și la dumneavoastră, sînt sigură, această școală mai funcționează azi și are finanțare, după cum ne-au spus dumnealor, pînă la 1 ianuarie 2012.

Ce alte criterii decât doar criteriul de finanțare ați luat în calcul? Or, cheltuielile făcute pentru reparația acestor clădiri pe care vreți să le închideți nu sînt tot cheltuieli care trebuie luate în considerare, ele, la urma-urmei, trebuie să fie recuperate.

Plus la asta, copiii trebuie să meargă, din această școală bună care se încălzește, să meargă în Bolotona, o școală care nu se încălzește, la care cade tavanul, 10 kilometri, 2 kilometri care, prin pădure, în care avem situații diferite pe această porțiune de drum.

Doma Liliana Palihovici:

Doamnă Domentî,

Două minute au trecut.

Doamna Oxana Domentî:

O porțiune de drum absolut reparată. Ați luat în calcul și alți factori decât cel de finanțare? (*Rumoare în sală.*)

Domnul Mihail Șleahțișchi:

Doamnă deputat Domentî,

Atunci cînd îmi arătați acele imagini, vreau să vă adresez o întrebare: dumneavoastră porniți de la premisa că Ministerul Educației poate schimba situația. Așa este?

Păi, eu o oră jumătate încerc să vă explic o chestiune care se regăsește în legislația Republicii Moldova, închiderea, deschiderea, reorganizarea o face administrația publică locală.

De ce dumneavoastră nu mergeți cu ele, în calitate de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, mergeți în Consiliul raional Glodeni și încercați tot așa să le... ca eu să merg și să vin după dumneavoastră și să spun: vedeți, doamna deputat Domenti a venit, v-a adus fapte, argumente, stimați colegi, poate e bine să procedăm.

Nu Ministerul Educației ia decizia, nu el emite ordin, nu el indică care școală consiliului local și dacă consiliile locale sau consiliul raional nu-i de acord, ministerul nu este în drept să bată în el.

Eu accept poziția aleșilor locali, eu respect aleșii locali, eu fac acest lucru, fiindcă este în obligațiunea mea directă.

De aceea, vă invit să mergem împreună la Glodeni. Mergeți cu aceste filmulețe, nu la jurnaliști, să mergem în consiliul raional, să vorbim acolo, să vedeți că acolo sînt oameni care gîndesc și ei, au și ei argumente, care sînt cu multă rezistență în ei, cu multă ambiție în ei. Nu aici, acolo.

Doamna Liliana Palihovici:

A doua întrebare, vă rog.

Microfonul nr.3.

Doamna Oxana Domenti:

Domnule ministru,

Școala despre care vă vorbeam, de circumscripție, da, oricum este decizia ministerului, dumneavoastră ați stabilit care vor fi școlile de circumscripție.

Cel puțin, dacă ați purces la o reformă pe întreg teritoriul țării, ați avut în plan să stabiliți un număr de școli de circumscripție. Așa văd și din planul dumneavoastră de acțiuni, da, de reformare a sistemului educațional.

Avem un număr de 165 de școli de circumscripție care urmau să fie reparate. Reparate capital de la 1 septembrie 2011. Nu vedem nici aceste reparații.

Vă spun că școlile pe care dumneavoastră doriți să le faceți de circumscripție, cade tavanul în cap și nu s-a purces la nimic în școlile respective. De ce nu pregătiți această reformă înainte de a vă lua angajamente de economii de milioane în fața Fondului Monetar Internațional.

Domnul Mihail Șleahțițchi:

Da, eu vă mulțumesc.

Într-adevăr, apare cifra de 165, ceea ce înseamnă școlile de circumscripție care deja le-am creat pe parcursul ultimilor 2 ani, în două raioane: în Rîșcani și în Căușeni, plus 150 de școli de circumscripție, a căror listă deja este aprobată și predată FISM-ului.

În curînd, Fondul de investiții sociale din Republica Moldova va începe să sprijine școlile pe care le-am analizat și pe care le-am aprobat.

Da, foarte corect ați spus, de ce lucrul acesta nu l-am făcut imediat din vara lui 2011 sau poate mai devreme.

Cu regret, trebuie să constat, am crezut, ca un om foarte naiv, că, în această vară, oamenii care vor pretinde la funcții politice de rang raional sau de altă natură nu vor ataca școala sau nu vor parazita pe corpul învățământului, dar n-a fost să fie.

Școala atât de tare a fost implicată în campania electorală din această vară, încât a fost imposibil să pornim reforme.

De aceea, cu părere de rău, constat că acest lucru am început să-l facem la sfârșitul verii, dar lista de 150 este, ea este aprobată, este predată Fondului de investiții sociale din Moldova și în curînd vor începe acțiunile prevăzute în Planul național cu privire la reforma structurală în învățământ.

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Și eu vă mulțumesc, domnule ministru.

Lista deputaților care au avut dreptul să adreseze întrebări a fost epuizată.

Vă mulțumesc.

Invit la tribuna Parlamentului pe... (*Rumoare în sală.*)

Dumneavoastră ați adresat mai mult de două întrebări, domnule deputat.

Aveți un minut la replică, nu mai mult. Un minut.

Microfonul nr.3.

Domnul Ion Ceban:

Domnule ministru,

Mie îmi pare rău că dumneavoastră ne țineți pe toți aici de proști. Să mă scuzați, pentru că altă expresie nu pot să găsesc. Negru pe alb scrie: costurile pentru implementarea reformei. Asta ce e, economie sau ce e? Sau sînt cheltuieli.

Domnule ministru,

Sînt cifre negre pe alb. Unu.

Doi. Dumneavoastră spuneți că cadrul normativ legal nu a fost amendat. Este colegul dumneavoastră din raionul Ungheni, deputat acum în Parlament, întrebați-l în ce bază nu i s-a admis rarificarea liceelor din Costuleni și Petrești, sate în care sînt peste 4600 de locuitori, cu clasa a zecea liceală.

Întrebați-l pe dumnealui, înainte de a veni aici cu asemenea argumente de care dați dovadă și învinuiți că legea este perfectă. Într-un caz pentru dumneavoastră este legea perfectă, într-un caz nu este.

Trei. Eu vreau să vă întreb, rata abandonului școlar, dumneavoastră știți indicatorii principali ai ONU în ceea ce ține de dezvoltarea sistemului de învățământ. Puteteți să-mi spuneți? Ei sînt 3.

Vă rog mult. Sînteți ministru al educației.

Domnul Mihail Șlehtițchi:

El a avut replică sau dă întrebare?

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule deputat,

Aveți replica, un minut. Mai aveți cîteva secunde.

Domnul Ion Ceban:

...cunoașteți sau nu, domnule ministru. Să vedem. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Mihail Șlehtițchi:

Domnule Ceban,

Eu acum...

Domnul Ion Ceban:

Vă rog mult.

Domnul Mihail Șlehtițchi:

Dumneavoastră... sau, nu, eu încerc, sînt un om care respectă regula jocului. Eu am înțeles că vi s-a oferit cuvîntul pentru replică. Acum eu înțeleg că continuă, eu vreau cumva să votăm. Să continuăm audieri, sînt gata, dar sau, că vedeți cum la noi cît e de ușor, inclusiv în Parlament. Ne înțelegem una, stabilim o condiție, am încălcată-o.

Este Legea Republicii Moldova care interzice niște lucruri, vin în Parlament și aflu că, nu, nu, se poate de trecut peste lege, hai să facem.

Domnilor, ori respectăm în această țară legile și vom avea inclusiv un învățămînt performant, ori nu le respectăm și vom constata cît de buni sîntem noi de la Dumnezeu, cîtă potențialitate este în noi, dar țara e săracă. (*Aplauze.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Mulțumesc, domnule ministru.

Alte întrebări le adresați pentru următoarea ședință.

Domnule ministru, vă mulțumesc.

Microfonul nr.2. De procedură.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc.

Domnule ministru,

Eu nu știu ce fel de...

Doamna Liliana Palihovici:

De procedură, domnule deputat.

Domnul Sergiu Stati:

Da, de procedură...

Doamna Liliana Palihovici:

Asta nu-i de procedură.

Domnul Sergiu Stati:

Deci nu este ministrul aici ca să vină, să ne învețe minte. Lasă să meargă la ministerul respectiv și să facă datoria. Și să nu vină să învețe pe...

Doamna Liliana Palihovici:

Eu vă mulțumesc domnul...

Domnul Sergiu Stati:

...deputați.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă mulțumesc, domnule deputat.

Invit la tribuna Parlamentului pe domnul ministru Lazăr, pentru a răspunde la întrebarea domnului deputat Mușuc, referitor la majorarea tarifelor.

Domnul Valeriu Lazăr – ministrul economiei:

Vă mulțumesc doamnă președinte al ședinței.

Onorat Parlament,

Am concretizat cu autorul acestei interpelări, domnul deputat Mușuc. De fapt, întrebarea dumnealui vizează, în mod special, dacă eu am înțeles corect, și așa fi vrut să concretizăm, vizează, de fapt, evoluția tarifului la gazele naturale.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.3.

Domnul Eduard Mușuc:

Da. Eu aș dori să concretizez întrebările ca și răspunsurile să fie exacte și clare.

Prima întrebare este, se referă la contractul de livrare a gazelor naturale. Dumneavoastră știți că, în 2006, încă în anul 2006, Rusia a vrut să aplice așa-numite tarife europene pentru mai multe țări, inclusiv pentru Republica Moldova.

Atunci, Guvernul Republicii Moldova, în frunte cu doamna Greceanîi, a fost de zeci de ori la Moscova și a reușit să încheie un contract cu, să extindă perioada aceasta de majorare, de revenire la tarife europene practic pentru 4 ani de zile.

Paralel, s-au depus mai multe eforturi din partea mai multor țări pentru renegocierea acestor condiții, pentru aplicarea inclusiv anumitor discount-uri, reduceri, mai ales pentru perioada aceasta de criză.

Doamna Liliana Palihovici:

Dumneavoastră concretizați întrebarea.

Domnul Eduard Mușuc:

Eu concretizez.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule deputat.

Domnul Eduard Mușuc:

Două minute. Nu reveniți, doamnă Palihovici. Am două minute pentru fiecare întrebare

Doamna Liliana Palihovici:

După aceea o să cereți întrebări.

Domnul Eduard Mușuc:

Da am două minute pentru fiecare întrebare, nu aveți dreptul să interveniți. Vă rog frumos. Vă rog frumos, porniți cronometrul și respectați Regulamentul.

Mai multe țări au reușit să negocieze, inclusiv reduceri pentru o perioadă de criză. Aceeași Ucraina – 30%, Țările Baltice, Franța – 15%. De ce Guvernul Republicii Moldova... iată, dumneavoastră conduceți Ministerul Economiei, de ce Guvernul n-a fost... nu s-a implicat în acest proces.

De ce, iată, în acești 2 ani de zile, practic, noi n-am avut delegații nici la Guvernul Rusiei, nici la „Gazprom”, nemaivorbind de zeci de ori despre discuții care să conducă la un rezultat concret.

Și plus, cum comentați declarația Prim-ministrului, care spune că această problemă se referă la, este o problemă între doi agenți economici, dar nu este, în general, o problemă a Guvernului.

Domnul Valeriu Lazăr:

Mulțumesc.

Întrebarea dumneavoastră, de fapt, necesită un anumit excurs în istorie. Într-adevăr, acest contract care își pierde valabilitatea, în trimestrul curent a fost semnat în decembrie 2009. Am fost și pînă la o anumită etapă partea echipei de negocieri. Ei știu ce înseamnă să porți negocieri cu „Gazprom”-ul. Și, în genere, aceea ce înseamnă, nu-i simplu să porți negocieri cînd nu ai alternativă, de fapt. Fiindcă negocierile poartă așa o latură convențională, în situația în care nu ai alternativă.

De fapt, trebuie să mergi și să respecti regulile jocului pe care ți le impune contraagentul care este unicul, de fapt, și teoretic, și tehnic potențial livrator. Aceasta este o remarcă importantă. Dar, într-adevăr, acești cinci ani au fost o perioadă grea.

Fiindcă vreau să vă aduc la cunoștință că din 2005, cînd a început modificarea acestor tarife de la 80, cît era prețul sau tariful mediu de achiziționare în anul 2005, am ajuns la 360, de fapt, 400 în trimestru. Putem vorbi că a avut loc o majorare de cinci ori din 2005 pînă în curent, în baza inclusiv a 5 ani acoperiți de acest contract.

Nu mă apuc să dau aprecieri. Avem o realitate. De fapt, noi am avut, pe parcursul a cinci ani de zile, ajungere la aceste 400 de dolari mia de metri cubi. Acum care este deosebirea și de ce poate Guvernul este constrîns în posibilitatea de a se implica?

Ați adus exemplul Ucrainei. Puteam și eu să aduc exemplul Belarus și al altor țări. Deosebirea este că nici Ucraina, la timpul respectiv, dar ne referim la Ucraina în mod special, nu a cedat controlul asupra operatorului național. Eu sînt

aici în calitate de ministru al economiei și cu statutul meu modest de acționar cu 35 la sută la „Moldovagaz”. Și cred că aceasta este o diferență.

Este una când este „Naftogaz Ucraina”, unde statul ucrainean are 100% și el, prin organele de conducere și conform legii, impune tot ce vrea: managementul acestei societăți comerciale. Și este altă situație în cazul Republicii Moldova. Noi avem doar 35 la sută. S-a întâmplat lucrul acesta în 1998, 1999. Cred că nu este cazul acum să ne aducem aminte. Este o temă aparte de discuție de ce s-a întâmplat. Avem o realitate.

De aceea, eu ca ministru al economiei, am, din partea statului, mandatul de a gestiona doar 35 la sută. Eu mă rog la managementul „Moldovagaz” să mă accepte în grupul de negocieri.

Noi participăm la gestionarea acestei societăți în proporție de 35 la sută. Așa sîntem reprezentanți în Consiliul societății, doi membri ai consiliului din șapte. Vă dați seama că chiar matematic deciziile acolo se iau cu simpla majoritate și doar anumite decizii care vizează reorganizări 3/4, 2/3. Noi sîntem limitați în posibilitate, conform legii, de a impune managementul la un anumit comportament.

Dar, chiar indiferent de această situație, managementul „Moldovagaz” a acceptat ca în echipa de negociatori să fie și reprezentanții Ministerului Economiei, în grupul de negociatori avem viceministrul Popa și directorul Departamentului Ceban.

De aceea, noi mai mult putem spune că monitorizăm procesul de negocieri decît putem influența acest proces. Sînt acolo anumite nuanțe. „Moldovagaz”, fiind, avînd ca și acționar majoritar „Gazprom”-ul, care este și livratorul. Este un anumit gen de conflict de interese în cazul acestor tranzacții. De aceea, ei au acceptat ideea ca noi ca și acționari să fim prezenți acolo.

De aceea, răspunzînd direct la întrebarea dumneavoastră noi nu ne putem permite să negociem la nivel de Guvern, așa cum o fac ucrainenii, de exemplu. Fiindcă negociază, într-adevăr, firma vânzătoare, care este „Gazprom”-ul. Nu negociază Guvernul Federației Ruse. Și negociază „Moldovagaz”.

Managementul „Moldovagaz”, conform legii, orice lege din Republica Moldova spune că acționarul nu are dreptul să intervină în activitatea operațională. Aceasta spun legile Republicii Moldova.

Dar, în calitate de membri ai consiliului, noi participăm la acest proces. Aceasta este deosebirea. Nu zic că este o situație fericită. Dar avem această realitate. De aceea, poate noi sîntem constrînși în posibilitatea de a negocia la nivel de Guvern.

Aceasta nu înseamnă că noi, pe parcursul acestor doi ani, nu am făcut tentative de a renegocia contractul. De fapt, reacția „Gazprom”-ului a fost una foarte dură. Auziți, așteptăm să expire contractul și, de fapt, vom renegocia, adică ei nu au acceptat să renegociem.

Ceea ce am reușit să facem, anul trecut s-a reușit renegocierea în folosul Republicii Moldova a tarifului de tranzit. Dacă, anterior, „Gazprom”-ul achita „Moldovagaz” – 2,5 dolari pentru mia de metri cubi tranzitați la 100 km în Republica Moldova, acum avem tariful de 3 dolari. Această majorare ne-a permis acumulări suplimentare la bugetul „Moldovagaz” de circa 10 milioane de dolari și

ne-am permis o anumită atenuare parțială a creșterii tarifului. Dacă nu era această renegociere, tariful trebuia să fie și mai mare. Acesta este primul răspuns la această întrebare.

Doamna Liliana Palihovici:

Da, domnule Mușuc,
Vă rog, următoarea întrebare.

Domnul Eduard Mușuc:

Doamnă Palihovici,
Eu vă rog frumos să avem o discuție, deoarece...

Doamna Liliana Palihovici:

Eu nu pot întrerupe ministrul atunci când răspunde, domnule Mușuc.

Domnul Eduard Mușuc:

Dați-mi și oferiți-mi mie această posibilitate. Am să o fac în mod foarte, așa, corect, fără ca...

Doamna Liliana Palihovici:

Eu am să vă rog să vă respectați unul pe altul.

Domnul Eduard Mușuc:

Nu, dar îl respect ca pe ministrul care conduce Ministerul Economiei. Domnule Corman, nu comentați. Dacă aveți întrebări, ieșiți la microfon. Dacă nu, ascultați.

Cîteva chestiuni. Dumneavoastră vă contraziceți. În primul rînd, când vă referiți la prețul pe care acum îl plătește consumatorul. Acest preț trebuia, acest tarif trebuia aplicat încă în 2006. Și în 2006, anume datorită acelor discuții și acelor tratative, s-a reușit restructurizarea majorării de tarife pentru patru ani de zile. Ceea ce înseamnă că la noi consumatorul, în această perioadă, a plătit cu mult mai puțin decît putea să plătească, dacă acest tarif ar fi fost aplicat în 2006.

Domnul Valeriu Lazăr:

De acord, aveți dreptate.

Domnul Eduard Mușuc:

Nu, dar să fim corecți, să fim corecți. Plus, controlul asupra „Moldovagaz”, la care v-ați referit, n-are nimic în comun cu activitatea noastră, deoarece s-a făcut încă pe timpul ADER-lui, țineți minte foarte bine, atunci Dmitri Gheorghevici Diacov a fost Președinte de Parlament. Și domnul Filat a fost membrul Guvernului.

Domnul Valeriu Lazăr:

Eu doar am constatat...

Domnul Eduard Mușuc:

Iarăși miniștri, concretizări ca să fim corecți. Și ultima chestiune unde, din păcate, vă contraziceți când vă referiți că nu este treaba Guvernului. Și Guvernul nu se implică, Guvernul Republicii Moldova.

Atunci cum comentați solicitarea domnului Filat, lansată către domnul Putin, de a fi micșorate tarifele, acum câteva săptămîni? De ce câteva săptămîni în urmă, dar nu cîțiva ani în urmă a fost lansată solicitarea aceasta și de ce n-a fost, nu s-a soldat ea cu o delegație a comisiei întregi, care să discute și la nivel de Guvern, și la nivel de „Gazprom”, pentru ca țara noastră să obțină reduceri ca și Ucraina, ca și Țările Balticii, ca și Franța pe perioada, cel puțin pentru perioada aceasta de criză.

Domnul Valeriu Lazăr:

Concretizările pe care le-ați făcut sînt absolut pertinente, este corect, doar am făcut o constatare. Dar cu ceea ce nu sînt de acord, s-au făcut tentative, pot să vă dau în scris toată corespondența pe care eu am avut-o în calitate de ministru cu președintele consiliului de administrare la „Moldovagaz”, care este și vicepreședinte la „Gazprom” – Golubev.

Într-adevăr, noi am făcut mai multe tentative de a renegocia condițiile acestui contract. Poziția „Gazprom”-lui a fost: noi avem un contract semnat pe cinci ani de zile. Și-au bugetat și ei anumite condiții. De aceea, eu au refuzat renegocierea, dar vă pot confirma că noi am făcut mai multe tentative.

Ceea ce au acceptat, într-adevăr, au acceptat așa cum spuneam: renegocierea pe partea de tranzit. Și s-a făcut la insistența noastră. Am venit cu calculele respective.

Acum, cu referință totuși la implicarea și neimplicarea Guvernului. Noi spuneam, avem delegați doi oameni în echipa de negocieri. De aceea, știm cum au decurs negocierile.

Vreau să vă aduc la cunoștință că trei runde de negocieri, chiar pînă la întîlnirea domnului Prim-ministru cu omologul său rus, cu domnul Putin s-au obținut anumite concesiuni, dar avem un aranjament cu negociatorii de la „Gazprom”. Totuși nu facem publice toate rezultatele acestor negocieri atît timp cît nu avem o decizie finală.

Vreau să vă asigur că, la momentul săptămînii trecute, adică chiar pînă la această întîlnire la nivel înalt, concesiile la care s-a ajuns, cu referință la noul contract, care va intra în vigoare de la 1 ianuarie, va permite o anumită reducere a tarifului de livrare. Aceasta este, cred, o constatare. Acum nu vă pot da cifre precise, dar este o constatare.

Acum care a fost. Noi am solicitat mai multe concesiuni? Fiindcă problema nr. 1 este, de fapt, acei care au participat în negocieri aveți și în fracțiunea dumneavoastră colegi care știu ce înseamnă pe zero. Așa-numitul în contract de negocieri. Noi am demonstrat că în Republica Moldova, pe parcursul acestor cinci ani de zile, capacitatea de cumpărare reală a consumatorilor, în special a populației, nu a crescut tot așa cum a crescut prețul sau tariful de import, care, la rîndul său, derivă din evoluția prețului la petrol, la derivatele din petrol.

Și am venit cu calcule. Noi, Ministerul Economiei, am înarmat inclusiv echipa de negocieri de la „Moldovagaz” cu aceste argumente, le-am făcut grafice și am arătat că, undeva prin anul 2008 deja, prin anul 2008 deja, s-a început reducerea consumului de gaze naturale în Republica Moldova.

Și acesta este un argument foarte puternic și pentru „Gazprom”. Le-am demonstrat că, la un anumit nivel al tarifului, el este insuportabil pentru consumatori. Și brusc a început să scadă consumul și brusc a început să se înrăutățească nivelul de colectare.

Acesta este un argument pentru economiști. Foarte clar că, din momentul respectiv, deja nu mai faci business cu gazul în Republica Moldova. Fiindcă consumatorul nu este în stare să plătească acest preț. De aceea, aceste argumente noi, colegii mei de la minister, din grupa de negocieri s-au dus cu ele la „Gazprom”, le-am arătat că uite pe zero pentru Republica Moldova nu trebuie să fie la nivel de 370 de dolari, trebuie să fie la nivel de 250 de dolari. Am dat aceste argumente și ceea ce domnul Prim-ministru a utilizat în discuțiile cu omologul său rus, de fapt, aceasta a fost.

Uitați-vă cu cifre în mână, că, dacă vreți să faceți business gazier în Republica Moldova, trebuie să luăm în calcul realitățile. Avem aceste argumente, putem să vi le prezentăm în scris, ele sînt absolut pertinente și reacția colegilor de la „Gazprom” a fost următoarea: da, noi ... și am utilizat și noi argumentul la care v-ați referit, sînt țări pentru care dumenavoastră ați făcut anumite concesi. Și atunci dacă ați făcut pentru Ucraina, dacă ați făcut pentru Belarus, ar fi bine ca aceste concesi, aceste arabaturi să fie valabile și pentru Republica Moldova.

Și ei au zis: da, noi înțelegem poziția voastră, dar aceste țări au făcut anumite concesi, la rîndul lor. Și nu vreau să dau prea multe detalii. Am întrebat: în ce zonă vedeți voi concesiile din partea noastră? În zona oferirii accesului investitorilor noștri, în special „Gazprom”-lui și nu doar la anumite active economice din sectoare strategice. Uite, aici eu finalizez cu informația pe care v-o pot pune la dispoziție, fiindcă deja mă depășește.

Și domnul Prim-ministru a avut, din cîte eu cunosc, discuții cu Premierul Putin vizavi de, care ar fi concesiile din partea Republicii Moldova care pot fi făcute? De fapt, discuția este deja la nivel politic. Asta este realitatea.

De aceea, ceea ce v-am zis confirmă că Guvernul nu stă într-o parte de la acest proces, nu este un proces simplu. Noi înțelegem foarte bine că capacitatea, repet, de procurare este deja mult sub limită și aceasta este realitatea.

Și ne dorim foarte mult ca, pe final, să avem niște condiții mai bune decît condițiile pe care le avem acum. Și avem șanse reale pentru asta.

Doamna Liliana Palihovici:

Mulțumesc, domnule ministru.

Domnule deputat,

Mai aveți întrebări?

Domnul Eduard Mușuc:

Da.

Doamna Liliana Palihovici:

Da. Vă rog, microfonul nr.3.

Domnul Eduard Mușuc:

Domnule ministru,

Încă o dată o concretizare. Guvernul n-a fost eficient, deoarece, pînă în ziua de astăzi, noi n-am simțit nici un rezultat. Eu sper că, în urma acestor acțiuni, despre care ați vorbit dumneavoastră, ne-ați informat despre o parte din aceste acțiuni, sper că pe viitor vom avea rezultate. Deoarece, la moment, deocamdată, din păcate, dar rezultate nu există. Nu există vreo micșorare nici a tarifului pentru... nici pentru consumator.

Cea de a doua întrebare, vreau pe dumneavoastră să vă întreb, ca, iarăși, membru al Guvernului care conduce Ministerul Economiei, recent am asistat la o declarație lansată de Primarul general al municipiului Chișinău precum că, nu pot fi acordate ajutoare sociale, înlesniri, compensații în urma majorării tarifelor la căldură și la mai multe componente energetice din cauză că memorandumul cu Fondul Monetar Internațional ne interzice lucrul respectiv.

Eu pe dumneavoastră vreau să vă întreb, ca pe acel care a participat și a dus pînă la capăt aceste negocieri cu Fondul Monetar Internațional, dacă este așa? Și cum comentați situația respectivă?

Domnul Valeriu Lazăr:

Aici, iarăși, se cere o anumită concretizare, eu sînt coordonatorul procesului de negociere. Fiecare ministru, membru al acestei echipe de negociere, își negociază componenta sa. De aceea, eu pot să vă răspund privind doar angajamentele pe care eu mi le-am asumat în calitate de ministru în cadrul acestui memorandum.

Poziția Fondului Monetar Internațional. Ei nu vizează refuzul sau restricția de a achita anumite compensații, logica lor este una, dacă vreți matematica, care vine din capacitatea bugetului de a suporta aceste compensații.

Ceea ce noi avem acceptul și l-am avut și anul trecut, avem acceptul de la FMI, neîncălcind anumiți parametri de stabilitate macrofinanciară, pe care ni le-am asumat noi în consultare cu ei. Și, dacă țineți minte, anul trecut, 5 luni s-au achitat acei, da nu a fost enorm, au fost acei 130 de lei pe lună pentru perioada de iarnă, suplimentar la ajutorul acela pe care l-au primit cetățenii eligibili sau consumatorii eligibili. De aceea, nu există o restricție foarte rigidă din partea FMI că noi avem... și nici nu e dreptul lor, de fapt, să pună asemenea condiții. Problema este dacă avem noi sau nu resursele necesare ca să acordăm aceste compensații, fără a încălca anumiți indicatori de stabilitate macrofinanciară. Asta este abordarea.

De aceea, dacă Guvernul, Ministerul Finanțelor, alte instituții abilitate, toți împreună vom fi în stare să identificăm resurse și să le alocăm, dar eu cred că noi trebuie, avem această obligațiune morală, dacă vreți, să găsim aceste resurse, așa cum am făcut-o anul trecut, trebuie s-o facem și anul acesta. Să vedem unde putem optimiza, unde putem, într-adevăr, anumite cheltuieli mai puțin prioritare și să alocăm mijloacele necesare.

Eu, ca și ministru al economiei, am interesul direct, dacă vreți, ca aceste compensații să fie alocate și mă voi lupta pentru acest lucru și vă spun de ce. Fiindcă dacă nu se achită cetățenii, să zicem, pentru energia termică, “Termocom”-ul nu se achită pentru CET-uri. Dacă CET-urile, care sînt în gestiunea Ministerului Economiei, nu au aceste surse, nu se achită mai departe cu „Moldovagaz” și cu „Gazprom”-ul. Și dacă avem probleme cu achitățile curente, nu putem vorbi cu „Gazprom”-ul despre anumite tarife normale.

De aceea, interesul meu, ca și ministru al economiei, este, într-adevăr, ca aceste compensații să fie alocate, fiindcă nivelul de acumulare, ați lucrat la municipiu, știți foarte bine, pe moment, nivelul de achitare a consumatorilor pentru energia termică, de unde începe totul, este la nivel de 50 și ceva, 60 la sută. Ceea ce înseamnă că noi ... aceste compensații au impact social, dar au și impact economic. Impact social pentru acești cetățeni, dar impact economic fiindcă le mărește capacitatea lor ca să achite pentru aceste servicii, de la care va avea de câștigat tot sistemul.

De aceea, eu vă promit că, în măsura în care am aceste competențe, în procesul de negociere, voi insista în continuare ca, totuși, să avem posibilitatea ca aceste alocații să fie oferite și să fie în majorare. Vă spuneam, interesul este și strict profesional, și, dacă vreți, un angajament și personal.

Doamna Liliana Palihovici:

Mulțumesc, domnule ministru.

Aveți pretenții la răspuns? Un minut, domnule Mușuc.

Microfonul nr.3.

Domnul Eduard Mușuc:

Nu pretenții, dar, iarăși, o concretizare. În ceea ce privește majorarea tarifelor și elasticitatea pieței, noi argumentul acesta l-am invocat încă anul trecut, cînd am spus că această majorare nu va conduce la creșterea veniturilor întreprinderilor din sectorul energetic, ci va conduce la creșterea datoriilor. Ceea ce și s-a întîmplat astăzi.

Dar eu vreau, domnule ministru, să vă informez, cred că nu sînteți la curent, în ceea ce privește compensațiile și creșterea achităților consumatorilor către întreprinderile din sectorul energetic.

Începînd cu anul 2012, compensațiile nominative pentru mai mult de 11 categorii de cetățeni, în care intră: invalizii, pensionarii, mamele solitare, combatanții, oamenii care au participat la diferite conflicte militare, aceste compensații nu vor mai fi alocate, mai ales dacă este vorba despre ultima majorare de tarife. Și lucrul acesta, argumentul aici se invocă iarăși același memorandum încheiat cu Fondul Monetar Internațional.

Domnul Valeriu Lazăr:

Eu cer scuze. Eu m-am referit la alocațiile pe care le facem din bugetul de stat. Dar dumneavoastră, presupun, vă referiți, a fost, într-adevăr, am auzit și eu, de fapt, mai mult în mass-media că ar fi existat o anumită discuție dintre misiunea

FMI-lui și Primăria municipiului Chișinău vizavi de compensațiile alocate la nivel local. Eu nu am competența să comentez, fiindcă vizează, totuși ...

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.3

Domnul Eduard Mușuc:

Domnule ministru,

Și una, și alta. Chirtoacă anulează alocările în municipiul Chișinău și invocă FMI-ul, dumneavoastră anulați în 2012 compensațiile nominative, acordate din bugetul central, și, iarăși, invocați FMI-ul. Și unele, și altele vor fi anulate în 2012.

Domnul Valeriu Lazăr:

Să ajungem, să vedem. Deocamdată pentru anul acesta, ba mai mult decât atât, Guvernul, recent, a luat decizia de a suplimenta cu 20 de lei, pînă la 150 de lei aceste compensații, care vor fi alocate pînă în luna aprilie. Vom avea mijloace și pentru perioada următoare.

Fiindcă nu este problema că vrea, nu vrea FMI, problema e avem noi resurse sau nu avem resurse? Și eu vă asigur, noi trebuie să ne preocupăm să avem aceste resurse și să utilizăm acest sistem de compensații și pe viitor, dacă va fi necesar.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule ministru,

Eu vă mulțumesc mult.

Deoarece Secretariatul mi-a dat doar numele domnului Mușuc, alți deputați nu au dreptul să adreseze întrebări. Și astăzi ...

Microfonul nr.3.

Domnul Eduard Mușuc:

Da, pentru stenogramă două chestiuni.

Domnule ministru,

Vă rog frumos acele lucruri care mi le-ați promis să mi le dați în scris, să mi le oferiți.

Domnul Valeriu Lazăr:

Okey.

Domnul Eduard Mușuc:

Ceea ce este posibil. Și vă rog frumos anticipat pentru lucrul respectiv. Și plus, doamnă Președinte, pentru stenogramă, noi vrem să constatăm neprezența miniștrilor dezvoltării regionale și a construcțiilor și a ministrului transporturilor. A fost solicitată prezența lor în ceea ce privește nevalorificarea a sutelor de milioane de lei prevăzuți în bugetul statului pentru anul 2010 și noi astăzi constatăm neprezența lor. Cerem insistent ca ei să fie prezenți joia viitoare. Dacă nu vor fi prezenți, atunci vom solicita și alte chestiuni.

Doamna Liliana Palihovici:

Am înțeles.

Mulțumesc, domnule ministru.

Acum sîntem la Ora interpelărilor.

Vă rog, cine are interpelare să o prezinte.

Microfonul nr.3.

Doamna Violeta Ivanov – Frațiunea PCRM:

Deci eu o să am două interpelări.

Prima este către Guvernul Republicii Moldova și Procuratura Generală. Prin scrisoarea Procuraturii Generale nr.24/2D/111813 din 16 septembrie 2011, Prim-ministrul a fost informat despre un șir de încălcări grave ce au loc în domeniul extragerii miniere, administrării, gestionării și protecției subsolului. Inclusiv a fost informat că, în anul 2011, au fost intentate 21 cazuri penale, inclusiv pe articolele Codului penal, care prevăd abuz în serviciu și depășirea atribuțiilor de serviciu.

Mai mult ca atât, Prim-ministrul a fost informat că factori de decizie ai Agenției pentru Geologie și Resurse Minerale din subordinea Ministerului Mediului, am în vedere aici domnul Juraveli, director-adjunct al acestei instituții, avînd interes material personal, prin decizii ilegale, a transmis spre valorificare industrială zăcămintele întreprinderilor ce le aparțin sau sînt controlate de aceste persoane.

Întrebarea mea este următoarea: ce măsuri au fost întreprinse pentru a contracara ilegalitățile ce au loc în domeniul folosirii substanțelor minerale utile? Și ce măsuri și sancțiuni au fost aplicate persoanelor cu funcții de răspundere din cadrul Ministerului Mediului, inclusiv Agenției pentru Geologie și Resurse Minerale, pentru abuz în serviciu și depășirea atribuțiilor de serviciu?

Solicite să fiu informată în scris.

Doamna Liliana Palihovici:

Da.

Doamna Violeta Ivanov:

A doua interpelare este către Guvernul Republicii Moldovei și către Ministerul Mediului. Prin petiția locuitorilor orașului Vatra, adresată președintelui Comisiei mediu și schimbări climatice, am fost informată că în orașul Vatra, din luna august curent, funcționează o nouă Uzină de Asfalt. Conform informațiilor primite, această Uzină funcționează ilegal, în lipsa oricăror acte permissive.

Mai mult ca atât, fiind amplasată în imediata apropiere a unui sector locativ și nefiind întreprinse măsuri de protecție a mediului, aduce un grav prejudiciu atât sănătății oamenilor, cît și mediului.

În acest context, solicit să fiu informată în baza cărora acte funcționează Uzina de Asfalt? Care au fost măsurile întreprinse de către instituțiile statului în cazul în care aceasta funcționează ilegal? Și unde a fost folosit și se folosește asfaltul care este produs la această Uzină?

De asemenea, solicit să fiu informată în scris.

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Mulțumesc.

Microfonul nr. 5.

Doamna Valentina Stratan – Frațiunea PDM:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Interpelarea o adresez domnului ministru al sănătății Andrei Usatfi. În contextul ratificării de către Parlament a Acordului cu privire la oferirea privilegiilor și imunităților Fondului Global de Luptă împotriva HIV/SIDA, Tuberculozei și Malariei, rog respectuos informația cu privire la suportul financiar acordat Republicii Moldova de către această instituție financiară internațională pentru perioada anilor 2005 și 2011.

Rog ca informația să conțină date cu privire la repartizarea ajutorului acordat pentru fiecare instituție medicală aparte, forma ajutorului, cât și numele gestionarului acestuia.

Totodată, rog ca în informație să fie reflectat impactul acestui suport asupra indicilor de morbiditate și mortalitate ai maladiilor vizate, perioada respectivă, corespunzătoare cea numită mai sus.

Informația o solicit în scris.

Doamna Liliana Palihovici:

Mulțumesc.

Microfonul nr.4.

Domnul Ion Butmalai:

Mulțumesc, doamnă vicepreședinte.

Eu o să insist și o să solicit respectuos, fiindcă astăzi nu s-a votat, ca joia viitoare, pentru stenogramă, totuși, ministrul sănătății să fie prezent cu un raport amplu despre situația creată în Spitalul raional Cahul. La concret, dumnealui să vină în fața Parlamentului să ne explice cauzele situației deplorabile care s-a creat la Spitalul raional Cahul și la Centrul Medicilor de Familie.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.3.

Doamna Alla Mironic:

Mulțumesc.

Vă rog, pentru stenogramă, joia trecută și vinerea trecută a fost invitată doamna ministru Buliga cu problema pensionarilor, veteranilor. În ce stare se află ea? Ea nu s-a prezentat astăzi.

Vă rog frumos, joia viitoare să vină cu un raport asupra problemei privind starea pensionarilor în situația în care ne aflăm la ziua de azi.

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.2.

Doamna Veronica Abramciuc – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc, doamnă președinte.

Două interpelări adresate pe unul și același caz Procuraturii Generale, Procurorului General, domnului Valeriu Zubco, și Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, domnului director al Centrului Viorel Chetaru.

Deci, în baza adresării cetățeanului Codruța Nicolae, Comisia parlamentară drepturile omului și relații interetnice, prin Demersul său din 16 iunie 2009, s-a adresat la Procuratura Generală cu informația referitor la activitatea Întreprinderii Mixte „Autoexpediție” – SRL. Care, conform datelor de care dispuneam noi, deputații, se efectua preponderent activitatea acestei întreprinderi în mod tenebru, utilizând contabilitate dublă, fals de documente și semnături ale angajaților. Astfel, prejudiciind bugetul asigurărilor sociale, bugetul de stat și sute de salariați, cetățeni ai Republicii Moldova.

Adresarea comisiei parlamentare a fost trimisă de Procuratura Generală la Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției al Republicii Moldova. Cu regret, în locul examinării profesioniste a problemei în cauză, Centrul a efectuat un control formal, practic, a susținut activitatea nelegitimă a agentului economic nominalizat și a dat un răspuns din dictarea conducătorului acestei întreprinderi. O asemenea tratare a dat timp pentru ca conducerea Întreprinderii Mixte „Autoexpediție” – SRL să ascundă documentele și să distrugă documentele de contabilitate, utilizând scheme criminale, să transmită întreprinderea contra unei remunerări de 5 mii de lei pe numele unei biete domnișoare profesoară, care, actualmente, este atrasă în procese de judecată. Deci sînt notate toate circumstanțele în ambele interpelări.

Eu cer efectuarea anchetei detaliate și profesioniste asupra activității Întreprinderii „Autoexpediție” – SRL în perioada anilor 2003 – 2010, determinarea rolului Întreprinderii Belgiene „Euromol Management Consulting”, care este implicată în direct în acțiunile nelegitime ale Întreprinderii „Autoexpediție” – SRL. Efectuarea anchetei detaliate și profesioniste asupra cîrdășiei de escroc, care s-a finalizat cu procedura de vânzare–cumpărare a părților sociale ale capitalului social Întreprinderii Mixte „Autoexpediție” – SRL.

Rog ajutor pentru domnișoara Cuzmina Natalia, care a căzut pradă planului escrocilor, și anularea acestui act de vânzare–cumpărare a întreprinderii.

Se anexează adresarea doamnei Cuzmina Natalia și copia de pe contractul de vânzare–cumpărare a acestei întreprinderi.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.5.

Domnul Petru Vlah – Frațiunea PLDM:

Я попросил, чтобы пришел министр спорта сегодня и рассказал о состоянии Республиканского стадиона, его нет. Я прошу его пригласить на

завтра, на пятницу. Если и в пятницу, завтра, он не придет, я буду просить его отставки в следующий четверг.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule deputat,
Joia viitoare.

Domnul Pentru Vlah:

Хорошо. Следующий четверг.

Doamna Liliana Palihovici:

Pentru joia viitoare, da.

Domnul Pentru Vlah:

Хорошо.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.3.

Domnul Oleg Garizan – *Fracțiunea PCRM:*

Спасибо.

У меня вопрос к министру иностранных дел, к господину ...

Doamna Liliana Palihovici:

Не вопрос сегодня, *interpelări*.

Domnul Oleg Garizan:

Запрос, да запрос к господину Лянкэ о ситуации на молдавско-украинской границе в районе села Копчак – Червоноармейск, проведена ли демаркация границы на данном участке? Я просил бы, чтобы он досконально ответил о результатах данной демаркации и о судьбе колодца Мартынова и прилегающей к нему территории.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.2.

Domnul Alexandr Bannicov:

Спасибо.

Запрос к министру строительства, к господину Марчелу Рэдукану. Господин министр, прошу в срочном порядке дать ответы на вопросы, касающиеся строительства мансарды по адресу город Кишинев, улица Зелинского, 20.

В экспертизе, проведенной сертифицированным инженером, господином Прутяну, сертификат номер 084, указано, что дом сдан в эксплуатацию в 1980 году. По данным Национального архива, данный дом

решением Кишиневского горисполкома, принят в эксплуатацию 29 февраля 64 года.

Дома, так называемые хрущевки, возрастом почти 50 лет по всем канонам должны подлежать сносу, а не достройке двухэтажных мансард. Поэтому, наверно, господин Прутяну и указал в акте экспертизы возраст данного дома почти на 20 лет моложе.

На основании данной экспертизы были выданы градостроительный сертификат и разрешение на строительство. Хочу задать вопрос: правомочны ли эти документы, тем более что 32 квартиры из 48 дали письменный отказ в строительстве мансарды, 5 из тех квартир находятся на последнем этаже данного дома? Жителей дома не знакомят с проектом, с нотариально заверенным согласием жильцов.

Исходя из вышеизложенного, прошу Министерство Строительства через свои подотчетные структуры временно приостановить действие разрешения на строительство и представить копии следующих документов: градостроительный сертификат, разрешение на строительство, акт экспертизы данного объекта, проект, согласованный во всех инстанциях, нотариально заверенное согласие соседей, нормативный акт, регламентирующий получение строительной компанией согласия соседей и в каком процентном отношении, заключение Министерства строительства о возможном возведении двухуровневой мансарды на домах типа хрущевки 60-х годов строительства.

Инициативная группа жителей с участием депутата Парламента, муниципальных советников муниципального совета Кишинева просит после получения ответа на данный запрос организовать встречу с министром строительства господином Марчелом Рэдуканом.

Спасибо.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.3.

Domnul Ion Ceban:

Mulțumesc mult.

Deci interpelare către Cancelaria de stat, Secretarului general al Guvernului domnului Victor Bodiu.

În ultimul timp, noi am auzit tot mai multe vorbe despre asistența masivă externă, tehnică și financiară acordată de partenerii de dezvoltare Republicii Moldova.

Spre regret, această informație, practic, nu este disponibilă pentru cetățenii Republicii Moldova. Noi știm că datoria externă crește ca pe drojdie, dar noi nu putem să vedem unde sînt cheltuiți acești bani și pentru ce ei sînt acordați Republicii Moldova.

Informațiile disponibile pe site-ul Guvernului și cele ale instituțiilor guvern... ce sînt, sens... sînt absolut incomplete.

De aceea, în temeiul articolului 125 din Regulamentul Parlamentului, solicit prezentarea informației cu privire la fiecare proiect activ de asistență externă, implementat în Republica Moldova în strictă conformitate cu anexa nr.5 la Hotărîrea de Guvern nr.246 din 8 aprilie 2010.

Adică, donatorul, instituția de implementare, sumele alocate pentru anul curent, sumele alocate pentru anul viitor, acțiunile care urmează a fi realizate.

Informația aceasta o solicit în scris și pe suport electronic.

Doamna Liliana Palihovici:

Dacă nu mai sînt interpelări, o să rog toți deputații care au avut interpelări să prezinte și varianta scrisă.

Îl invit la tribuna Parlamentului pe domnul deputat Ciobanu, care s-a înscris pentru declarație.

Domnul Ion Ceban:

Doamnă vicepreședinte al Parlamentului,
Ion Ceban, asta ca pe viitor să...

Doamna Liliana Palihovici:

Eu am spus domnul deputat Ceban.

Domnul Ion Ceban:

Mulțumesc mult.

Doamna Liliana Palihovici:

Dacă nu ați auzit. Eu am spus lucrul acesta, domnule deputat.

Domnul Ion Ceban:

Onorat plen,

Stimați deputați,

Îmi pare foarte rău să astăzi nu vedem în sală colegii noștri din Alianța pentru Integrare Europeană, așa-numita Alianță și nu i-am văzut nici la dezbaterile a două subiecte foarte importante.

Primul subiect, care ține de închiderea școlilor, la care au aplaudat ei foarte mult atunci cînd un ministru, care se consideră ministru al educației, a venit să facă show, aici, în Parlament, pentru noi aici toți.

Și al doilea subiect, la problematica tarifelor. Cred că este bine ca cetățenii Republicii Moldova să vadă cît de mult sînt interesați deputații așa-numitei Alianțe pentru Integrare Europeană de problemele primordiale care îi interesează pe cetățenii Republicii Moldova.

De fapt, noi nu dorim să-i învinuim de faptul că ei au mers în fața alegătorului la alegeri să le spună clar că vor închide școli. Este evident că ei au mințit așa cum au făcut și în multe alte cazuri.

Nu vrem, de fapt, să-i învinuim, este evident ceea ce au făcut, că au acționat pe furiș, au acționat ca niște hoți de destine, negînd faptul că aceste lucruri, adică

închiderea școlilor, se mențin nemijlocit în acordurile pe care le-au avut cu Fondul Monetar Internațional pentru a primi o nouă doză financiară, pentru un Guvern dependent.

Oamenii care i-au ales n-au fost nici măcar consultați, nici elevii, nici părinții, nici pedagogii, în acest sens, nici reprezentanții societății civile, nimeni.

Deci societatea Republicii Moldova nu a avut o asemenea consultare, asta pentru acei care se pretind a fi mari democrați.

În stilul care le este caracteristic, au adoptat absolut ilegal prevederile legislației, contrar prevederilor legislației naționale remarcabila hotărâre de Guvern cu faimosul cuvânt în titlu – optimizare. Dar ce să vorbim despre aceste acte normative sau legislative dacă pentru ei Constituția nu este lege.

Vinovatul îl caută în guvernările precedente. Este cel mai ușor lucru ca să dai cu vina, cu degetul peste, să arăți cu degetul peste cineva, dar este mai greu să faci față acelor provocări care stau în fața ta.

Cu implementarea acestei mărețe reforme închiderea școlilor, de fapt, ne costă mai mult decât menținerea lor și acest lucru a fost confirmat astăzi în plenul Parlamentului. Săptămîni la rînd noi îl așteptăm pe ministrul educației, parcă cineva vrea să-l ea la armată aici, dar nu să-i pună întrebări care sînt, de fapt, normale.

Trebuie să remarcăm, stimați deputați, că colegii noștri din Alianță, pe lîngă faptul că sînt mincinoși, mai sînt și fricoși, dar sînt și ipocriți.

Nu-i interesează faptul că în raioanele unde au început implementarea reformei, rata abandonului școlar a crescut semnificativ. Adică, în aceste sate mulți copii, foarte mulți copii nu mai merg la școală. Nu-i interesează pentru că nu este vorba de copiii lor, ai lor copii învață în instituții private, în instituții de lux, nu merg pe jos prin glod 5, 10, 15 kilometri, ci sînd duși cu mașină, cu șofer, iarăși cu mașini, automobile de lux.

Că ai lor copii cheltuie pe zi atîta cît un țaran face poate într-o lună sau într-o vară. Nu-i interesează pe ei pedagogii care sînt dați afară, pentru că nu sînt soțiile lor. Soțiile lor au activități mult mai nobile: teatru, фитнес, cinema și multe altele.

Ei au instituit astăzi cîteva direcții care se vor ocupa cu demiterea personalului.

Nu-i interesează, închizînd școala, reorganizînd-o, că sînt lăsați fără continuarea studiilor o mulțime de tineri, ai căror părinți nu au bani astăzi să-i întrețină în alte localități la studii la liceu sau în învățămînt secundar profesional, iar să muncească ei nu au vîrsta necesară, astfel ajungînd, în cel mai bun caz, la sapă.

Stimați domni deputați, care poate ne veți privi la televizor, mai sculați-vă din fotoliile parlamentare, mai dați-vă jos din mașinile de lux și mai treceți prin sate, nu doar înaintea campaniei electorale cu pungi și bani, cerșind voturi, dar acum cînd aceste lucruri se întîmplă în plină zi.

Pe ei, de fapt, dacă să observăm, îi interesează acel sediu al școlii la care noi cu dumneavoastră, stimați colegi, am tras gaz, am tras apeduct și canalizare, pentru că această instituție deja pare a fi interesantă a fi privatizată.

Noi am mai asistat la asemenea lucruri încă în perioada anilor '90, cu grădinițele de copii, cu casele de cultură, același lucru, spre mare regret, ne pare că este urmărit și în prezent. Și foarte bine știe toată lumea că, odată închizând școala, grădinița de copii, este pe cale de dispariție întregul sat.

Pe timp de război, nu s-au închis școli, a fost de foarte multe ori spus acest lucru, iar astăzi această guvernare face economii pe seama copiilor și pedagogilor.

Pînă cînd nu este tîrziu, Frațiunea PCRM vă cheamă, stimați deputați, să opriți acest proces rușinos.

Treziți-vă acum, să nu fie mult prea tîrziu, aveți un pic de demnitate și respect față de cetățenii Republicii Moldova și, în special, față de generațiile următoare.

Doamna Liliana Palihovici:

Îl invit la tribuna Parlamentului pe domnul deputat Godea.

Domnul Mihai Godea:

Doamnă Președinte al ședinței,

Stimați colegi,

Vin în fața dumneavoastră cu o declarație privind încălcarea legalității și neasigurarea transparenței în procesul alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova. Cred că va fi interesant și pentru colegii din opoziție.

La 20 octombrie 2011, s-a votat o hotărîre de stabilire a datei alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Vom trece cu vederea modul în care au fost inițiate dezbaterile și cum a fost promovată hotărîrea respectivă, deși procesul respectiv nicidecum nu poți să-l numești transparent, democratic și onest.

Comisia specială pentru desfășurarea alegerilor a stabilit un minim de condiții pentru potențialii candidați, încurcîndu-se chiar și în ele, toată atenția fiind atrasă unor verificări medicale, de parcă am avea o listă de candidați aduși pe targă în Parlament.

Procesul a demarat, acesta se va încheia fie cu alegerea unui Președinte care va reprezenta interesele partidelor politice ce-i vor da naștere, fie cu demararea alegerilor parlamentare anticipate.

În ambele cazuri, doar exponenții unor partide vor fi satisfăcuți, în ambele cazuri vor pierde alegătorii și țara.

Așa rămîne clasa noastră politică plină de frămîntări și căutări de sine cu vorbe despre popor, dar cu gîndul în altă parte.

Și totuși, chiar în situația actuală, Parlamentul are posibilitatea și obligația să aplice față de candidații la funcția de Președinte un minim de proceduri și rigori care să prevină apariția unor probleme viitoare, să asigure legalitate și transparență în procesul de prezentare și promovare a candidaților la funcția supremă în stat.

Am prezentat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, a cărui adoptare reglementa clar procesele de verificare a candidaților la funcția de Președinte, iar, prin refuzul de a examina acest proiect de lege în procedură de urgență, se demonstrează că nu se dorește alegerea unei persoane

avînd calități morale și profesionale deosebite, ci alegerea unei persoane care să convină, între ghilimele, de conjunctură.

Refuzul de a examina proiectul de lege și de a da curs procedurii de verificare a candidaților la funcții publice supreme înseamnă ascunderea de cetățeni și de societate a informațiilor de interes public major.

Nu în ultimul rînd, această reticență a Parlamentului confirmă aplicarea de standarde duble față de candidații la funcții publice și nedorința executării legii de către înșiși membrii organului legislativ.

De ce să nu ne mirăm apoi că în justiție nu sînt luate în considerare obiecții și informații ce confirmă calități și sarcini dubioase ale unor pretendenți la funcții publice. De ce să fie șocată societatea după ce în listele de candidați la funcții publice nimeresc persoane cu trecut criminal și aceștia ajung să fie aleși. De ce să ne mirăm că se aplică grațieri peste noapte, pentru a permite unor persoane să ocupe funcții.

Stimați deputați,

Propunerile pe care le-am înaintat veneau să repare și niște lacune juridice apărute după operarea unor modificări în legislație. În situația actuală, verificarea titularilor și candidaților la funcții publice de rang înalt este, practic, inaplicabilă din cauza curențelor legislative admise tot de Parlamentul și Guvernul Republicii Moldova.

Tolerarea acestei situații determină și concluzia că nu se dorește a verifica totul, trecutul glorios al deținătorilor funcțiilor publice de rang înalt și al candidaților la aceste funcții.

Că nu se dorește ca societatea să recunoască ce reprezintă noii conducători, ce averi, venituri și interese au, cu ce se ocupă și de ce se rup să ajungă în funcții publice cu salarii de doar patru, cinci mii de lei pe lună.

Am atenționat de ce urmează a se aplica procedura de verificare a titularilor și candidaților la funcțiile publice. Pentru prevenirea și combaterea corupției în autoritățile publice, pentru prevenirea ocupării funcțiilor publice de către persoane care reprezintă o amenințare pentru interesele securității naționale, pentru stabilirea autenticității informațiilor comunicate în documentele depuse.

Refuzul de a aplica legea înseamnă admiterea acestor factori de risc și chiar tolerarea lor, iar răspunderea pentru aceasta nu o va purta nimeni, a cîta oară.

Vă aduc aminte, stimați colegi, Constituția prevede alegerea Președintelui întregii țări, nu doar al unui președinte al deputaților sau al partidelor parlamentare.

Dacă dorim schimbări și normalitate în țara asta, trebuie să venim cu exemple pozitive și să începem cu noi.

Vă mulțumesc pentru atenție.

Doamna Liliana Palihovici:

Stimați deputați,

Ordinea de zi a fost epuizată. Declar ședința închisă.

Următoarea ședință va fi mâine, la ora 10.00.

Ședința s-a încheiat la ora 14.53.

*Stenograma a fost pregătită spre publicare
în Direcția documentare parlamentară a
Secretariatului Parlamentului.*